

Torsdag den 23. april 2020 (D)

1

97. møde

Torsdag den 23. april 2020 kl. 10.00

Dagsorden

1) 1. behandling af lovforslag nr. L 175:

Forslag til lov om rentefrie lån svarende til angivet moms og lønsumsafgift og fremrykket udbetaling af skattecreditter m.v. i forbindelse med covid-19.

Af skatteministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 21.04.2020).

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 171:

Forslag til lov om ændring af SU-loven. (Udvidet mulighed for slutlån som følge af covid-19).

Af uddannelses- og forskningsministeren (Ane Halsboe-Jørgensen).

(Fremsættelse 21.04.2020).

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 172:

Forslag til lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi og lov om naturgasforsyning. (Bemyndigelse til midlertidig fravigelse af frister og andre betingelser som følge af covid-19).

Af klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen).

(Fremsættelse 21.04.2020).

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 114:

Forslag til lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi, lov om elforsyning, ligningsloven og personskatteoven. (Afholdelse af udbud af pristillæg i 2020-2024, ændring af værditabsordning, ophævelse af køberetsordning samt oprettelse af salgsoptionsordning, VE-bonusordning, grøn puljeordning m.v.).

Af klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen).

(Fremsættelse 26.02.2020).

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 116:

Forslag til lov om ændring af lov om fremme af besparelser i energiforbruget, lov om fremme af energibesparelser i bygninger, afskrivningsloven og ligningsloven samt ophævelse af en række love under Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets område. (Tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer m.v.).

Af klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen).

(Fremsættelse 26.02.2020).

6) 1. behandling af lovforslag nr. L 137:

Forslag til lov om ændring af momsloven, kildeskatteloven, skatteindberetningsloven og lov om afgifter af spil. (Modernisering af momsreglerne for grænseoverskridende handel med varer og ydelser solgt til forbrugere i EU, digitale salgsregistreringssystemer, håndtering af A-skat m.v. i forbindelse med udbetaling fra ferieggaranti-

ordninger m.v. og udskydelse af ikrafttrædelsestidspunktet for den digitale logbog m.v.).

Af skatteministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 17.03.2020).

7) 1. behandling af lovforslag nr. L 155:

Forslag til lov om ændring af chokoladeafgiftsloven og forskellige andre love. (Ligestilling af kakaodrikke med kakaomælk m.v.).

Af skatteministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 26.03.2020).

8) 1. behandling af lovforslag nr. L 165:

Forslag til lov om ændring af aktiesparekontoloven, kildeskatteloven, selskabsskatteoven og skatteindberetningsloven. (Forhøjelse af loftet for indskud på aktiesparekontoen og genindførelse af skattefriheden ved investering i danske obligationsbaserede investeringsinstitutter med minimumsbeskatning m.v.).

Af skatteministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 31.03.2020).

9) 1. behandling af lovforslag nr. L 174:

Forslag til lov om ændring af lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, pensionsbeskatningsloven og lov om fremgangsmåden ved inddrivelse af skatter og afgifter m.v. (Restanceinddrivelsesmyndighedens håndtering af fordringer med dataproblemer, forældelse m.v. samt fradrag for seniormedlemskabskontingent i arbejdsløshedsskatter).

Af skatteministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 16.04.2020).

Kl. 10:00

Meddelelser fra formanden

Den fg. formand (Christian Juhl):

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelser:

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Lovforslag nr. L 179 (Forslag til lov om produkter og markedsovervågning).

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Lovforslag nr. L 180 (Forslag til lov om indfødsrets meddelelse).

Titler på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Det første punkt på dagsordenen er:

1) 1. behandling af lovforslag nr. L 175:

Forslag til lov om rentefrie lån svarende til angivet moms og lønsumsafgift og fremrykket udbetaling af skattecreditter m.v. i forbindelse med covid-19.

Af skatteministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 21.04.2020).

Kl. 10:00

Forhandling

Den fg. formand (Christian Juhl):

Forhandlingen er åbnet, og den første, der får ordet, er Socialdemokratiets ordfører, hr. Troels Ravn. Værsgo.

Kl. 10:00

(Ordfører)

Troels Ravn (S):

Tak for ordet. På en trist og sørgelig baggrund har vi alle igennem de seneste mange uger lært om corona og covid-19. Danmark er i lighed med alle andre lande ramt af en verdensomspændende sundhedskrise, og det berører på alle måder mennesker og samfund. Udmattende værst er det for dem, der har mistet livet til sygdommen, for dem, der har mistet et familiemedlem eller en ven, og for dem, der er blevet alvorligt syge. Sundhedskrisen er også slem for de mennesker, der har mistet deres arbejde, og for de ejere af en virksomhed eller butik, som oplever, at det økonomiske grundlag smuldrer mellem hænderne.

Vi kan ikke andet end at blive stærkt berørt af krisen, tragedierne og dens omfang. Ingen kan således være i tvivl om omfanget af den situation, som Danmark står i både sundhedsmæssigt og økonomisk.

Vi har fra starten sagt, at vi vil gøre, hvad der skal til, for at Danmark kommer bedst ud af den her krise, og at vi skal gøre alt for at undgå, at virksomheder må lukke og mennesker miste deres arbejde. Det har hele Folketinget også sagt og samarbejdet omkring. Derfor skal der også herfra lyde en stor tak og anerkendelse til hele Folketinget for at stå sammen, når det virkelig gælder.

Det hastelovforslag, som vi behandler her i dag, er fremkommet på baggrund af den aftale, som regeringen og et samlet Folketing indgik den 18. april 2020, om at give yderligere likviditetshjælp til en række virksomheder, som i øjeblikket er hårdt ramt af coronakrisen.

I lovforslaget foreslås det, at små og mellemstore virksomheder kan få udbetalt et beløb svarende til den moms, der er indbetalt den 2. marts 2020, som et rentefrit lån. For virksomheder omfattet af metode 4 i lønsumsafgiftsloven foreslås det, at der kan udbetales et beløb svarende til den lønsumsafgift, der er opgjort for første kvartal 2020, og et beløb svarende til en fjerdedel af lønsumsafgiften for overskuddet for indkomståret 2019 – igen som et rentefrit lån. Det foreslås, at der skal kunne anmodes om lån fra og med den 4. maj og til og med den 15. juni i 2020.

Herudover foreslås det, at betalingsfristerne for lønsumsafgift, der betales efter metode 4, forlænges for det andet og tredje kvartal 2020 med henholdsvis 6 og 4 uger. Desuden foreslås det at afskaffe loftet på skattekontoen midlertidigt. Dette foreslås af systemmæssige grunde gennemført, ved at beløbsgrænsen forhøjes så markant, at det reelt svarer til en ophævelse af beløbsgrænsen. Endelig foreslås

det, at skatteministeren kan forlænge frister i skatte- og afgiftslovgivningen, som knytter sig til fristerne i skattekontrollovens § 10-13, når det må anses for umuligt eller uforholdsmæssigt vanskeligt for grupper af skattepligtige at opfylde fristerne.

Jeg ved, at det her lovforslag får stor betydning for mange mennesker og virksomheder i Danmark. Der er allerede en del, der har givet positive tilkendegivelser på mail og over telefon. Socialdemokratiet støtter naturligvis lovforslaget.

Kl. 10:04

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak for det. Der er en kort bemærkning fra hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 10:04

Ole Birk Olesen (LA):

Ja, tak for det. Vi bakker naturligvis op om det her lovforslag – vi har været med til at forhandle det igennem. Men jeg vil gerne spørge Socialdemokratiets skatteordfører, om Socialdemokratiet er tilfreds med de udsigter, som regeringen har stillet for dansk økonomi i fremtiden. Altså, får vi svar nok fra regeringen, i forhold til hvor lang tid den her nedlukning skal vare og hvor lang tid den skal have indflydelse på virksomhedernes økonomi? For det, vi gør med det her lovforslag, er, at vi hjælper virksomhedernes økonomi i en situation, hvor samfundet er blevet nedlukket i høj grad af regeringen. Men synes Socialdemokratiets ordfører, at der gives svar nok på, hvor lang tid det her skal vare, og hvad der skal til, for at vi igen åbner samfundet op, så økonomien kan komme i gang igen?

Kl. 10:05

Den fg. formand (Christian Juhl):

Værsgo.

Kl. 10:05

Troels Ravn (S):

Det er jo et særdeles væsentligt spørgsmål, som ordføreren stiller her: Hvor lang tid skal det her vare? Men jeg må bare indrømme, at det svar er jeg overhovedet ikke i stand til at give. Jeg tror, at vi alle sammen er dybt berørt over situationen, sundhedskrisen, dybt berørt over dens konsekvenser for vores samfund, for mennesker, for virksomheder, for job – og ikke mindst de konsekvenser, der er for de mennesker, der bliver syge. Men hvor lang tid det her vil vare, er jeg ikke i stand til at svare på, men jeg mener, at de prioriteringer, som regeringen og Folketinget *sammen* har gjort sig, er de rigtige; at det først og fremmest gælder om sundhedsmæssigt at sikre en kapacitet på vores sygehuse. Det her handler om mennesker, at vi skal undgå, at mennesker bliver syge, at mennesker dør. Og det her handler om at holde hånden under vores virksomheder, at holde hånden under økonomien, at undgå, at mennesker mister deres arbejde – og det er så det, vi gør med det her lovforslag, som vi hastebehandler her i dag. Så jeg kan desværre ikke give et andet svar til ordføreren, om end jeg gerne ville.

Kl. 10:06

Den fg. formand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 10:06

Ole Birk Olesen (LA):

Det er bare interessant, fordi ingen andre i det danske samfund ved, om den her nedlukning skal vare, indtil der måske bliver fundet en effektiv vaccine. Og der kunne jeg tænke mig at høre, om det er blevet formidlet til Socialdemokratiets folketingsmedlemmer, at nedlukningen skal vare, indtil der er fundet en effektiv vaccine, eller om det er noget med, at man vil åbne samfundet op tidligere, end når der er fundet en effektiv vaccine. For det kan jo vare et år eller

halvandet år, inden der kommer en vaccine. Har Socialdemokratiets folketingsmedlemmer og skatteordfører fået at vide, at det er så lang tid, det skal vare med den her nedlukning af samfundet?

Kl. 10:07

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 10:07

Troels Ravn (S):

Jeg tror, at vi alle sammen, alle mennesker på hele jordkloden, går og venter på, at vi skal få en effektiv vaccine, en effektiv behandling af covid-19. Indtil da må vi, der er ansvarlige – eksempelvis politikere i det danske Folketing – jo træffe de nødvendige foranstaltninger, eksempelvis med det lovforslag, som vi hastebehandler i dag, hvor vi forsøger økonomisk at holde hånden under vores virksomheder og holde hånden under mennesker, så de ikke mister deres arbejde. Og så vil vi jo gradvist kunne åbne samfundet, i takt med at også sundhedsmyndighederne giver os nogle anbefalinger, men det er jo på det niveau, det foregår. Vi træffer nogle politiske slutninger, også på baggrund af nogle anbefalinger, som vi får fra nogle sundhedsmyndigheder, som er de fremmeste folk på det her felt, og hvor prioriteringen så igen for mig og for regeringen må være, at det først og fremmest handler om at sikre sundheden, at vi har kapaciteten i vores sundhedsvæsen, og at vi gør alt, hvad vi overhovedet kan for at sikre økonomien i vores samfund, for vores virksomheder, så vi undgår ledighed, og at mennesker mister deres job. Så derfor er jeg rigtig glad for det her lovforslag i dag, og derfor støtter vi det naturligvis.

Kl. 10:08

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak for det. Så er der en kort bemærkning fra hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 10:08

Lars Boje Mathiesen (NB):

Jeg vil bare høre, om ordføreren kan bekræfte, at hvis man havde bevaret § 27 i epidemiloven, ville virksomhederne være bedre stillet, end de er i dag.

Kl. 10:08

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 10:08

Troels Ravn (S):

Stor respekt for, at man gerne vil brede debatten ud, også ud over det lovforslag, vi behandler her i dag. § 27 i epidemiloven kan bestemt debatteres, men jeg mener ikke, at det her er det rette sted at gøre det. Jeg synes, vi skal koncentrere vores kræfter i dag om det her lovforslag, vi hastebehandler.

Kl. 10:09

Den fg. formand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 10:09

Lars Boje Mathiesen (NB):

Jamen det er da yderst relevant, for § 27 handler om, om virksomhederne kan få dækket deres tab, hvis de bliver påbudt at lukke. Så det er da yderst relevant at sige, at grunden til, at vi har den her hjælpepakke, og grunden til, at vi står og debatterer det her lovforslag, er, at man ændrede § 27 i epidemiloven. Så jeg forstår overhovedet ikke, at ordføreren kan sige, at det ikke er relevant. Vi står her kun, fordi man ændrede den paragraf, og så spørger jeg bare

til, om man efter ordførerens opfattelse ville være bedre stillet, hvis § 27 var blevet bevaret, i forhold til nu. Det er et ganske simpelt spørgsmål, og det har da yderst meget relevans.

Kl. 10:09

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 10:09

Troels Ravn (S):

Jeg synes, det er et retorisk spørgsmål. Det, det handler om her for mig som ordfører, er at bakke op omkring et lovforslag, som vi hastebehandler, og som vil holde hånden under likviditeten hos vores virksomheder, som vil betyde, at vores virksomheder får bedre muligheder for at komme helskindet igennem den her krise, sådan at vi undgår lukninger, og sådan at vi undgår tab af arbejdspladser.

Kl. 10:10

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak til hr. Troels Ravn. Der er ikke flere korte bemærkninger. Hjertelig velkommen til fru Marie Bjerre fra Venstre, Danmarks Liberale Parti.

Kl. 10:10

(Ordfører)

Marie Bjerre (V):

Danmark står i en alvorlig situation – en meget alvorlig situation. Mens vi behandler det her lovforslag, er både dansk og international økonomi så småt ved at gå i stå; et scenarie, der bare for få måneder siden virkede fuldstændig utænkeligt for os. Og meget tyder desværre på, at vi risikerer en økonomisk krise, der kan trække så dybe spor, at finanskrisen til sammenligning kan synes som små krusninger på overfladen.

Coronakrisens økonomiske efterspil kan faktisk gå hen og blive grimt – rigtig grimt. Derfor støtter Venstre selvfølgelig som udgangspunkt alle initiativer, der kan bidrage til, at så mange virksomheder som muligt kan komme helskindet igennem krise. Det her lovforslag om skattepolitiske initiativer, som vi hastebehandler i dag, udspringer af den politiske aftale, der blev indgået i weekenden, og som et enigt Folketing står bag. Det er vigtigt for mig at påpege, at flere af tiltagene faktisk er nogle, som Venstre sammen med andre partier igennem længere tid har presset på for at få gennemført, f.eks. at små og mellemstore virksomheder nu kan få den moms og lønsum, de har indbetalt, retur som rentefrit lån; det er tiltag, som vil give mange virksomheder den likviditet, som de har så hårdt brug for netop nu. Og hvad angår de virksomheder, som heldigvis har den fornødne likviditet, ja, der suspenderer vi loftet på skattekontoen. Det betyder, at de her virksomheder, som har lidt flere penge på kistebunden, undgår at betale negative renter i banken, og så giver tiltaget desuden god mening, fordi staten, som de fleste vil vide, p.t. har et temmelig stort lånebehov. Så for nu at sige det på godt dansk, er det en win-win-situation.

Med det sagt vil jeg gerne nævne, at Venstre på trods af vores umiddelbare begejstring for lovforslaget også har et par spørgsmål til det. F.eks. undrer vi os lidt over de varige økonomiske konsekvenser, ligesom vi undrer os over, hvorfor det er nødvendigt at stille krav om såkaldt revisorpåtegning i forhold til skatte kreditten; altså, der er jo ikke tale om andet end en tidsmæssig fremrykning af udbetalingen. Desuden er det heller ikke helt klart, om det er i strid med reglerne, hvis virksomheder indbetaler et større beløb på skattekontoen end den likviditetsfordel, som de har opnået takket være fristudskydelserne. De spørgsmål ser vi i Venstre frem til at få afklaret i den korte udvalgsbehandling af forslaget.

Men for nu at vende tilbage til det centrale vil jeg sige, at Venstre naturligvis støtter forslaget. Oven i hatten er Venstre glade for, at

regeringen endelig har lyttet til nogle af vores forslag, der jo ene og alene tager sigte på at hjælpe dansk økonomi igennem krisen; noget, vi alle burde kunne bakke helhjertet og hurtigt op om.

Selv om de her tiltag er gode, bliver jeg også nødt til at sige, at det langt fra er nok. I øvrigt er det ikke nogen hemmelighed, at Venstre gerne havde set, at regeringen havde gjort endnu mere for at støtte dansk erhvervsliv. Kort sagt er Venstre bestemt ikke af den opfattelse, at regeringen gør nok. Der er f.eks. brug for at gøre endnu mere for iværksætterne for slet ikke at nævne de mange selvstændige, som hver og en er hårdt ramt af nedlukningen. Hvis vi ikke gør mere, end vi allerede har gjort, så risikerer vi simpelt hen, at der bliver gjort uret og skade på Danmark af den simple årsag, at erhvervslivet er livsnerven i dansk økonomi og dermed i velfærdssamfundet. Hvis erhvervslivet dør, kan vi vinke farvel til velfærdssamfundet, som jo ikke kan eksistere uden erhvervslivet. Så lad os nu komme op i omdrejninger – det er Danmark, det gælder. Tak for ordet.

Kl. 10:14

Den fg. formand (Christian Juhl):

Selv tak til fru Marie Bjerre. Der er ingen korte bemærkninger, så vi iler videre til hr. Dennis Flydtkjær fra Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 10:14

(Ordfører)

Dennis Flydtkjær (DF):

Vi behandler jo her en hastelovgivning på baggrund af covid-19-krisen. Baggrunden for præcis det her lovforslag er aftalen, som blev indgået bredt i lørdags, omkring en hjælpepakke for erhvervslivet. Det er en aftale, som er med til at holde hånden under virksomheder og arbejdspladser – med det her lovforslag ved at sikre likviditet til virksomhederne og hjælpe iværksættere. Det synes vi da er rigtig positivt, og derfor er vi i Dansk Folkeparti glade for, at vi er en del af den aftale.

Lovforslaget indeholder jo flere forskellige elementer. Det første, jeg vil nævne, er den her hjælp til små og mellemstore virksomheder, hvor de kan søge om at få udbetalt et rentefrit lån på baggrund af deres moms- og lønsumsafgiftsindbetalinger. Samlet vil det bidrage med op mod 35 mia. kr. i øget likviditet for virksomhederne, og det er jo rigtig positivt, for jeg tror, at det her på den korte bane er helt oplagt, at det er likviditet, der mangler. Så kommer vi jo til en situation senere, hvor vi skal se, om vi kan få gang i økonomien igen. Det må vi så tage senere. Men at vi hjælper med at give likviditet til virksomheder, synes jeg helt sikkert er ganske positivt.

Jeg har dog et par forbehold, som jeg vil prøve at nævne, og som jeg vil prøve at spørge ind til i udvalgsbehandlingen. Vi støtter naturligvis lovforslaget, fordi vi er en del af aftalen, men jeg synes, at vi som partier, der er med i aftalen, må prøve at drøfte, om den her tilbagebetalingsperiode er realistisk. For lånene på de op imod samlet 35 mia. kr. skal betales tilbage inden for 11 måneder. Jeg må sige, jeg synes, at det ikke virker så realistisk, at vi på så kort tid kan have en dansk økonomi, der er kommet så meget på fode, at man kan tilbagebetale så store lån. Jeg tror og håber på, at man kommer frem til en situation, hvor man kan have overskud på driften i virksomhederne, men at man samtidig kan få så meget luft under vingerne, at man kan tilbagebetale de her store summer, tror jeg bliver rigtig svært. Jeg synes, vi bør genoverveje, om vi tror, at 11 måneder er realistisk for en tilbagebetaling, altså om man ikke kunne afdrage over længere tid eller bare få en udskudt frist. Kan det ikke lade sig gøre, må vi jo selvfølgelig stå ved det, vi har aftalt, men jeg håber, at vi kan prøve at tage en drøftelse blandt partierne for at finde ud af, om det kan være en vej eller en måde at gøre det på.

Så har jeg nogle spørgsmål i udvalgsbehandlingen omkring kontrollen af det her. Som skatteordfører bliver man altså lidt bange sådan erfaringsvis, for når der er penge, der bliver betalt ud af stats-

kassen, er der rimelig mange eksempler på, at der så bliver et åbent vindue for, at man kan snyde og svindle. Det har vi set på mange områder. Det mest kendte er jo det med udbytteskatteskandalen, hvor vi blev snydt for rigtig mange milliarder kroner. Det håber jeg ikke sker her, men jeg har en del spørgsmål omkring, hvordan man kan afgrænse det og sikre, at der ikke kommer til at ske en uhyggelig masse svindel. Man kan f.eks. have fået en skønsmæssig ansættelse af moms. Når man betaler den skønsmæssige ansættelse, kan man så stadig væk godt få udbetalt det lån, som man lige har indbetalt? Det kan jeg ikke ligefrem se af lovforslaget. Det håber jeg ikke at man kan komme til. Vi må sikre os mod nogle, der tidligere har svindlet. Skal de så stadig væk kunne få det her lån? Nej, det skal de jo nok ikke. Så der er masser af ting, man kan gøre, både for ikke at udbetale lånene, altså med sådan nogle digitale stopklodser inden, men også ved det, man så laver af kontrol efterfølgende for at sikre, at man så ikke har ramt de forkerte. Så det har jeg en del spørgsmål til, for at vi i hvert fald får rammet det ind i udvalgsbehandlingen.

Så er der nogle andre gode elementer i lovforslaget. Det er jo bl.a. det her med skatte kreditten, som også er nævnt af de andre ordførere, altså noget, der typisk er noget, der hjælper iværksættere. Det synes jeg da er super positivt. For ud over at vi skal holde hånden under de virksomheder, der er der, så skal vi jo helt åbenlys også holde hånden under dem, der er fremtidens arbejdspladser. Her er det jo egentlig bare fremrykning af noget udbetaling af nogle penge, så det er egentlig et ret lille tiltag, men det kan jo være en kæmpe håndsrækning til de små virksomheder, som kan have svært ved at overleve her i starten af deres leveår.

Så er der udskydelsen af betaling for lønsumsafgift, som jeg også synes giver rigtig god mening. Det er ikke noget, der sådan er stort i kroner og øre, men de typiske små virksomheder, som det her er – en fysioterapeut, eller hvad det kan være – kan have rigtig stor gavn af det. Et sidste tiltag, som også er nævnt i forslaget, er at afskaffe loftet over skattekontoen. Det kan måske virke sådan lidt spøjst for mange danskere derude, når de ved, at man er i en krisesituation. Men der er altså nogle virksomheder derude, som faktisk har åbent og har en rigtig positiv likviditet og har mange penge på kistebunden, hvor de jo så kommer til at betale negativ rente, fordi vi udskyder mange af de her frister for, hvornår man skal betale moms og A-skat og andre ting. De får så en negativ rente i banken. Det modvirkes ved, at man så hæver det til 100 mia. kr., hvilket jo de facto er en ophævelse af loftet, altså at folk så kan indskyde pengene på det, der hedder skattekontoen, og derved undgå at få en negativ rente i banken. Det synes jeg også er ganske fornuftigt, selv om det måske kan lyde sådan lidt underligt, tror jeg, i manges ører i en krisetid, nemlig at der er mange, der har problemer med at have for mange penge. Men der er altså nogle virksomheder, som kan have den udfordring. Så det er fint, at vi også afhjælper det.

Men Dansk Folkeparti støtter det her lovforslag, men har jo som sagt et par spørgsmål i udvalgsbehandlingen bare for at få rammet alle de ting ind.

Kl. 10:19

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak til hr. Dennis Flydtkjær. Der er ikke nogen korte bemærkninger, så jeg vil gerne byde velkommen til fru Kathrine Olldag fra Radikale Venstre.

Kl. 10:19

(Ordfører)

Kathrine Olldag (RV):

Tak, formand. Jeg har ikke så meget yderligere at tilføje til mine kollegers udmærkede indlæg; det har været en grundig gennemgang. Jeg har dog gerne lige det ekstra, jeg synes er interessant i den her sammenhæng at tilføje, til det her forslag, som vi i Radikale Venstre i øvrigt naturligvis støtter varmt, og det er, at alle de her tiltag og

alle de her ideer, vi har til, hvordan vi på skatteområdet kan holde hånden under Danmarks erhvervsliv i den her tid, jo kun kan lade sig gøre, hvis vi samtidig hele tiden virkelighedstjekker det med Skattestyrelsen og med de gode medarbejdere, vi har siddende derinde: Kan det administrativt virkelig lade sig gøre at låne så mange penge ud? Og: Hvordan og hvorledes skal det sådan helt teknisk foregå med it-systemer, med timer, med mandskabskraft osv.?

Der synes jeg, at det er værd at bide mærke i, hvad der rent faktisk har kunnet lade sig gøre i den her periode, og hvad der nu også yderligere bliver tilføjet til bunken. Det betyder faktisk, at vi er i gang med at genoprette forvaltningsområdet i skatteforvaltningen. Det synes jeg godt lige vi i sådan et øjeblik reflekser kan træde et skridt tilbage og kigge lidt på. Det er jo faktisk det, som er hele grundlaget for, at alle de her ting overhovedet kan lade sig gøre.

Det var egentlig det.

Kl. 10:20

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tusind tak. Der er ingen korte bemærkninger, så jeg vil gerne byde velkommen til hr. Carl Valentin fra Socialistisk Folkeparti.

Kl. 10:21

(Ordfører)

Carl Valentin (SF):

Tak for det. Det er en uheldig situation, vi står i lige nu, med coronavirus, men jeg glæder mig over, at vi som Folketing kan finde sammen om at afbøde nogle af de problemer, som vi står over for.

Lovforslaget her vil give virksomhederne ekstra likviditet ved at udbetale allerede indbetalt moms og lønsumsafgift som rentefrie lån. Vi afskaffer også loftet på skattekontoen i en midlertidig periode, vi udskyder betalingsfristerne for lønsumsafgift, og udbetalingen af skattecreditter for 2019 fremrykkes fra november til juni 2020.

Jeg er glad for, at lovforslaget her hjælper de små og mellemstore virksomheder. De har brug for en håndsrekning i den her tid, og det er vigtigt, at lånene er rentefrie. Det giver tryghed.

Vi har en lang dag i salen foran os, så jeg har ikke mere at tilføje. Tak for ordet.

Kl. 10:21

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tusind tak. Der er ingen korte bemærkninger, så jeg vil gerne byde velkommen til hr. Søren Egge Rasmussen fra Enhedslisten – De Rød-Grønne.

Kl. 10:22

(Ordfører)

Søren Egge Rasmussen (EL):

Enhedslisten er jo med i aftalen sammen med Folketingets andre partier, og vi er glade for den aftale, der er lavet, og derfor bakker vi selvfølgelig op om dette lovforslag, hvor vi især hjælper små og mellemstore virksomheder ved at give dem mere likviditet gennem en række midlertidige lempelser og lånemuligheder. Vi synes samlet set, at balancen i lovforslaget er fin mellem på den ene side at sikre noget nu og her, som faktisk virker, og på den anden side at passe på pengene i vores statskasse.

Den eneste kommentar, som Enhedslisten vil bringe op, er – det er ikke kun møntet på dette lovforslag, men mere det generelle tiltag, der er lavet i forbindelse med coronakrisen på skatteområdet – at vi skal overveje, om der vil være behov for yderligere ressourcer til kontrol. Det går meget stærkt i øjeblikket, men vi ved også, at der er svindlere derude, som med stor kreativitet uden tvivl vil forsøge at udnytte hjælpeordningerne til at snyde statskassen. Det er noget, som Enhedslisten har meget stor opmærksomhed på, og vi er glade for, at man med lovforslaget har lavet en række afgrænsninger, så virksomheder, der må formodes at være i en form for risikogruppe,

i forbindelse med at de har uorden i deres virksomhed – det kan være virksomheder, der er under konkursbegæring, rekonstruktion, tvangsopløsning eller likvidation – bliver fritaget for at kunne få de her favorable muligheder. Vi har også noteret os, at hvis der er sket ejerskifte på det allerseneste i nogen virksomheder, kan de også blive undtaget fra, at denne lov gælder for dem.

Så Enhedslisten vil have fokus på at følge op på, om den løbende kontrol af den her nye lov er tilfredsstillende, så det ikke kommer til at blive en ny skattesandale. Men Enhedslisten kan støtte lovforslaget, som det ligger.

Kl. 10:23

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak til hr. Søren Egge Rasmussen. Jeg ser ikke nogen repræsentanter for Det Konservative Folkeparti, og jeg går ikke ud fra, at andre har fuldmagt til at tale på deres vegne. Så vi går videre til hr. Lars Boje Mathiesen, Nye Borgerlige. Værsgo.

Kl. 10:24

(Ordfører)

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak, og jeg skal gøre det kort: Nye Borgerlige kan støtte forslaget. Vi vil også godt komme med en opfordring til regeringen om at bevare og måske udbygge og kontrollere det godt, så man også får de skattekrone, som kommer ud her, tilbage igen, og der ikke er svindlere og fuskere, som tømmer kassen, men at det rent faktisk hjælper de rigtig, rigtig mange gode selvstændige erhvervsdrivende derude, som vi gerne vil hjælpe med det her forslag.

Kl. 10:24

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak til hr. Lars Boje Mathiesen. Der er adgang til, at Konservatives ordfører får en mulighed nu. Værsgo.

Kl. 10:24

(Ordfører)

Orla Østerby (KF):

Tak for det, formand. Jeg vil bare sige, at hr. Rasmus Jarlov er blevet forhindret i at være her i dag, men at Det Konservative Folkeparti støtter det her lovforslag.

Kl. 10:25

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tusind tak, det var kort og klart. Jeg vil gerne byde velkommen til hr. Ole Birk Olesen fra Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 10:25

(Ordfører)

Ole Birk Olesen (LA):

Tak for det. Vi står her med et lovforslag, som alle Folketingets partier har aftalt at gennemføre, fordi det er et positivt forslag, som hjælper danske virksomheder med penge her i en tid, hvor økonomien er i krise som følge af den coronaepidemi, vi har, og den nedlukning af det danske samfund, vi har. Vi støtter også lovforslaget af den grund.

Jeg vil dog sige, at regeringen har valgt en kurs, som gør det ekstra hårdt for det danske samfund at gå igennem coronaepidemien. Nedlukningen er ekstra hård. Hver gang der skal træffes beslutninger, hvor man kan udvise tillid til danskernes dømmekraft og adfærd, så vælger regeringen den strategi, der er en følge af den mindst mulige tillid til danskernes fornuft og adfærd. Det er jo sådan, at det faktisk er lykkedes ret godt i det danske samfund at forhindre en spredning af coronavirus – det er lykkedes så godt, at vi ikke har fået det her kapacitetspres på hospitalerne – og det skyldes ifølge sundhedsmyndighederne, at danskerne har været rigtig, rigtig gode

til at holde afstand, til at vaske hænder, til at spritte hænder, til ikke at besøge de ældre, og de ældre har været gode til at isolere sig selv, og hvis man kunne have tillid til, at det ville fortsætte sådan cirka på den måde, ville man også kunne hæve nogle af de restriktioner, som er på det danske samfund. Men regeringen har ikke den tillid. Regeringen læner sig op ad en tvivlsom meningsmåling, som er blevet lavet af Epinion, hvor en meget lille procentdel af danskerne antyder – med alle de usikkerheder, der er – at de i dag er lidt mindre forsigtige, end de var for 3 uger siden. Det er ligesom regeringens baggrund for at fastholde en ret stram nedlukning af det danske samfund: en mangel på tillid til, at danskerne kan finde ud af at gøre det, som de allerede gør i dag. Det rammer dansk økonomi ekstra hårdt, og det øger behovet for, at vi vedtager det her lovforslag.

Noget andet, som regeringen gør, og som øger behovet for den her lov, er, at regeringen skaber maksimal usikkerhed om, hvornår vi igen kommer ind til mere normale tilstande. Statsministeren har sagt, at vi måske aldrig nogen sinde får et samfund igen som det, vi kendte, før coronaepidemien kom – et synspunkt, hun ikke har haft lyst til at uddybe, og som er meget tvivlsomt og svært at forstå. Men ikke desto mindre har hun sagt det. Regeringen har skabt maksimal usikkerhed om, hvad der skal til, for at vi igen åbner dansk økonomi. Det antydes, men vi får det ikke at vide, at vi ikke kan åbne rigtigt igen, før der er udviklet en effektiv vaccine imod coronavirus. Det kan tage et år, det kan tage halvandet år, og vi ved faktisk ikke engang, om det kan lade sig gøre at lave en effektiv vaccine mod coronavirus. Derfor står alle erhvervsaktører, forbrugere, boligejere osv. i den maksimale usikkerhed, at der, hvis de følger regeringens synspunkter og myndighedernes udsagn om det her, så er den mulighed, som statsministeren jo også har sagt, at vi aldrig nogen sinde kommer tilbage til normale tilstande, heller ikke for dansk økonomi, eller at det i hvert fald kan have meget, meget lange udsigter. Det kunne regeringen jo godt skabe en større sikkerhed om, ligesom regeringer i andre lande har gjort, ved at sige, hvilke forudsætninger der skal til, for at regeringen kan anbefale en større oplukning af det danske samfund.

Men det ønsker regeringen ikke. Regeringen svarer konsekvent uden om spørgsmålet, senest her i tirsdags i statsministerens spørgetime med partilederne, hvor statsministeren simpelt hen ikke ville svare på hvornår, og hvad planen er fra regeringens side i forhold til oplukningen af det danske samfund, og hvilke forudsætninger der skal være til stede, for at det kan ske.

Så fordi regeringen altid vælger den maksimale nedlukning, fordi regeringen har skabt maksimal usikkerhed om, hvornår vi må åbne igen, så er der også maksimal usikkerhed for dansk økonomi, og derfor er det desto mere vigtigt, at vi holder hånden under økonomien med det her lovforslag, som Liberal Alliance stemmer for.

Kl. 10:30

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak til hr. Ole Birk Olesen. Der er ikke flere ordførere, der ønsker ordet, så turen er kommet til skatteministeren. Velkommen.

Kl. 10:30

Skatteministeren (Morten Bødskov):

Tak for det, formand. Og tusind tak for debatten og den jo altså entydige opbakning her til lovforslaget. Jeg vil gerne starte med over for Folketingets partier at kvittere for endnu en gang at støtte op om det, som alle jo er enige om er en helt ekstraordinær situation, og som selvfølgelig gør, at vi også bør – og dermed igen ros til Folketinget – kunne behandle de nødvendige initiativer efter en ekstraordinær hasteprocess, som det her jo også er udtryk for. Vi skal nok gøre vores til, at vi kan besvare de spørgsmål i udvalgsbehandlingen, der er rejst her i salen. Det sikrer vi selvfølgelig.

For at holde hånden under danske arbejdspladser og danske lønmodtagere har regeringen og det flertal, der har været på talerstolen

her i dag, gennemført en række markante hjælpepakker. Bl.a. har vi tilført virksomhederne hele 165 mia. kr. i ekstra likviditet ved at udskyde betalingen af skat og moms. Udbruddet af den forfærdelige coronavirus sætter dansk økonomi under et helt ekstraordinært pres, som regeringen sammen med et bredt flertal i Folketinget hele tiden arbejder intenst på at afbøde. Og nu er regeringen og flertallet så blevet enige om yderligere initiativer, der øger virksomhedernes likviditet med jo altså op til hele 35 mia. kr. ekstra.

Formålet med det her forslag er som sagt mere konkret at give virksomhederne ekstra likviditet ved at udbetale allerede indbetalt moms og lønsumsafgift som rentefri lån. Samtidig afskaffes, som det også har været omtalt, loftet på skattekontoen i en midlertidig periode frem til den 1. april 2021. Derudover foreslås betalingsfristerne for lønsumsafgift udskudt, og udbetaling af skattecreditter for indkomståret 2019 foreslås fremrykket fra november til juni her i år, altså i 2020. Der er tale om en stor likviditetsindsprøjtning til virksomhederne. Samtidig er det også første gang, at der gives lån fra statens side på baggrund af moms- og lønsumsangivelser.

Konkret foreslår regeringen, at små og mellemstore virksomheder rentefrit kan låne et beløb svarende til den moms, der er angivet i marts måned. Samtidig skal låneordningen også omfatte virksomheder, der betaler lønsumsafgift efter den såkaldte metode 4, og som skal kunne få udbetalt et beløb svarende til angivelsen af lønsumsafgift for første kvartal 2020 og en fjerdedel af lønsumsafgiften for overskuddet, de havde, for indkomståret 2019. Og lånet skal tilbagebetales den 1. april 2021.

Jeg vil gerne understrege, at det her jo er en meget stor ordning sammen med de andre, men vi har forsøgt at lave en så simpel lånemodel som muligt for at sikre, at erhvervslivet hurtigt kan få adgang til den her håndsrekning, samtidig med at vi skal forsøge at mindske statens tab på ordningen. Der er derfor visse virksomheder, der afskæres fra ordningen, f.eks. fordi de ikke har indsendt de angivelser, de skal, eller fordi de tidligere er dømt for overtrædelse af skatte- og afgiftslovgivningen eller er under konkursbehandling.

For det første stilles der med den foreslåede låneordning som sagt i alt 35 mia. kr. til rådighed for erhvervslivet i op til 11 måneder. Man kan f.eks. tage en mellemstor virksomhed med en omsætning på 30 mio. kr., som for 6 uger siden indbetalte 1 mio. kr. i moms for fjerde kvartal 2019. Den her virksomhed vil således kunne få et rentefrit lån på 1 mio. kr. udbetalt og derved få styrket likviditeten tilsvarende i op til ca. 11 måneder.

For det andet foreslås det at forlænge betalingsfristen for virksomheder, der betaler lønsumsafgift efter metode 4, for andet og tredje kvartal. Det gælder eksempelvis fysioterapeuter, ergoterapeuter, tandlæger og også taxavognmænd og andre af en lignende størrelsesorden. Det betyder, at der i alt stilles godt 275 mio. kr. ekstra til rådighed i 6 uger vedrørende andet kvartal og ca. 275 mio. kr. i 4 uger vedrørende tredje kvartal. Et eksempel herpå kunne være en mindre fysioterapeutvirksomhed med f.eks. fire ansatte og med en samlet lønsum på 3 mio. kr. om året, der afregner omkring 30.000 kr. i lønsumsafgift, altså i kvartalet. Det her forslag vil så medføre, at der i forhold til afregningen på de her 30.000 kr. altså nu vil være længere betalingsfrister.

Kl. 10:35

For det tredje foreslås det at fremrykke udbetalingen af skattecreditter for indkomståret 2019 fra november måned i år til juni måned i år. Udbetalingen af skattecreditter betyder, at der konkret sker udbetaling af skatteværdien af det fradrag for udgifter til forskning og udvikling, som virksomheden har. Vi udbetaler ca. 1 mia. kr. om året i skattecreditter, så det betyder, at der kan stilles 1 mia. kr. ekstra til rådighed for virksomheder allerede i juni måned 2020. Det vil bidrage til at styrke likviditeten, specielt i de mindre vækstvirksomheder, der investerer i forskning og udvikling.

For det fjerde foreslås det at afskaffe loftet på skattekontoen i en midlertidig periode frem til den 1. april 2021, så virksomhederne ikke utilsigtet skal opleve, at omkostningerne stiger, fordi skat og moms ikke skal afregnes til normal tid. Samtidig vil, som det også har været fremme, statens lånebehov, der følger af forlængelsen af betalingsfristerne, jo altså også dermed blive mindre.

For det femte foreslås det, at jeg eller den, jeg bemyndiger hertil, skal kunne forlænge frister i skatte- og afgiftslovgivningen, som er fastsat under hensyn til oplysningsfristerne i skattelovens §§ 10-13, når det må anses for umuligt eller uforholdsmæssig vanskeligt, som det hedder, for grupper af skattepligtige at opfylde de her frister. Forslaget skal ses i lyset af, at stort set alle grupper af skattepligtige for indkomståret 2019 har fået forlænget oplysningsfristen, tidligere også benævnt selvangivelsesfristen, til den 1. september 2020.

Baggrunden for den her forlængelse af oplysningsfristen er, at der for tiden er et stort pres på revisorerne, som bl.a. hjælper mange virksomheder med ansøgninger om hjælpepakker, og derfor er der udfordringer med at få den forudsatte bistand til rette tid i forhold til at opfylde oplysningsfristerne i skattekontrolloven. Forslaget supplerer forlængelsen af oplysningsfristerne, fordi skatte- og afgiftslovgivningen visse steder indeholder frister, som er fastsat under hensyn til oplysningsfristerne i skattekontrolloven, som derfor ligeledes bør forlænges.

Endnu en gang tak for opbakningen til det forslag, som jo er en udmøntning af den aftale, som vi lavede her i weekenden. Tak, fordi Folketinget er klar på igen at stå sammen i en så vigtig situation for Danmark. De spørgsmål, der måtte være, er jeg glad for at høre at man også er indstillet på at vi afklarer hurtigt i den udvalgsbehandling, som kommer i Folketinget efter dette møde.

Kl. 10:38

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak for det. Der er en kort bemærkning fra hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 10:38

Ole Birk Olesen (LA):

Det her lovforslag er jo en nødvendighed som følge af coronaepidemien og den strategi, som er valgt her af regeringen og Folketinget, men det kan jo også være nødvendigt at gøre det igen og igen, hvis det her skal vare i meget lang tid. Der vil jeg spørge skatteministeren, ligesom jeg spurgte Socialdemokratiets skatteordfører: Har statsministeren formidlet til skatteministeren, hvor lang tid denne nedlukning af store dele af dansk erhverv skal vare? Har statsministeren til skatteministeren formidlet, om den skal vare, indtil der er fundet en effektiv vaccine imod coronavirus?

Kl. 10:39

Skatteministeren (Morten Bødskov):

Svaret er nej.

Kl. 10:39

Den fg. formand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 10:39

Ole Birk Olesen (LA):

Så skatteministeren ved lige så lidt om, hvad regeringens strategi er på det her område, som resten af befolkningen ved om det? Synes skatteministeren, at det er betryggende for den økonomiske politik, som føres i det her land, at skatteministeren ikke er blevet oplyst om, hvorvidt mange danske virksomheder skal være nedlukket i et år eller halvandet eller måske endda mere, indtil der er opfundet en vaccine imod coronavirus?

Kl. 10:40

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 10:40

Skatteministeren (Morten Bødskov):

Nu drager hr. Ole Birk Olesen nogle konklusioner, som ikke kan udledes af det første svar, jeg gav. Danmark står i en usædvanlig alvorlig situation, og jeg tror, jeg må sige, at jeg er utrolig glad for, at vi på trods af den her form for debat og andet er i stand til at samles om at lave hjælpepakker på baggrund af flere forskellige indspil rundtomkring, i tæt dialog med lønmodtagerne, tæt dialog med erhvervslivet og tæt dialog med Folketingets partier i et omfang, som er helt, helt uset, når man ser på, hvad vi ellers arbejder med i det her Ting. Et beløb på 400 mia. kr. nærmer vi os i hjælpepakker.

Vi betræder ukendt land. Situationen er uhyre alvorlig både for det danske samfund, for Europa og for verden som følge af det her, og forudsætningen for, at vi kommer igennem det her, er, at vi holder sammen, at vi læner os op ad sundhedsmyndighederne, og at vi sammen forsøger at finde en løsning på den alvorlige situation. Lige nu foregår der drøftelser lidt længere nede ad Vandrehallen bag den her dør, som jeg kigger på nu. Dem synes jeg også at Liberal Alliance skal engagere sig i, og så er jeg helt sikker på, at vi sagtens kan finde holdbare løsninger på den alvorlige situation, Danmark står i.

Kl. 10:41

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak til ministeren. Og selv om man svarer meget kort på det første spørgsmål, opsparer man ikke tid. Men tak for indsatsen. Der er ikke flere korte bemærkninger.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, så er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ikke nogen af jer gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 171:

Forslag til lov om ændring af SU-loven. (Udvidet mulighed for slutlån som følge af covid-19).

Af uddannelses- og forskningsministeren (Ane Halsboe-Jørgensen). (Fremsættelse 21.04.2020).

Kl. 10:42

Forhandling

Den fg. formand (Christian Juhl):

Forhandlingen er åbnet, og den første, der får ordet, er Socialdemokraternes ordfører, hr. Kasper Sand Kjær. Værsgo.

Kl. 10:42

(Ordfører)

Kasper Sand Kjær (S):

Tak for ordet. Lovforslaget, som vi førstebehandler i dag, følger op på lov nr. 328 om en ændring af su-loven, som blev vedtaget den 31. marts af et enigt Folketing, og som gav udvidede muligheder for studielån og slutlån samt forhøjelse af fribeløbet. Loven kom i kølvandet på den historiske politiske aftale mellem regeringen og

alle Folketingets partier den 19. marts, der indeholdt en række initiativer til at afbøde konsekvenserne af coronaepidemien i Danmark, herunder konsekvenserne for dansk økonomi, danske arbejdspladser og danske virksomheder.

De studerende på vores uddannelsesinstitutioner er jo en gruppe, som bliver indirekte ramt af den krise, som Danmark står midt i. De udvidede muligheder for studielån og slutlån samt forhøjelse af fribeløbet er en håndsrekning til at hjælpe dem godt igennem krisen. Mange af vores studerende supplerer deres su med indtægter fra et studiejob for at kunne få økonomien til at løbe rundt. Mange studerende henter jo deres indtægt fra job i brancher, som er hårdt ramt af den delvise nedlukning af Danmark, og det gør de studerende til en af de mange udsatte grupper i den her tid. Mange er i løse ansættelsesforhold som timelønnede, og når omsætningen i virksomheden falder, vil de være blandt de første, som mister jobbet.

Der er derfor al mulig god grund til, at vi fra Folketingets side gør, hvad vi kan, for at holde hånden under de studerendes økonomi. Med lovforslaget, som vi behandler i dag, udvider vi gruppen af studerende, som får en hjælpende hånd, sådan at det også omfatter de studerende, som ikke længere er modtagere af su eller slutlån.

Med lovforslaget, som vi nu behandler, foreslås det, at vi udvider mulighederne for at få udbetalt slutlån, og lovforslaget er en økonomisk hjælp til de studerende, der som følge af konsekvenserne af covid-19 har faldende indtægter, og som hverken har mulighed for at få su eller slutlån til en igangværende uddannelse, fordi de allerede har opbrugt deres su-klip eller slutlånsrater. Med lovforslaget foreslås det, at disse studerende får mulighed for at optage op til yderligere 3 måneders slutlån. Vi ønsker jo at holde hånden under og skabe økonomisk tryghed for alle studerende, også de studerende, som er ekstra udsatte i den her periode, fordi de baserer deres økonomiske råderum udelukkende på indtægterne fra deres studiejob. Med lovforslaget sikres den økonomiske situation for de studerende.

Det sammenlagt med uddannelses- og forskningsministerens udmelding i går om en forlængelse af perioden med mulighed for ekstra su-lån gør, at der foreløbig bør være ro om de studerendes indkomst. Socialdemokratiet støtter lovforslaget. Tak.

Kl. 10:45

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak for det. Der er ingen korte bemærkninger, så vi byder velkommen til fru Ulla Tørnæs fra Venstre, Danmarks Liberale Parti.

Kl. 10:45

(Ordfører)

Ulla Tørnæs (V):

Med lovforslaget her følger vi som nævnt af min socialdemokratiske kollega op på det lovforslag, L 144, som blev vedtaget her af et enigt Folketing den 31. marts, og som var en del af udmøntningen af den store, første covid-19-hjælpepakke.

Med L 144 gav vi udvidede lånemuligheder til en gruppe af studerende, ligesom vi også fik fjernet fribeløbsgrænsen for en anden gruppe af studerende. Det har vist sig, at der er en yderligere overset gruppe, nemlig dem, der ikke har flere slutlånsrater, og dem, der har brugt alle deres su-klip, men som endnu ikke er berettiget til at få slutlån. Den gruppe vil stå helt uden indkomst, hvis de mister deres job, og mange har helt sikkert allerede mistet deres job på grund af coronakrisen. I yderste konsekvens vil det kunne betyde, at den gruppe af studerende måske vil melde sig ud af studiet for at kunne være berettiget til en anden form for offentlig forsørgelse – det er på alle måder uheldigsmæssigt. Derfor bakker vi fra Venstres side også fuldt ud op om lovforslaget, der er med til at give en ekstra lånemulighed, og på den måde er vi med til at holde hånden under en lille gruppe af studerende. Det synes vi er godt.

Konkret foreslås det, at de studerende får mulighed for at optage slutlån i op til yderligere 3 måneder. De 3 måneder kan udbetales

forud for den periode, hvor den studerende normalvis har ret til slutlån. I Venstre har vi understreget fra dag et, at vi er klar til at holde hånden under det danske samfund. Det tog jo lidt tid at få overbevist regeringen om, at det var nødvendigt at forbedre hjælpepakkerne, men heldigvis kom der en aftale på plads i løbet af den seneste weekend. Og vi er naturligvis stadig parate, hvis der skulle blive brug for yderligere at forbedre hjælpepakkerne.

På uddannelses- og forskningsområdet synes jeg at vi stadig mangler svar på en række, i hvert fald for Venstre, vigtige spørgsmål. Jeg hører fra rigtig mange bekymrede studerende i forbindelse med deres studier, at de er bange for manglende fremdrift, risikoen for studieforsinkelse – for nu bare at nævne et enkelt eksempel. Det kan vi naturligvis ikke svare på i dag, men jeg nævner det bare for at understrege, at vi er parate til, når det bliver tid, at se på, hvad vi kan gøre for at sikre, at ingen studerende bliver stillet ringere på grund af coronakrisen.

Jeg hører også rigtig mange forskellige tolkninger af ministerens udmelding vedrørende genåbning af laboratorierne. Det synes jeg også vi har brug for at få klargjort, altså hvordan det rent faktisk forholder sig. Ingen skal være i tvivl om, at vi naturligvis udmærket godt ved, at det er en usikker tid, vi lever i. Ligesom alle andre mennesker i Danmark er de studerende selvfølgelig også bekymrede. De er bekymrede for deres økonomi, de er bekymrede for deres kommende eksamen, deres kommende opgaver, deres kommende prøver, deres eventuelt kommende udlandsophold, som de måske har udsigt til bliver skrottet. Ja, der er mange ting, som bekymrer rigtig mange studerende, og det er en bekymring, som jeg rigtig godt kan forstå, og derfor mener jeg også, at vi skylder de studerende at skabe så meget tryghed som muligt om, hvad fremtiden kan bringe. Det er i det lys, som lovforslaget her skal ses.

I Venstre er vi klar til at se på, hvordan vi på en sundhedsmæssigt forsvarlig måde kan vende tilbage til det Danmark, vi kender fra før nedlukningen. Det gælder og omfatter naturligvis også hele uddannelsessektoren, men vi mangler desværre en klar køreplan for genåbningen fra regeringens side, også på uddannelsesområdet. Men jeg håber, at vi snarest kan få en sådan køreplan fra regeringen; det mener jeg uddannelsessektoren, de studerende, men også institutionerne, fortjener. Tak.

Kl. 10:50

Den fg. formand (Christian Juhl):

Selv tak til fru Ulla Tørnæs. Der er ingen korte bemærkninger. Jeg vil gerne byde velkommen til hr. Jens Henrik Thulesen Dahl fra Dansk Folkeparti.

Kl. 10:50

(Ordfører)

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Tak for det. Det her lovforslag ligger jo i klar forlængelse af det lovforslag, som vi havde for nogle få uger siden, og som justerede mulighederne for at få lån for studerende på su. På det tidspunkt vidste vi også godt, at der var grupper, som ikke blev dækket af den lovgivning, vi lavede, men vi gennemførte den lov med en klar forvisning om, at vi ville vende tilbage, når vi havde styr på, hvad det var for nogle grupper, der skulle have yderligere hjælp. Derfor står vi her i dag og skal sikre nogle lån til de studerende, som ikke har mere su og ikke har mere slutlån, så de faktisk har en mulighed for at blive på deres studie.

Det, der er centralt for Dansk Folkeparti, er jo, at vi har nogle rammer og noget understøttelse, som gør, at de studerende kan komme godt igennem det her, og som den foregående ordfører også sagde, er der rigtig mange ting, som vi skal prøve at sikre. Der er rigtig mange bekymringer derude, som vi selvfølgelig skal gøre, hvad vi kan, for at få beroliget, både i forhold til hvad for nogle krav man kan blive stillet som studerende, og hvordan man som

studerende kommer godt igennem de her forløb med praktikker og med eksamen og med alt muligt andet, der er usikkerhed omkring. Og derfor vil jeg da tage det her som et udtryk for, at nu får vi løst den her lille pind i dag, men at vi løbende tager fat i, hvad der kommer af udfordringer, og hvad der er af ting, der skal være klaring omkring, så vi kan få klare meldinger ud, og så vi kan få fortalt de studerende, at de kan være sikre på, at de kan gennemføre deres uddannelse, så hurtigt det nu er muligt i den situation, vi står i.

I forhold til det lovforslag, vi står med i dag, støtter Dansk Folkeparti det, som det foreligger. Tak.

Kl. 10:52

Den fg. formand (Christian Juhl):

Selv tak til hr. Jens Henrik Thulesen Dahl. Der er ingen korte bemærkninger. Velkommen til fru Kathrine Olldag fra Radikale Venstre.

Kl. 10:52

(Ordfører)

Kathrine Olldag (RV):

Tak for ordet. Vores uddannelsesordfører har desværre ikke mulighed for at være i salen, så jeg giver en kort besked på hendes vegne.

Med det her lovforslag kan vi give en ekstra mulighed til de studerende, der ikke har flere su-klip, men som heller ikke har ret til slutlån. Det giver mulighed for slutlån til en gruppe studerende, der ellers er i særlig stor risiko for at stå fuldstændig uden indtægtsgrundlag på grund af den nuværende situation med corona. Derfor er lovforslaget et godt tiltag, og De Radikale står naturligvis også til rådighed for at diskutere eventuelle yderligere huller, der måtte være, ligesom den foregående ordfører også var inde på. Vi støtter lovforslaget.

Kl. 10:53

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak for det. Der er ingen korte bemærkninger. Velkommen til fru Astrid Carøe fra Socialistisk Folkeparti.

Kl. 10:53

(Ordfører)

Astrid Carøe (SF):

Tak for det. Allerede da vi lavede den første ændring i su-loven i forbindelse med coronakrisen, ville vi i SF også gerne have de her studerende med, som ikke har mere su og heller ikke kan modtage slutlån, så det er vi rigtig glade for kommer med nu. Vi er rigtig glade for, at vi med den nye ændring kan tage hånd om endnu flere studerende, som ligesom rigtig mange andre danskere er presset økonomisk på grund af coronakrisen. Vi støtter selvfølgelig op om forslaget.

Så tror jeg også bare, jeg vil understrege, at det er vigtigt, at vi bliver ved med at hjælpe de studerende, så vi undgår, at det her for mange får store økonomiske konsekvenser – at man ikke kan betale husleje eller få mad på bordet. Derfor er jeg rigtig glad for, at ministeren i går udvidede ordningen til også at gælde maj og juni, og i SF ser vi gerne, at vi, hvis lockdown fortsætter, også udvider den yderligere.

Vi kan se, at det er virkelig vigtigt for de studerende at få det her lån; der er rigtig mange, der har taget det, men jeg vil dog sige, at det også bekymrer mig, at så mange studerende er nødsaget til at stifte gæld for at komme igennem den her krise. Det er altså ikke kun positivt, at der er mange, der bruger den her ordning. Det kommer til at stille rigtig mange studerende i en ny situation efter deres studier, hvor de skal betale mere gæld tilbage, end de havde forventet. Men når vi alligevel selvfølgelig går ind for at udvide ordningen, er det, fordi alternativet er værre. Alternativet er, at man ikke kan betale husleje, eller at man ikke kan få mad på bordet, og derfor skal vi

hjælpe de studerende, give dem én usikkerhed mindre i den her meget usikre tid og hjælpe dem økonomisk med det her lån. Tak for det.

Kl. 10:55

Den fg. formand (Christian Juhl):

Selv tak, og hjertelig velkommen til fru Mai Villadsen fra Enhedslisten – De Rød-Grønne.

Kl. 10:55

(Ordfører)

Mai Villadsen (EL):

Tak for det. Også jeg er rigtig glad for at stå her på talerstolen i dag, ikke bare fordi det er en dejlig dag og solen skinner udenfor, men fordi vi jo på meget kort tid faktisk har lavet nogle rigtig gode ændringer i mulighederne for su-lån til studerende. Ikke bare er mulighederne jo i går blevet forlænget af ministeren til maj og juni, men med den her lovændring udvider vi også mulighederne, så flere kan tage lånet, og det er jeg enormt glad for, særlig i betragtning af at det blot er nogle uger siden, at jeg stod på den her talerstol og talte for, at lige præcis den her gruppe skulle omfattes.

Derfor vil jeg også gerne takke ministeren for at have lyttet og for at have brudt de administrative barrierer, der så ud til at være i starten, for at kunne gennemføre det her, for det er rigtig vigtigt. Det her er meget afgørende for de studerende, og jeg synes faktisk, ordføreren for Venstre sagde det meget klart, da hun heroppe fra talerstolen sagde, at i sidste ende kan det her betyde, at der er nogle, der risikerer at droppe ud, for kan man ikke betale regningerne, fordi man ikke har det studiejob længere, risikerer man jo at blive nødt til at droppe ud for at få hjælp på anden vis, og det er uholdbart. Derfor er jeg rigtig glad for, at vi har lavet den her ændring, også taget i betragtning, at det er en lille gruppe; ministeriet estimerer, at det er omkring 800 studerende, men det er også nogle, vi skal have øje for.

Forslaget er rigtig godt. Jeg synes, det er dejligt at se, at vi i et samlet Folketing kan lave så gode forandringer på kort tid. Jeg håber på, at det kan lykkes med endnu flere; der er jo økonomiske udfordringer i fremtiden for studerende, også for f.eks. ph.d.-studerende, og jeg håber, at vi kan se på, om man kan lave nogle ændringer dér. Så håber jeg selvfølgelig også, at den usikkerhed, som opleves derude, som følge af corona, og det er jo både praktiske og personlige usikkerheder hos studerende – alt fra manglende muligheder for at kunne låne bøger til ensomheden ved at sidde på et kollegieværelse helt alene – er noget, vi kan adressere på den ene eller den anden måde, sådan at alle kommer ud af det her bedst muligt.

Så jeg vil sige, at i Enhedslisten bakker vi varmt op om det her lovforslag og er rigtig glade for det, og jeg skal hilse fra Alternativet og sige, at det samme gælder for dem.

Kl. 10:57

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak for det, og hjertelig velkommen til fru Katarina Ammitzbøll fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 10:58

(Ordfører)

Katarina Ammitzbøll (KF):

Det her forslag, L 171, er jo nærmest udsprunget af den tidligere behandling, vi havde, som også er nævnt af kollegerne før her på stolen, om ekstra su-klip til de studerende på grund af corona og risiko for tab af deres studiejob m.m. I forbindelse med behandlingen var der jo så lige pludselig efterspørgsel efter en økonomisk håndsrækning til også de studerende, der hverken er su-berettigede eller i lønnet praktik i marts og april, og som ligeledes kan risikere at miste deres studiejob som følge af konsekvenserne af covid-19.

I forgårs skrev en mor til tre til mig, at hun virkelig håbede, at vi ville stemme for dette forslag. Hun var løbet tør for su. Det kan man jo også godt forestille sig, hvis hun har været på barsel tre gange undervejs. Hun stod til at skulle have et sommerjob i LEGO her til sommer, men det kunne hun jo ikke se frem til. Det var ellers der, hun skulle spare nogle penge sammen. Hun bor ret langt væk i forhold til at kunne prøve at finde sig et alternativt job. Så netop den type person er det jo vigtigt at vi kan holde hånden under ved at give mulighed for ekstra lån.

Omkostningerne ved det her er rundt regnet 400.000 kr. For det drejer sig måske om 800 mennesker. Men den større omkostning vil jo være, hvis de fuldstændig faldt ud af uddannelsessystemet og ikke gjorde deres uddannelse færdig. Derfor er vi rigtig glade for det her forslag og glade for, at ministeren også gjorde en indsats for at prøve at finde en løsning for denne gruppe, som stod og lige pludselig var ret udsat. Derfor er vi glade for, at vi i fællesskab kan vedtage forslaget. Tak.

Kl. 10:59

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak til fru Katarina Ammitzbøll, og velkommen til hr. Peter Seier Christensen, Nye Borgerlige.

Kl. 10:59

(Ordfører)

Peter Seier Christensen (NB):

Tak. Nye Borgerlige har allerede givet tilsagn om at støtte dette forslag. I marts vedtog Folketinget med Nye Borgerliges stemmer en ændring af su-loven om øgede lånemuligheder og forhøjet fribeløb som følge af coronakrisen. Tiltaget om øgede lånemuligheder omfatter studerende, der i marts og april var berettiget til su-stipendium eller slutlån, samt studerende, der er i lønnet praktik. Ordningen er netop blevet udvidet til også at gælde for maj og juni.

Denne ændring omfattede dog ikke studerende, der i deres nuværende uddannelse har været omfattet af su-systemet, men som hverken er su-berettigede eller i lønnet praktik i perioden. Den ændring, vi behandler nu, søger at afhjælpe situationen for disse studerende ved at give en mulighed for at søge om ekstra slutlånsrater i en afgrænset periode i 2020.

Nye Borgerlige bakker op om at hjælpe disse studerende og kan derfor støtte lovforslaget.

Kl. 11:00

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak til hr. Peter Seier Christensen, og velkommen til hr. Henrik Dahl fra Liberal Alliance.

Kl. 11:01

(Ordfører)

Henrik Dahl (LA):

Tak for ordet. Lovforslaget er en logisk konsekvens af den seneste ændring af su-loven i forbindelse med covid-19-epidemien, som et enigt Folketing for nylig har vedtaget. Covid-19 binder jo Folketinget sammen, ligesom gulvtæppet her binder rummet sammen.

Uddannelse er yderst vigtigt. Først og fremmest er det vigtigt for den enkelte, der får udvidet sin horisont og sine muligheder for at deltage i samfundslivet, men det er også vigtigt for vores samfund som helhed. Derfor giver lovforslaget mening, og derfor støtter vi det i LA. Tak for ordet.

Kl. 11:01

Den fg. formand (Christian Juhl):

Selv tak for det. Ligesom Folketinget består af mange enkeltdele, så består det nye gulvtæppe også af mange små enkeltdele, som løbende kan skiftes ud, når de bliver slidt. (*Munterhed.*)

Der er ikke flere ordførere, som ønsker ordet, og jeg vil derfor bede uddannelses- og forskningsministeren om at tage ordet. Velkommen.

Kl. 11:02

Uddannelses- og forskningsministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Jeg ved ikke, om det skal ses som en trussel fra formandens side, eller om det bare er en venlig påmindelse til os alle sammen om, at folkestyret består og alle vi andre på et eller andet tidspunkt forgår. Det er måske en meget sund påmindelse. Det er i hvert fald et fint gulvtæppe.

Jeg vil gerne starte med at sige tak, fordi det endnu en gang har været muligt på kort tid at blive enige med alle Folketingets partier om en økonomisk håndsrækning til de studerende og denne gang en gruppe af studerende, der, som det også er blevet nævnt, er en af de mindre grupper, men samtidig en af de grupper, som måske er lidt ekstra klemte i de her måneder, fordi de ikke engang har deres su til at holde hånden under den daglige økonomi og skabe et eller andet fundament for at kunne betale regningerne til den 1. Det er en gruppe af studerende, der i deres nuværende uddannelse har modtaget su, men som står i den situation, at de er løbet tør, og at de endnu ikke er kvalificeret til slutlån. Derfor er deres eneste vej til at kunne forsørge sig selv undervejs i studierne at have arbejde ved siden af. Det er præcis ligesom i resten af samfundet noget, man ikke selv er herre over lige i øjeblikket. Derfor er der også en gruppe af de her studerende, som risikerer at være i en meget, meget svær situation.

De har ikke været en del af vores første håndsrækning, og jeg vil godt takke, fordi der også fra ordførernes side, som vi også tidligere har hørt her i dag, har været presset på for, at også den her gruppe blev omfattet. Det synes jeg vi kan være glade for nu er lykkedes. Vi giver med det her lovforslag lige præcis den her gruppe af studerende mulighed for at kunne optage slutlån i op til 3 måneder ekstra ud over det, de allerede har ret til efter su-loven. Samtidig giver vi mulighed for, at de ekstra måneder med slutlån kan udbetales fra og med maj måned i år, uanset hvor langt den studerende er i sin uddannelse.

Som det også har været nævnt af flere ordførerkolleger, har vi så sent som i går meldt, at i lighed med at de øvrige initiativer i samfundet er forlænget, så forlænger vi også muligheden for ekstra su-lån. Det vil jeg selvfølgelig tilsvarende lægge op til også gælder for den her gruppe, sådan at vi sidestiller dem og giver dem samme muligheder som det, vi i fællesskab i øvrigt er blevet enige om. Det giver lovforslaget fuldt ud mulighed for, ligesom vi jo også i fællesskab er enige om at følge udviklingen og dermed også hele tiden se, hvad der er behov for, for vi har brug for en tryghed omkring de studerendes situation.

Det er en politisk vigtig opgave ikke kun at tage hånd om og have blik for, at vi får afviklet deres undervisning, at eksamen foregår, i det omfang, det kan, at der er løsninger på deres praktiksituation, og selvfølgelig at så få som muligt forsinkes af den her situation, men at vi også har blik for deres økonomi. Vi ved, at hvis økonomien fylder, er der mindre overskud til fokus på eksempelvis at følge den undervisning, der er så vigtig, for at de ikke bliver forsinket i deres uddannelse. Derfor er det her en meget vigtig brik i fortsat at sikre, at vi har studerende over det ganske land, som uddanner sig, også i den her svære tid.

Jeg er glad for, at vi endnu en gang sammen er blevet enige om at holde hånden under de studerende i meget bred politisk enighed her i Folketinget. Tak skal I have, alle sammen, for det, og fordi I tager ansvar. Jeg ser frem til den videre behandling af lovforslaget.

Kl. 11:06

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Uddannelses- og Forskningsudvalget. Hvis ikke nogen af jer gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 172:

Forslag til lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi og lov om naturgasforsyning. (Bemyndigelse til midlertidig fravigelse af frister og andre betingelser som følge af covid-19).

Af klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen).
(Fremsættelse 21.04.2020).

Kl. 11:07

Den fg. formand (Christian Juhl):

Forhandlingen er åbnet. Den første, der får ordet, er Socialdemokraternes ordfører, fru Anne Paulin. Værsgo.

Kl. 11:07

Forhandling

(Ordfører)

Anne Paulin (S):

Tak for det. Formålet med L 172 er at tage højde for den ekstraordinære situation, som vi er i som følge af corona. En række borgere og virksomheder risikerer at komme i klemme og ikke kunne overholde lovbestemte frister og opfylde betingelser, som kan være afgørende for deres økonomi, herunder muligheden for at modtage støtte. Det drejer sig bl.a. om borgere, som ikke vil kunne nå at nettilslutte deres husstandsvindmøller inden den gældende frist, og så drejer det sig om biogasprojekter, hvor det potentielt ikke vil være muligt at få ansøgt om støtte inden den 1. maj, som er den nuværende deadline. Lovforslaget giver derfor mulighed for en generel udskydelse af lovbestemte frister og bemyndiger klima-, energi- og forsyningsministeren til undtagelsesvis at kunne dispensere fra lovbestemte frister.

Det er selvfølgelig ærgerligt at være nødt til at lave hastelovgivning og at skulle ændre på lovbestemte frister, men i den ekstraordinære situation, vi befinder os i nu, mener vi i Socialdemokratiet, at vi skal gøre, hvad vi kan, for at udvise hensyn til borgere og erhvervslivet, og derfor bakker vi selvfølgelig op om lovforslaget.

Kl. 11:08

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak for det. Der er ingen korte bemærkninger, så vi går over til hr. Carsten Kissmeyer fra Venstre, Danmarks Liberale Parti.

Kl. 11:08

(Ordfører)

Carsten Kissmeyer (V):

Tak for ordet. Ministeren har jo i dag bedt om at få det her behandlet som hastelovgivning, og det vil Venstre gerne være med til, da borgere og virksomheder ellers kan komme i klemme. Vi har så bare lige sådan en lille kommentar. Man kunne måske godt have forudset, at det her ville blive en udfordring. Men når det så er sagt, synes vi, det er fornuftigt at udskyde fristen. Og det, der ligger, er jo, at med den frist, der er, har det været svært at afholde høringer m.v., og derfor anerkender vi, at det er nødvendigt at udskyde fristerne.

Det er sådan, at vi har været i kontakt med nogle af brancheorganisationerne, og de er en lille smule nervøse for, at sagsbehandlingen måske kunne komme til at gå lidt langsomt, i forbindelse med at vi nu udskyder fristerne. Der er nemlig ting, der er sat i proces, og hvor man er klar til at få vurderet sin ansøgning. Der er det vigtigt, at man får sine ting godkendt hurtigt, fordi det er forudsætningen for at få lån m.v., at man har en tilsagnsskrivelse. Der har vi fået et hurtigt svar, og det er vi tilfredse med, og det takker vi for.

Det her projekt handler både om biogasanlæg og husstandsvindmøller. Der kan også komme andre bemyndigelser, og der håber vi på i Venstre, at vi bliver inddraget, hvis ministeren vil bruge sine vide beføjelser i den sammenhæng. Med disse ord kan Venstre støtte lovforslaget.

Kl. 11:10

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak for det til hr. Carsten Kissmeyer. Der er ingen korte bemærkninger. Og velkommen til hr. Morten Messerschmidt, Dansk Folkeparti.

Kl. 11:10

(Ordfører)

Morten Messerschmidt (DF):

Tak, formand. Og tak til ministeren for at have fremsat det her lovforslag, som jo løser en række praktiske problemer, der er opstået her som følge af den situation, vi – og ikke mindst det private erhvervsliv – befinder sig i. Nu skal man jo være agtsom med at overdrage for mange beføjelser til virkelystne ministre, men henset til ministerens karakter og sikkert også evne til at holde sig i skindet tør vi godt overdrage retten til at ændre på de her frister. Det er helt åbenlyst, at der er behov for at få sagerne behandlet hurtigt, og derfor har jeg også en lille bøn med til ministeren – eller måske, hvis der er nogen derude fra Energistyrelsen, der sidder og kigger med, til Energistyrelsen: Det er jo ikke nok, at vi giver mulighed for, at ministeren kan rykke på fristerne og på den måde få ekspederet tingene; det er også ganske afgørende, at Energistyrelsen så også behandler de her ansøgninger tilsvarende effektivt og hurtigt.

Ligesom hr. Carsten Kissmeyer har vi også talt med folk ude i virkeligheden, og jeg kan forstå, at der er ret mange af de projekter, som er i etableringsfasen, som først kan få restfinansieringen på plads, når de har fået det endelige tilsagn fra Energistyrelsen til at kunne køre videre. Så i tilknytning til, at Dansk Folkeparti altså kan støtte forslaget her, vil jeg bare sige, at vi har en bøn og en forventning om, at man også arbejder hurtigt i Energistyrelsen med de her sager. Tak, formand.

Kl. 11:11

Den fg. formand (Christian Juhl):

Selv tak. Så vil jeg gerne byde særligt velkommen til hr. Ruben Kidde fra Radikale Venstre.

Kl. 11:12

(Ordfører)

Ruben Kidde (RV):

Mange tak for det. Vi behandler jo et hastelovforslag, som skal hjælpe en række borgere og virksomheder ud af en klemme, som de ellers risikerer at komme i på grund af coronakrisen. Konkret handler det om at give ministeren bemyndigelse til at dispensere for fristen om støttetilsagn fra den 1. maj og forventeligt indtil den 1. juli i 2020. Desuden udskydes VE-opstillers frist for at afholde orienteringsmøder for borgerne, men jeg noterer mig, at de her borgermøder vil blive gennemført, når forsamlingsforbuddet igen ikke står i vejen. Så selv om det kan forekomme beklageligt, at nærværende lovforslag er nødvendigt at hastebehandle, støtter Radikale Venstre op om lovforslaget. Tak.

Kl. 11:12

Kl. 11:15

Den fg. formand (Christian Juhl):

Selv tak – og den særlige velkomst var, fordi det var første gang, at hr. Ruben Kidde var på talerstolen. Tillykke med det. Og den næste ordfører er fru Signe Munk fra Socialistisk Folkeparti. Velkommen.

Kl. 11:13

(Ordfører)

Signe Munk (SF):

Vi skal tage højde for, at vi står i en ekstraordinær situation under covid-19-epidemien. Alle virksomheder og borgere skal selvfølgelig hjælpes bedst muligt igennem krisen, og derfor støtter vi også op om, at borgere og virksomheder inden for området for vedvarende energi, som kan risikere at stå i en situation, hvor de ikke kan leve op til de betingelser eller tidsfrister, der er sat for dem, og derfor kan miste deres ret til etablering af vedvarende energi som f.eks. husstandsvindmøller eller biogasanlæg, bliver hjulpet med den her særlige bemyndigelse til ministeren.

Det er også vigtigt for os at bakke op om den appel, der også er kommet fra Dansk Folkeparti og Venstre, om, at det, når der så skal sagsbehandles fra Energistyrelsens side i forhold til tilsagn og tilkendegivelser, er vigtigt, at den sagsbehandling selvsagt er hurtig, således at vi kan sørge for, at f.eks. biogasudbygningen også holdes oppe selv under covid-19-epidemien.

Man kan jo bare grundlæggende sige, at hastelovgivning ikke er en optimal procedure, men i det her tilfælde er det jo den procedure, der skal til, for at vi kan imødekomme selve lovforslagets formål. Det er endvidere også vigtigt for SF, at der, når man så laver sådan et forslag, hvor vi giver en vidtgående bemyndigelse til ministeren, også er en solnedgangsklausul på selve lovforslaget. Samlet set støtter SF lovforslaget.

Kl. 11:14

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak for det. Og velkommen til hr. Søren Egge Rasmussen fra Enhedslisten – De Rød-Grønne.

Kl. 11:14

(Ordfører)

Søren Egge Rasmussen (EL):

Tak for det. Det er jo naturligt at forlænge nogle tidsfrister, når det er sådan, at man ikke kan afholde de borgermøder, som man ellers skal gennemføre, og når der er projekter, der er funderet i nogle for- eninger, som har dårlige muligheder for at holde generalforsamlinger eller besluttende møder på nuværende tidspunkt.

På den baggrund kan Enhedslisten støtte lovforslaget. Men vi har det lidt anstrengt med hastelovgivning, og i det her tilfælde vil jeg da mene, at man godt må kunne have gættet for et stykke tid siden, at her ville der opstå et problem. Jeg synes, at alle ministre skal bestræbe sig på, at det er normale lovforslag, vi får, og ikke sådan nogle hastebehandlinger. Det gør også arbejdsvilkårene svære for os menige folketingsmedlemmer. Når man går ind og kigger efter, om der er et baggrundsmateriale til det her lovforslag, finder man ud af, at det er der faktisk ikke, og det er jo ellers noget, som er godt at have, når man som menigt folketingsmedlem skal forholde sig til kompliceret stof.

Så jeg vil gerne appellere til, at man forsøger at undgå de her hastelovgivninger. Jeg konstaterer, at der er en solnedgangsklausul i lovforslaget, og den er Enhedslisten glad for er med.

Så vi støtter lovforslaget.

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak for det. Og velkommen til hr. Orla Østerby fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 11:16

(Ordfører)

Orla Østerby (KF):

Tak for det, formand. L 172 er jo et hastelovforslag, som simpelt hen er nødvendigt, for at livet kan gå videre ude i det ganske land med de projekter, vi har på energiområdet. Og derfor er det nødvendigt, at vi giver ministeren den her bemyndigelse til at fastsætte regler og til at træffe beslutninger om fravigelse af frister og andre betingelser – for det her drejer sig jo også om arbejdspladser; det drejer sig om, at der er projekter, som kører derude, og som har nogle problemer med de frister, som vi i øvrigt altid laver for sådan nogle projekter. Her må ministeren ind og dispensere, og det har vi det helt okay med i Det Konservative Folkeparti. Der er en solnedgangsklausul, til når det her selvfølgelig får ende en dag og vi – forhåbentlig snart – får normale tilstande.

Så vi siger ja til L 172.

Kl. 11:16

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak for det. Velkommen til hr. Peter Seier Christensen fra Nye Borgerlige.

Kl. 11:17

(Ordfører)

Peter Seier Christensen (NB):

Tak for det. Dette lovforslag giver klima-, energi- og forsyningsministeren bemyndigelse til at fastsætte særlige regler og træffe beslutninger om fravigelse af frister og andre betingelser, der påhviler borgere og virksomheder i henhold til to love – lov om fremme af vedvarende energi og lov om naturgasforsyning. Dette gælder, hvis det må anses for umuligt eller uforholdsmæssigt vanskeligt for de pågældende borgere eller virksomheder at opfylde disse frister eller betingelser. Nye Borgerlige kan støtte, at der, hvis der er lovgivning, som indeholder frister, som det ikke er muligt at opfylde på grund af udefrakommende forhold, så kan foretages en kortvarig forlængelse af fristerne. Nye Borgerlige kan dermed støtte lovforslaget.

Kl. 11:17

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak for det. Den næste ordfører er hr. Ole Birk Olesen fra Liberal Alliance.

Kl. 11:17

(Ordfører)

Ole Birk Olesen (LA):

Tak for det. Vi kan tilslutte os de argumenter, der er blevet ytret tidligere af andre ordførere. Vi stemmer for lovforslaget.

Kl. 11:18

Den fg. formand (Christian Juhl):

Mange tak. Den næste ordfører er hr. Torsten Gejl fra Alternativet. Han iler herop – det er jo også en hastelovgivning, så det passer til det.

Værsgo.

Kl. 11:18

(Ordfører)

Torsten Gejl (ALT):

Tak, formand. Det er korrekt – jeg haster herop for at støtte hastelovgivning. Det er en vigtig lovgivning, for jeg tror faktisk, vi kan

risikere, at der er energianlæg, der går konkurs, hvis ikke vi får det her vedtaget. Og jeg oplever også en stor taknemlighed fra branchen, i forhold til at det her er på tapetet, hvor vi sørger for, at de her frister bliver flyttet. Så vi støtter selvfølgelig.

Kl. 11:18

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak for det. Så er vi kommet til klima-, energi- og forsyningsministeren. Værsgo.

Kl. 11:19

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Tak for det. Lad mig også indledningsvis sige tak for ordførernes bemærkninger, og selvfølgelig først og fremmest tak, fordi der er opbakning til forslaget. Jeg har fuld forståelse for, at mange har udtrykt et ønske om – og alle har helt sikkert det ønske – at vi skal undgå hastelovgivning i den udstrækning, det overhovedet kan lade sig gøre. Jeg kan også godt love, at vi vil stramme os ekstra meget an, for at det også kommer til at afspejle sig i arbejdet fra ministeriets side. Om det kunne have været undgået i det her tilfælde, kan jeg ikke hundrede procent afvise, men jeg må i hvert fald konstatere, at vi er kommet i en situation nu, hvor det er nødsaget til at være hastelovgivning. Jeg fornemmer også, at der er en vis forståelse for, at vi er i nogle meget vanskelige tider, hvor også et ministerium og en styrelse er underlagt pres, der gør, at man måske ikke altid er helt lige så forudseende med ting, som man måske ellers har været. Det øver vi os i, og vi bliver bedre hver eneste dag. Så meget stor tak for forståelsen der.

I den seneste måned har det været nødvendigt at træffe en række foranstaltninger med henblik på at hindre spredningen af covid-19. For virksomheder og borgere har det i mange tilfælde gjort, at det er umuligt eller meget svært at overholde visse frister. Det gælder også for mange borgere og virksomheder på området for vedvarende energi. Det er derfor regeringens vurdering, at overholdelse af visse lovfæstede frister og betingelser på det vedvarende energiområde ikke bør forlanges i disse uger og måneder. Situationen kræver, at mange borgere og virksomheder, herunder mindre familievirksomheder, koncentrerer sig om deres overlevelse og de udfordringer, som følger af covid-19-epidemien.

Med lovforslaget foreslås det at klima-, energi- og forsyningsministeren bemyndiges til at fastsætte regler om fravigelse af visse frister og andre betingelser, som påhviler borgere og virksomheder i henhold til en række ordninger på området for VE. Det drejer sig bl.a. om muligheden for at udskyde frister for ansøgninger om støtte til biogas og nettilslutning for husstandsvindmøller, som har opnået tilsagn om støtte. Overholdelsen af disse frister er betingende for, om projektet kan få støtte. Det er derfor af stor betydning for virksomheders og privatborgers økonomi at overholde fristen. Derfor foreslås fristen udskudt. Derudover skydes fristen for afholdelse af et borgermøde for opstilling af vindmøller, hvor borgerne får information om bl.a. værditabsordningen. Her sikres det, at borgermødet kan afholdes senere i stedet for at skulle aflyse, for så vidt angår forsamlingsforbud eller generel smitterisiko. For nuværende foreslås fristerne udskudt til henholdsvis den 1. juli for ansøgningsfrist på biogasordningerne og den 1. oktober 2020 for nettilslutningsfristen for husstandsvindmøller og for afholdelse af borgermøder. Der er dog mulighed for en efterfølgende generel forlængelse af fristerne afhængig af udviklingen i situationen.

Afslutningsvis vil jeg gerne takke for interessen og støtten til lovforslaget, og jeg ser frem til udvalgsbehandlingen. Tak.

Kl. 11:22

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak. Der er ingen korte bemærkninger til ministeren.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen slut.

Jeg vil foreslå, at lovforslaget henvises til Klima-, Energi og Forsyningsudvalget. Hvis ikke nogen af jer gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 114:

Forslag til lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi, lov om elforsyning, ligningsloven og personskatteloven. (Afholdelse af udbud af pristillæg i 2020-2024, ændring af værditabsordning, ophævelse af køberetsordning samt oprettelse af salgsoptionsordning, VE-bonusordning, grøn puljeordning m.v.). Af klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen). (Fremsættelse 26.02.2020).

Kl. 11:22

Forhandling

Den fg. formand (Christian Juhl):

Forhandlingen er åbnet. Den første, der får ordet, er fru Anne Paulin fra Socialdemokratiet.

Kl. 11:23

(Ordfører)

Anne Paulin (S):

Med L 114 tager vi fat på udmøntningen af den politiske aftale, som vi lavede i energiforligskredsen i efteråret, og som skal være med til at sikre en større kommunal og lokal opbakning til opstillingen af vedvarende energi. Det er en god og nødvendig aftale, som er med til at fremtidssikre den grønne omstilling, for vi kommer jo ikke uden om, at den grønne omstilling fylder i landskabet.

Vindmøller er et godt eksempel; her er der sket rigtig meget på udviklingsfronten, når vi sammenligner de møller, som blev opstillet for 20-30 år siden, med de møller, som kommer op i dag. Møllerne er blevet meget større, og det samme er den påvirkning, som de så har på et lokalområde. Derfor er det vigtigt, at vi med L 114 tager et afgørende skridt for at styrke opbakningen til ny vedvarende energi ved at sikre bedre rettigheder til de naboer og lokalsamfund, som så at sige befinder sig i den grønne omstillings frontlinje. Med den nye VE-bonus, salgsoption og den ændrede værditabsordning kommer borgerne til at stå stærkere, men det er win-win, for forhåbentlig kommer det også til at betyde, at der er flere projekter, som kan opnå lokal opbakning og en hurtigere sagsbehandling. Aftalen er derfor både god for borgere og for vindmølleopstillere, og så er aftalen også god for de kommuner, som er med til at tage ansvar for den grønne omstilling. Her er der nogle kommuner, der løfter en større del af opgaven end andre, og det er kun fair, at der er en økonomisk gevinst for de kommuner, der lægger jord til nye vindmøller og nye solceller og er med til at sikre, at vi kan få grøn strøm ud til hele Danmark.

Den grønne pulje vil forhåbentlig netop kunne bruges til at være med til at skabe gode initiativer ude i lokalområderne og være med til at skabe en ny værdi for de borgere, som måske ikke lige forbinder landlig herlighedsværdi med udsigten til kæmpemøller. I Socialdemokratiet bakker vi derfor varmt op om lovforslaget.

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak for det. Der er ingen korte bemærkninger. Så byder jeg velkommen til hr. Carsten Kissmeyer, midtjyde og ordfører for Venstre, Danmarks Liberale Parti.

Kl. 11:24

Kl. 11:25

(Ordfører)

Carsten Kissmeyer (V):

Tak for ordet. Jamen det er jo en aftale, som rækker tilbage til den tidligere regering, og derfor er vi selvfølgelig glade for aftalen. Lovforslaget skal implementere det, at vi laver teknologineutrale udbud til støtte for solceller, landvindmøller, kystnære havvindmøller, samt bølge- og vandkraftanlæg. Og det, der derudover ligger, er, at vi også skal gennemføre en aftale, der forbedrer forholdene for naboer til solcelleanlæg og vindmøller, og Venstre indgik med den nye regering en aftale i november måned sidste år. Det, der sådan set er det vigtige i denne sammenhæng, er, at man udbyder teknologineutralt, og det betyder, at man sådan set udbyder og siger: Hvordan kan vi få den her vedvarende energi så billigt som muligt? Og der er afsat 4,2 mia. kr. i perioden fra 2020-2024, og nu giver man mulighed for, at man rent faktisk også kan komme i gang med det.

I forhold til den tidligere taler har jeg lige lyst til at sige, at mængden af vindmøller i landskabet med de større vindmøller jo rent faktisk bliver mindre, og derfor er det også vigtigt, at vi, når vi så sætter de nye vindmøller op, også sikrer, at vi får nogle ordninger, som gør, at borgerne føler sig mere trygge ved det, der sker. Der indføres tre nye ordninger. Det betyder, at man som nære naboer til et stort vedvarende energianlæg kan få en skattefri bonus i denne sammenhæng. Der oprettes også en salgsoptionsordning, så dem, der bor mellem fire og seks gange møllehøjden fra møllerne, kan få en mulighed for at sælge deres hus, deres bolig, til vindmølleopstilleren, og det er vel at mærke med et system, hvor det er en taksationskommission, der fastsætter værdien af boligen, så der skulle være en sikkerhed for, at folk bliver behandlet ordentligt. Og så bliver der den her føromtalte grønne pulje, som giver kommunerne mulighed for at lave grønne initiativer, gerne i nærheden af der, hvor folk kommer til at opleve de her vedvarende energianlæg.

Så vi tænker, at det her er en god aftale, og vi vil gerne være med til at forbedre forholdene, både for at få etableret vedvarende energi, men også for dem, som bliver naboer til det. Så vi vil rigtig gerne støtte det her forslag, og jeg siger tak for ordet.

Kl. 11:27

Den fg. formand (Christian Juhl):

Selv tak. Velkommen til hr. Morten Messerschmidt fra Dansk Folkeparti.

Kl. 11:27

(Ordfører)

Morten Messerschmidt (DF):

Tak, formand. Det kan jo være svært at diskutere skønhed og æstetik – er en vindmølle et teknologisk vidunder, som man bare går og drømmer om at have udsigt til, eller er det et stort skrummel, som både støjer lydmæssigt og visuelt, er til gene og er en værdiforringelse i bred forstand? Det findes der nok ikke noget sådan objektivt rigtig svar på.

Ikke desto mindre er det objektivt konstaterbart, at rigtig mange rundtomkring i fædrelandet igennem årene har følt sig generet af de stadig større vindmøller, som er blevet sat op. Derfor er vi i mit parti, Dansk Folkeparti, rigtig glade for, at vi i energiaftalen fik sat et loft over, hvor mange møller der skal stå på land. Vi er til gengæld lidt bekymrede for, hvordan det udvikler sig. Det er, som om man er god nok til at få sat nye møller op, men ikke helt god nok til

at få pillet de gamle ned. Og vi kan se, at der ligesom kan komme et problem her fremadrettet. Derfor er det jo ekstra vigtigt, at vi så også forbedrer de værditabsordninger og andre ordninger, som gør, at de folk, der altså ude i landet bliver ramt af generne fra de her efterhånden ganske store møller, enten på en ordentlig måde kan komme væk fra deres hjem og få erstatning for det, eller at de kan få kompensation for den skade, som de lider. Vi er glade for de tre nye ingredienser, som hr. Carsten Kissmeyer har nævnt, og som jeg derfor ikke skal gentage.

Der er jo ingen tvivl om, at med det ambitiøse mål, som et flertal i Folketinget har sat sig i forhold til klimaloven – den er godt nok ikke vedtaget endnu, men vi har da en aftale om det – der handler om at reducere CO₂-udslippet med 70 pct. i 2030, jamen så vil snart sagt alle danskere kunne mærke på egen krop, at det har en konsekvens. Det gælder selvfølgelig både i forhold til det økonomiske, hvor vi stadig væk venter lidt på regeringen, i forhold til hvornår vi får noget om, hvordan det her skal skrues sammen, men det gælder jo altså også med hensyn til den helt konkrete måde, som landet nu engang er indrettet på – den visuelle fremtoning i form af biogasanlæg, vindmøller, og hvad vi ellers har på VE-siden.

Vi kunne godt tænke os i Dansk Folkeparti, at vi især i relation til den økonomiske side fik en fornyet drøftelse her oven på den periode, vi har været igennem med corona. Jeg tror, vi alle sammen taler med erhvervsdrivende derude, som virkelig er hårdt spændt for. På trods af de fine hjælpepakker, som et meget, meget bredt flertal her i Folketinget jo har lavet, så er der rigtig mange, som frygter, hvad der venter lige om hjørnet. Og vi frygter i mit parti, at det simpelt hen kan være vores fastholdelse af det her 70-procentskrav, der lige bliver dråben, som får bægeret til at flyde over, og som kan få rigtig mange til at dreje nøglen om; private virksomheder, som måske lige har klarer sig, og som kan se, at de kan klare sig igennem krisen her med skindet på næsen; folk, der ved, at der stadig væk er et job, når de må møde igen. Ja, hvis vi holder fast i det her 70-procentskrav, er vi i hvert fald i Dansk Folkeparti bange for, at det er dem, det kommer til at gå ud over.

Derfor har jeg jo i mit lønkammer her i tiden, hvor vi ikke har kunnet mødes så meget fysisk, skrevet til ministeren og spurgt, om det måske ikke var en idé, at vi genovervejede den her klimalov og gik ned til 60 pct. Og jeg ved, at det for ministeren umuligt kan være et uambitiøst mål, for indtil vi lavede aftalen i december, var det også ministerens egen politik. Så måske var det på tide, at vi gentænkte hele den her meget ambitiøse klimalov. Der er jo i virkeligheden ikke meget ambition i bare at være så ambitiøs, at folk må dreje nøglen om, lukke deres virksomheder og afskedige deres medarbejdere. Det er i hvert fald ikke den måde, vi i Dansk Folkeparti ser at vi skal komme videre på.

Men fred være med det for nu. Jeg håber, ministeren svarer på mit brev på et tidspunkt. I forhold til de gode ordninger, vi laver her, sådan at dem, der er ramt af generne fra vindmøller og andet, kan få kompensation, står vi selvfølgelig hundrede procent på mål for det. Tak, formand.

Kl. 11:32

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Der er en kort bemærkning, kan jeg se. Hr. Torsten Gejl, Alternativet.

Kl. 11:32

Torsten Gejl (ALT):

Tak. Nu taler ordføreren om at reducere klimamålene, så jeg vil gerne høre, hvor stor en temperaturstigning ordføreren er klar til at acceptere. Altså, hvis det kun bliver de 2 grader, vil det jo i sig selv medføre en hel masse kæmpestore problemer. F.eks. mister vi sandsynligvis isbjørnen, da der bliver isfrit på polerne hvert tiende år. Vi mister måske 80 pct. af koralrevene. Og det er, hvis vi når

de 2 grader. I og med at ordføreren er klar til at slække på målet, hvor store temperaturstigninger er ordføreren så klar til at vi får her i verden?

Kl. 11:33

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 11:33

Morten Messerschmidt (DF):

I forhold til det med isbjørnene vil jeg, hvis man kerer sig om det, anbefale, at man prøver at få de arktiske nationer til at forbyde jagt på isbjørne. Der er langt flere isbjørne, der dør som følge af menneskelig jagt, end der gør som følge af klimaforandringerne. Så det kunne måske være en ambition for Alternativet.

I Dansk Folkeparti har vi ikke et mål om, hvad klodens gennemsnitstemperatur skal være ved udgangen af det her århundrede, for vi besinder os på den, kan man sige, lidt ydmyge tilgang til tilværelsen, at vi nok mest kan regulere for Danmarks vedkommende. Så derfor ser vi på, hvordan klimapolitikken skal se ud her, og håber på, at vi i Danmark kan være dem, der knækker nødden så at sige med hensyn til at finde en vedvarende energikilde, der er fossilfri, og som så kan eksporteres som en god forretning. Og det er jo det, der skal drive os i retning af globale mål. Men det er jo ikke Danmark, der kommer til at bestemme, hvordan temperaturen skal være i år 2100.

Kl. 11:34

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Hr. Torsten Gejl, værsgo.

Kl. 11:34

Torsten Gejl (ALT):

Nej, det er jo klart, men vi må alle sammen bidrage. Vi kan jo ikke forlange, at de store skal lave de store ting om, hvis vi ikke selv vil være med til at lave de små ting om. En 2-gradersstigning vil sandsynligvis også medføre ret store oversvømmelser rundt omkring i verden med mange klimaflygtninge, som kommer herop, til følge, og store tørker – igen med mange klimaflygtninge til følge. Adskillige folkeslag på lavtliggende øer vil simpelt hen forsvinde ved 2 graders stigning.

Når nu ordføreren er klar til at lempe på målet, vil jeg bare høre, hvor store temperaturstigninger Dansk Folkeparti vil acceptere.

Kl. 11:35

Morten Messerschmidt (DF):

Jamen vi har ikke en formuleret holdning til noget, vi ikke har mulighed for at påvirke. Altså, jeg har heller ikke en holdning til tyngdekraftens effekt, fordi det ganske enkelt er uden for Folketingets og dermed også vores beføjelser. Det, vi har en holdning til, er, hvordan Danmarks energi- og klimapolitik skal se ud. Og der tror jeg, at Danmark vil være bedre til at bære verden i en grønnere retning, hvis vi gør det uden at lukke dansk erhvervsliv. Jeg tror ikke, at vi kommer til at spille nogen positiv rolle i verden, hvis den klimapolitik, vi presser ned over den private sektor, gør, at folk går fra hus og hjem.

Kl. 11:35

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Så er det hr. Ruben Kidde, Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 11:35

Ruben Kidde (RV):

Tak. Det underer mig egentlig, at vi i forbindelse med førstebehandlingen af det her forslag kommer ind på den del, som hedder 70-procentsmålsætningen, for det her er jo i virkeligheden noget, som vi bredt står bag i energiforligskredsen, altså at vi skal have skabt de

her ordninger. Men når ordføreren så kommer ind på, at det måske er tid til at slække, så undrer Dansk Folkepartis kurs mig en smule. Under valgkampen mente man, at det var et udtryk for hysteri, at der var et 70-procentsønske. Så skiftede man kurs i slutningen af sidste år og var lige pludselig med, og nu er man så imod igen og vil slække på ambitionerne. Og det leder mig i virkeligheden frem til at spørge: Hvad er det, der har ændret sig i Dansk Folkepartis analyse af klimaudfordringen som sådan? Måske kan ordføreren redegøre for det.

Kl. 11:36

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Og værsgo.

Kl. 11:36

Morten Messerschmidt (DF):

Hvis jeg ikke husker helt galt, var hr. Ruben Kidde også ordfører på de tidligere forslag, hvor skatteministeren var her, og jeg mener, at skatteministeren nævnte beløbet 300 eller 400 mia. kr., som de seneste par måneder er blevet brugt, og som vi ikke rigtig havde budgetteret med, før coronaen kom til Danmark. Og det kan jo sagtens være, at der er partier, som siger: 300 eller 400 mia. kr., herregud, dem kan vi da bare finde et andet sted. Men i Dansk Folkeparti er vi ret optaget af, at den belastning, som selvfølgelig vil komme på erhvervslivet med en meget ambitiøs klimapolitik, ikke skal være det skub, som gør, at folk ryger ud over på kanten og må lukke deres virksomhed og sende deres medarbejdere hjem.

Så det, der er sket fra december til nu, er jo – og det går jeg ud fra at hr. Ruben Kidde er opmærksom på – at hele verden og hele verdensøkonomien er sendt til tælling, og jeg betragter det som ganske uansvarligt, hvis man ikke netop lader det indgå i sine overvejelser også.

Kl. 11:37

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Hr. Ruben Kidde.

Kl. 11:37

Ruben Kidde (RV):

Ja, og der er det jo så Radikale Venstres tilgang, at der mere end nogen sinde nu er brug for en genopretning af økonomien, og samtidig er der selvfølgelig brug for, at vi gentænker det sammen med det grønne. Altså, der er kæmpe muligheder for at få sat gang i økonomien i vores samfund, i Danmark og i hele verden, ved at investere i grønne teknologier nu her, og vi kan sætte gang i en grøn genstartspakke med alle mulige initiativer, som også kunne handle om at øge og sætte turbo på udbygningen af vedvarende energi såsom solceller og vindmøller, som er noget af det, vi taler om i forbindelse med de teknologineutrale udbud.

Så i sidste ende ville jeg ønske (*Anden næstformand (Pia Kjærsgaard): Tak!*) Et hurtigt spørgsmål ...

Kl. 11:38

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Det er det sikreste at begynde med spørgsmålet, men værsgo.

Kl. 11:38

Ruben Kidde (RV):

Tak. Betyder det her, at Dansk Folkeparti overvejer at forlade forligskredsen på baggrund af spørgsmålet om de 70 pct.? Det håber jeg ikke, men jeg håber, at vi kan stå bredt sammen om at løse fremtidens udfordringer, også på det grønne område.

Kl. 11:38

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Og værsgo.

Kl. 11:38

Morten Messerschmidt (DF):

Først i forhold til den grønne strømproduktion, som ordføreren nævner – solceller og vindmøller – vil jeg sige, at der tror jeg nok vi skal nå målet. Altså, jeg tror ikke, vi er så langt fra, at Danmark på strømsiden bliver 100 pct. grønt. Det er fint – den ambition deler vi fuldstændig. Udfordringen kommer jo i forhold til landbruget og transportsektoren og alle mulige andre sektorer, hvor det vil blive rigtig, rigtig dyrt.

Og nej, vi truer ikke med at forlade forligskredsen. Det ville jo være hasarderet, for så overlader vi det til socialisterne og alle dem, som hr. Ruben Kiddes parti sidder tæt op ad – ikke så tæt for tiden, men almindeligvis jo ganske tæt. Nej, nej, vi truer skam ikke med at gå, vi truer med at blive.

Kl. 11:39

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er der ikke flere kommentarer. Så er det hr. Ruben Kilde, Radikale Venstre.

Kl. 11:39

(Ordfører)

Ruben Kilde (RV):

Mange tak. Vindmøller og solceller er utrolig vigtige på vejen mod at reducere CO₂-udledningerne med 70 pct. i 2030, men de er ikke altid lige populære blandt naboerne. Derfor er det en rigtig god idé, at vi med det her lovforslag markant forbedrer vilkårene for naboer til nye vindmøller og solcelleanlæg, og derfor er det også en god idé, at vi samtidig giver bedre mulighed for, at de kommuner, som tager ansvar for at opstille nye vindmøller og solceller rundtom i det danske land, får en kompensation.

Lovforslaget skaber en ny salgsordning, så boligejere, der er i nær afstand til nye energianlæg, enten kan sælge deres bolig til den virksomhed, der står for projektet, eller kan vælge at blive boende og så modtage en årlig kontant bonus. Lovforslaget sikrer samtidig også penge til de kommuner, der lægger jord til nye projekter, og midlerne kommer fra de virksomheder, der opstiller vindmøllerne eller solcelleparkerne, hvilket er værd at notere sig. Høringssvarene fra områdets mange aktører har langt overvejende været positive, og der har også været flere konstruktive indspark, som jeg ser frem til at drøfte som en del af udvalgsbehandlingen. Landvindmøller og solceller er den billigste form for vedvarende energi i Danmark, og for Radikale Venstre spiller landvind og sol derfor også en helt central rolle i vores tilgang til at sikre en omkostningseffektiv grøn omstilling af landet. Derfor ser vi også frem til at få sat skub i de teknologineutrale udbud i år, for en stærk vedvarende energi-udbygning er noget af det, som kan bidrage til en grøn genstart af Danmark.

Så i Radikale Venstre er vi ikke i tvivl om, at lovforslaget vil komme til at styrke den lokale opbakning til og dermed medvirke til at realisere flere vedvarende energi-projekter i Danmark, og på den baggrund kan vi naturligvis støtte op om lovforslaget.

Kl. 11:41

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Der er ikke nogen kommentarer. Den næste er fru Signe Munk, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 11:42

(Ordfører)

Signe Munk (SF):

Vores fælles klimamål om at reducere drivhusgasserne med 70 pct. i 2030, som jo bl.a. Dansk Industri og det samlede erhvervsliv bakker op omkring, kræver en væsentlig elektrificering af Danmark, som vi

ser det i SF, og det betyder jo selvsagt også, at vi har brug for god grøn strøm.

Vi har brug for, at der kommer flere solceller og vindmøller, også på land. Men der er ingen tvivl om, at alt for mange borgere har følt, at vindmøller og solceller i baghaven nok lidt var en gene, og at de ikke er blevet kompenseret tilstrækkeligt økonomisk for, at det var dem, der var naboerne. Derfor skal borgere og kommuner i langt højere grad kunne mærke direkte på pengepungen, at de bidrager til den grønne omstilling med god grøn energi, og derfor er det rigtig godt, at vi får taget fat på den her del af energiforliget fra 2018, som netop tager fat på bedre kompensationsordninger.

Lovforslaget sikrer først og fremmest, at borgere, som er naboer til f.eks. vindmøller, får 5.000 kr. i bonus om året. Den bliver skattefri, og den bliver ikke modregnet i de ydelser, som man eventuelt ellers skulle modtage fra det offentlige. Hvis man er en meget nær nabo, kan man også få adgang til den forbedrede værditabsordning med nye vurderinger af husets værdi, og er man rigtig tæt på, har man mulighed for at benytte en salgsoption, så man kan sælge sin bolig til f.eks. vindmølleropstilleren. Samtidig skal opstilleren af den vedvarende energi fremover også give penge til kommunerne i form af en grøn pulje, og de penge kan kommunerne jo formålstjenligt bruge til byfornyelse eller til gode projekter i netop de lokalområder, hvor man skal bo ved siden af vindmøller eller solceller.

Samtidig tager aftalen også fat på at afskaffe køberetsordningen, som jo egentlig i udgangspunktet godt kunne have været en rigtig god idé, men som ikke har vist sig at tjene det formål, der var bag tanken. Det har nemlig vist sig, at det ikke er folk, som bor så nær ved VE-projekterne, som køber andelene, men at det derimod i højere grad har fungeret som et investeringsprojekt for folk, som ikke var i nærheden af møllerne, og så har det jo ikke indfriet den idé, der var bag ved ordningen, i tilfredsstillende grad. Så vi synes, det er fornuftigt, at den afskaffes.

Afslutningsvis vil jeg sige, at vi i SF ikke er sikre på, at de her beløb præcis er de rigtige, at de er høje nok, at de rammer helt rent, og derfor er vi også glade for, at der i ordningen ligger en evaluering, og at vi på baggrund af den kan se på, om man eventuelt skal hæve både VE-bonussen og bidraget til kommunerne. Derudover indeholder lovforslaget nogle andre elementer af sådan mere teknisk karakter, som også er fine og fornuftige, og samlet set støtter SF selvsagt lovforslaget.

Kl. 11:45

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Der er ikke nogen kommentarer. Hr. Søren Egge Rasmussen, Enhedslisten.

Kl. 11:45

(Ordfører)

Søren Egge Rasmussen (EL):

Tak. Jeg synes, det er værd at sige, når nu køberetsordningen nedlægges med det her lovforslag, at køberetsordningen i sin tid var rigtig god – da man havde mindre vindmølleprojekter, hvor man kunne sikre sig, at en meget stor del af lokalbefolkningen kom til at eje andele i de møller, der blev stillet op lokalt. Så må man bare sige, at med tiden er de her møller jo blevet større og større og initiativet til at opstille møllerne har ændret sig til, at det er store nationale eller store statslige selskaber, store energiselskaber, som er på udkig efter vindmølleprojekter, også uden for det område, hvor de sådan geografisk hører til. Vi er derfor kommet ud i en situation, hvor man ikke har den samme lokale fundering, som man havde tidligere, bag et vindmølleprojekt. Når man så også har oplevet, at man i forhold til annoncering omkring køberetsordningen – at man ligesom skal annoncere, at nu har folk en rettighed til at købe en andel i en vindmølle – ikke er så god til at annoncere, fordi man helst vil have, der er så få som muligt, som bruger køberetsordningen, må

man sige, at vi er kommet i en situation her i 2020, hvor køberetsordningen bør laves om. Men jeg synes, det er værd at sige, at den har haft betydning for den lokale opbakning til vindmølleprojekter i Danmark tidligere.

Hvad er det så, vi erstatter det med? Jamen det er jo noget, som lidt er drevet af at gå efter at få en bedre lokal opbakning til vindmøller, og jeg synes, den her skattefri bonus, som nu indføres, og som beboere – det er vel at mærke beboere – som bor tæt ved en vindmølle, får, er en god ordning. Det er altså ikke ejeren af huset, men beboeren, der får en skattefri bonus hvert år. Det synes jeg er en god ordning, det synes Enhedslisten er en god ordning.

Jeg synes også, at vi er endt med noget på værditabsordninger, som er rigtig godt. Der kan være mange, som føler sig utrygge, hvis et vindmølleprojekt skal opstå tæt på deres bolig, men man må sige, at erfaringerne viser, at det er sådan, at generne fra vindmøller er mindre end det, som naboer havde frygtet. Derfor er det rigtig godt, at vi er kommet frem til en ordning, hvor dem, der bor tættest på et vindmølleprojekt, kan få værdisat deres hus, inden projektet bliver realiseret, og så har en ret til at sælge deres hus, efter at møllerne er opstillet. Det synes jeg er en rigtig god løsning, som kan gøre, at den beboer ikke er nødt til at afhænde sit hus, inden projektet bliver realiseret, men har en rettighed til at kunne sælge sin bolig, hvis man oplever, at det er for stor en gene, at man er blevet nabo til en vindmølle.

Så er vi i Enhedslisten glade for, at grøn pulje bliver genindført. Vi var imod, at den blev afskaffet. Nu ender man så på en ordning, hvor det er det samme beløb, 88.000 kr. pr. megawatt, som går til kommunen, og kommunerne har handlet forskelligt. Nogle kommuner har været gode til at bruge de beløb lokalt, sådan at man lokalt har kunnet få noget mere ud af at blive nabo til en vindmølle. Det har været nyt tag til forsamlingshuset, eller det har været stisystemer ud i lokalområdet tæt på, hvor møllen står. Jeg vil opfordre kommunerne til at bruge den her ordning på konstruktiv vis og imødekomme de ønsker, der måtte være lokalt.

Så har vi de teknologineutrale udbud, der gælder for 4 år, og der kan man sige, at vi så er inde i noget, som trækker lidt i den modsatte retning af det med at sikre bedre lokal opbakning, for det er jo meget svært at deltage i de her teknologineutrale udbud, hvis man har et vindmølleprojekt eller et stort solcelleprojekt, som skal have en vvm-godkendelse. Der er vi altså inde i noget, hvor det ikke er lokalt forankret på samme vis, som det var tidligere. Der synes jeg, vi har en opgave med at arbejde videre med nogle ting. I Tyskland har de en ordning, hvor man, hvis der har været sådan et udbud, hvor der er blevet fastlagt én støttepris det ene år, og man har et folkeligt projekt, som ikke er alt for stort, sådan set kan være berettiget til det samme støttebeløb året efter, hvis man ligesom byder sig til. Det er ikke en ordning, vi har fået seriøst diskuteret i Danmark endnu, men det kunne faktisk være en løsning for at sikre, at der igen kommer flere lokale projekter, lokalt funderede projekter. For vi oplever jo, at de selskaber, der er aktive med at opstille landvindmøller i Danmark, opererer i hele landet.

Jeg synes, det er rigtig godt, at vi får flere landvindmøller op i Danmark. Det er den billigste – den billigste – elektriske produktion, der findes. Landvindmøller er billigere end at lave et nyt kulkraftværk. Det er dér, vi er, og så skal vi skabe gode vilkår for, at de landvindmøller kommer op at stå. Jeg synes, at vi også mangler at løse nogle ting omkring solceller. Det løser vi så ikke her; det er de store anlæg på jorden, vi får håndteret her, men vi mangler at komme frem til, at der kommer flere solceller op på vores tage, at det bliver en naturlig del i en tagrenovering, at vi får opstillet solceller, fordi man får de samme vilkår som kommuner og regioner.

Det var mine kommentarer til det lovforslag her, som Enhedslisten støtter.

Kl. 11:50

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Den næste taler er hr. Orla Østerby, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 11:50

Orla Østerby (KF):

Tak, formand. L 114 er jo en udmøntning af den historiske energiaftale, vi lavede i sommeren 2018. Og det her omfatter jo 4,2 mia. kr. i det, vi kalder teknologineutralt udbud. Det er sådan med landvindmøller, at der er nogle, der synes, de er udmærkede, fordi de er med til at løse vores energi- og klimaudfordringer. Der er andre, der har dem tæt på, som synes, at de er skrækkelige, og det kommer vi ikke til at ændre med den her lov, L 114. For det vil fortsætte med at være sådan, at der er nogle, der absolut ikke synes om de her vindmøller eller solceller.

Jeg kommer fra Lemvig Kommune, som har rekord i vindmøller, og jeg tror, jeg personligt kan se noget, der ligner 24 vindmøller omkring mit hus. Og jeg lever med det, for det er noget, man ser overalt, hvor jeg bor, dér, hvor jeg kommer fra. Og vi er jo i hvert fald med til at trække landvindmøller i en mængde, som gør, at hvis det blev foldet ud over hele Danmark, havde vi ikke noget problem med at få de her møller op, som vi gerne vil have op. Men det er en stor udfordring, vi står med, og selv om vi nu tilføjer og opretter tre nye ordninger, må jeg sige, at den ene af dem, bonussen – eller man kan også sige en betaling for de problemer, der kan være i at være tæt på en vindmølle – på 5.000 kr. skattefrit om året, jo ikke er nogen herregård, heller ikke ude i det vestjyske. Og jeg vil sige til jer, at jeg jo under forhandlingerne forsøgte, om vi ikke kunne få det længere op, og det var bare ikke muligt, at vi kunne komme længere op. Men jeg vil også sige, at der er nogle, der synes, at det er lidt af en fornærmelse med 5.000 kr. for at få en vindmølle til at stå i baghaven. Når vi i De Konservative bakker det her op, er det, fordi det var det kompromis, vi kunne lave, og det bakker vi selvfølgelig op.

Den anden del, som jeg tror det er rigtig godt at vi har med igen, er, at vi får et beløb ud til kommunerne på 88.000 kr. pr. megawatt. Det vil sige, at den grønne ordning bliver genfremsat, og den har en effekt og har haft en enorm effekt i min kommune. For der har vi valgt at sige, at beløbene kommer ud i det lokalområde, hvor møllerne bliver rejst. Og det har givet nogle enormt gode projekter og byudviklinger i landdistrikter og i landsbyer, som vi jo slet ikke ville have set, hvis ikke de møller var kommet op. Så dér er der forståelse for det her, og dér er der, kan vi sige, value for money. For de mennesker siger: Det her forstår vi, her får vi en kontant afregning i lokalmiljøet, og det kan vi bruge til noget. Og med 88.000 kr. er det altså store beløb, vi taler om, med de megawatt, der bliver rejst i dag. Man er lynhurtigt oppe at runde 1 mio. kr. til sådan et lokalområde, og det får man altså noget legeplads eller torv eller fornyelse af det ene og det andet for, eller af forsamlingshuse, der har brug for en ordentlig omgang. Så det er rigtig godt. Og så har vi jo så salgsoptionsordningen, som også er en rigtig god ordning, og som betyder, at de, der er tæt på, har mulighed for at afsætte deres ejendom, hvis de ikke ønsker at være der. Og så er der forbedringer af den nuværende værditabsordning, som jeg også synes er rigtig god.

Så samlet set er udmøntningen her jo rigtig fin, og Det Konservative Folkeparti bakker op om L 114.

Kl. 11:54

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det hr. Peter Seier Christensen, Nye Borgerlige. Værsgo.

Kl. 11:54

Kl. 11:58

(Ordfører)

Peter Seier Christensen (NB):

L 114 indeholder tiltag, som er både fornuftige og rimelige. De nye ordninger, som fremgår af lovforslaget, sikrer et rimeligt hensyn til naboer, som belemres af byggeri af vedvarende energi-anlæg. Og dem, der ønsker at sælge deres bolig som en konsekvens af energiprojekter, får også mulighed for det, og det er godt. Derudover er den skattefrie årlige bonus til visse naboer til energiprojekter også en fin ordning.

Desuden forekommer det at være en god ordning, at det i lovforslaget foreslås, at taksationsmyndighederne skal offentliggøre deres vurderinger af værditab af ejendomme, så der er gennemsigtighed i afgørelserne. Jeg synes også, at afskaffelsen af køberetsordningen til fordel for VE-bonus er fornuftigt baseret på de analyser, der ligger til grund, der viser, at køberetsordningen ikke fungerer efter hensigten.

Af enkelte indvendinger så jeg gerne, at vurderingen af boligpriserne for dem, der ønsker at sælge, sikres at være korrekte, således at borgere kan være sikre på, at værdien af deres ejendom svarer til det, de ville få på markedet. Det kunne f.eks. være ved at inddrage lokale ejendomsmæglere, som flere private borgere har ønsket i forbindelse med høringen af lovforslaget.

Men lovforslaget skaber også grundlag for, at der kan afholdes udbud af pristillæg for elektricitet produceret af VE for 4,2 mia. kr., og det er uspiseligt for Nye Borgerlige, så derfor kan vi ikke stemme for L 114 som en samlet pakke. Hvis lovforslaget deles op i to, vil vi kunne stemme for de ovennævnte forslag som kompensation for VE-anlæg. Men vi kan ikke stemme for forslaget, som det foreligger. Tak.

Kl. 11:56

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Der er ikke nogen kommentarer. Så er det hr. Ole Birk Olesen, Liberal Alliance.

Kl. 11:56

(Ordfører)

Ole Birk Olesen (LA):

Tak for det. Det her har været, synes jeg faktisk, en interessant lovbehandling. For alle partier har fremhævet de gode ordninger, som er i loven, for naboer til energiprojekter af denne art. Og det kan vi også bakke op om. Men der er faktisk ikke rigtig noget parti for os, der roser lovforslaget for, at det er et teknologineutralt udbud. Og det er jo nok udtryk for, at det var lige præcis det, som Liberal Alliance rigtig fik igennem i dette lovforslag: Det var Liberal Alliance sammen med den daværende minister fra Venstre, som kæmpede ihærdigt for, at det skulle være teknologineutralt; altså om man producerer strømmen via vind eller sol eller vand eller bølger, betyder ikke så meget – bare den er grøn. Og så er dem, der får pengene, altså dem, der kan levere mest strøm for pengene. Det er altså teknologineutralt, og det er en nyordning i forhold til den her ordning, og det er værd at sige på den her talerstol, at Folketinget her slår ind på en meget mere fornuftig kurs end tidligere. Og det vil jeg gerne fremhæve med det her lovforslag, desuagtet at Folketingets øvrige partier ikke rigtig går op i det, tilsyneladende.

Kl. 11:58

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Den sidste er hr. Torsten Gejl, Alternativet.

(Ordfører)

Torsten Gejl (ALT):

Tak. Det her forslag er en udmøntning af energiaftalen fra 2018, som Alternativet også er med i, så vi stemmer selvfølgelig for, og det gør vi med glæde – især fordi lovforslaget bl.a. skaber lokal opbakning for opsætning af landmøller. Det er på mange forskellige måder, som er blevet gennemgået, så jeg vil undlade at gå ind i alt det. Jeg vil bare f.eks. nævne det med værdisætning af ens hus, så folk ikke oplever værditab på deres huse, hvis der bliver sat vindmøller op, eller det der med, at lokalområderne faktisk får lidt glæde af møllerne i den lokale infrastruktur. Det kan være et forsamlingshus, skoler osv.; de får lidt glæde af den indkomst, der er fra møllerne – utrolig vigtigt i forhold til at bevare bosætning ude i landområderne.

Kl. 11:59

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordførerrækken er slut. Så er det klima-, energi- og forsyningsministeren.

Kl. 11:59

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Tak for det, og tak for de mange gode indlæg fra ordførerne. Den lokale og kommunale opbakning til fremtidens udbygning med vedvarende energi er et væsentligt element i at sikre Danmarks fortsatte grønne omstilling. Det er også et væsentligt element, hvis vi skal nå regeringens ambitiøse klimamålsætninger. Det er derfor vigtigt, at der eksisterer de rette rammer for udbygningen, og det er vigtigt, at vi sikrer, at befolkningen bakker op. Vi skal bruge mere vind og sol både på havet og til lands for at komme i mål, men det skal gøres under hensyntagen til danskerne.

Derfor har energiforligskredsen i november 2019 lavet en bred aftale om en ny VE-ordning. Denne aftale implementeres med dette lovforslag. Ifølge aftalen oprettes der for det første tre nye ordninger, der skal sikre hensynet til lokale borgere og naboer til vedvarende energi-anlæg samt til de kommuner, der udbygger med vedvarende energi. Der oprettes en salgsoptionsordning, der giver boligejere i tæt afstand til vindmøller eller solcelleparker mulighed for at sælge deres bolig til opstiller. Boligen skal sælges til opstiller til værdien vurderet af den uafhængige taksationsmyndighed. Der oprettes en VE-bonusordning, hvor de nære naboer til vedvarende energi-projekter får en årlig kontant skattefri bonus. Størrelsen på bonusen afhænger af projektets produktion, men for naboer til et gennemsnitligt vindmølleprojekt svarer det cirka til 5.000 kr. årligt. Desuden forpligtes opstillere med lovforslaget til at betale 88.000 kr. pr. opstillet megawatt til den kommune, hvor der opstilles nye anlæg. De grønne midler kan anvendes bredt til kommunale tiltag. Det er hensigten, at kommunerne skal have mulighed for at tildele midlerne fortrinsvis til projekter nær naboer til det vedvarende energi-anlæg samt til grønne tiltag i kommunen. Lovforslaget indeholder også forbedringer af den nuværende værditabsordning og afskaffer køberetsordningen, da den ikke har virket efter hensigten i den senere tid. Dette er også aftalt i energiforligskredsen.

Med lovforslaget gives der for det andet mulighed for bemyndigelse til at afholde teknologineutrale udbud i 2020-2024, som det blev aftalt i forligsaftalen i 2018.

Lovforslaget indeholder for det tredje mindre ændringer i VE-loven og lov om elforsyning af teknisk og administrativ karakter. Ændring af værditabsordningen, ophævelse af køberetsordningen, ny salgsoptionsordning, ny VE-bonusordning og den nye grønne pulje forventes at træde i kraft den 1. juni 2020, så flest mulige borgere og kommuner får glæde af de nye VE-ordninger. De øvrige dele af lovforslaget træder i kraft den 1. juli 2020 bortset fra bemyndigelsen til afholdelse af teknologineutrale udbud, som vil blive ... [lydudfald].

Kl. 12:02

Kl. 12:04

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Der er heller ikke nogen kommentarer til ministeren, så forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 116:

Forslag til lov om ændring af lov om fremme af besparelser i energiforbruget, lov om fremme af energibesparelser i bygninger, afskrivningsloven og ligningsloven samt ophævelse af en række love under Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets område. (Tilskud til energibesparelser og energieffektiviseringer m.v.).

Af klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen).
(Fremsættelse 26.02.2020).

Kl. 12:02

Forhandling

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Forhandlingen er åbnet. Fru Anne Paulin, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 12:03

(Ordfører)

Anne Paulin (S):

Tak for det. Med L 116 tager vi fat på udmøntningen af de dele af energiaftalen fra 2018, som handler om indsatsen for energieffektivitet. Med lovforslaget siger vi bl.a. farvel til den gamle energispareordning, som ikke fungerer tilstrækkeligt efter hensigten. Det skal vi rette op på med en klog energispareindsats. Energieffektivitet er og bliver afgørende for en omkostningseffektiv grøn omstilling, for den billigste og grønneste energi er nu engang den, som vi ikke bruger.

Med lovforslaget sikrer vi hjemmel til, at konkurrenceudsatte tilskudpuljer kan erstatte energispareordningen i perioden 2021-2024. Puljerne skal tilskynde til energieffektiviseringer i procesenergi i industri- og serviceerhverv samt energiforbruget i bygninger. Tilskuddene vil blive givet til de projekter, som kan levere de største energibesparelser for pengene. Lovforslaget indebærer også en støtteordning til udbredelse af individuelle varmepumper på abonnement ved skrotning af oliefyr. Der er stadig alt for mange oliefyr i drift i Danmark, og det gør ikke vores klima nogen tjeneste. Samtidig kan det dog være svært at bære den store investering i en ny varmepumpe for f.eks. de borgere, som bor uden for den kollektive varmeforsyning og måske ikke har den store værdi i deres boligmasse. I Socialdemokratiet mener vi derfor, at en abonnementsordning giver en rigtig god mulighed for, at flere kan skifte til en varmepumpe uden at skulle stå alene med investeringen.

Det er afgørende, at vi kommer videre med udfasningen af de fossile brændsler i vores boligopvarmning og samtidig styrker indsatsen for energieffektivisering. Med dette lovforslag tager vi et godt skridt på vejen, og derfor bakker vi selvfølgelig op om lovforslaget.

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Næste ordfører er hr. Carsten Kissmeyer, Venstre.

Kl. 12:05

(Ordfører)

Carsten Kissmeyer (V):

Tak for ordet. Dette er endnu et af de lovforslag, vi skal behandle nu, som er etableret med energiaftalen i 2018. Der var der bred enighed om, at de hidtidige ordninger ikke skulle forlænges efter 2021, og baggrunden for det er, at de har været rigtig, rigtig dyre for både forbrugerne og samfundet, og at administrationen af dem har været relativt tung. Det, der også ligger bagved, er, at i forhold til mange af de ting, der er blevet udført i forbindelse med de ordninger, har der været en dødvægt – forstået på den måde, at rigtig mange af investeringerne faktisk ville være blevet gennemført også uden tilskud.

Det, vi synes er godt, er, at de to nye ordninger, der kommer, både er til besparelser i procesindustri i industrien og i serviceerhverv, og det betyder altså, at man får mulighed for at omstille sin produktion og blive mere konkurrencedygtig i erhvervslivet. Samtidig er det også en støtteordning til at minimere eller reducere energiforbruget i bygninger, og der er afsat 500 mio. kr. årligt til de to ordninger. Det er faktisk et ganske betydeligt beløb.

Vi er også rigtig glade for, at vi i den her sammenhæng får mulighed for det der med abonnementsordning til udskiftning af f.eks. oliefyr der, hvor der er lidt længere imellem husene, og hvor den kollektive varmeforsyning ikke eksisterer. Det giver netop, som den tidligere ordfører sagde, en mulighed for, at folk, der har en relativt lav kreditværdighed, har mulighed for at investere også i en alternativ vedvarende energi-kilde som f.eks. en varmepumpe.

Så vi kan varmt støtte lovforslaget, og det vil være med til at indfri vores mål om CO₂-udledning, som i hvert fald indtil videre – jeg skal nok lade være med at starte en ny diskussion – er 70 pct. Tak for ordet.

Kl. 12:07

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det hr. Morten Messerschmidt, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 12:07

(Ordfører)

Morten Messerschmidt (DF):

Tak, formand. Der er ingen tvivl om, at hvis vi skal lykkes med at udvikle energipolitikken, som et stort flertal her i Folketinget vil, så skal vi elektrificere store dele af den energiforsyning, som i dag er fossil. Det handler selvfølgelig i vidt omfang om varmesiden, hvor jo rigtig mange stadig væk har oliefyr og andet, som har været investeringer igennem rigtig mange år. Men det er også derfor, at det er vigtigt, at vi laver ordninger, sådan at folk på en økonomisk ordentlig måde kan komme over på de elektriske alternativer som varmepumper.

Vi er glade for den ordning, som vi har kunnet blive enige om i energiforligskredsen, og glæder os til at se, hvordan – forhåbentlig – varmepumperne vil brede sig ud over store dele af landet og også de dele af landet, hvor den kollektive varmeforsyning jo ikke kan dække. Vi håber, at den reduktion i elafgiften, som vi har kunnet blive enige om, er nok til, at folk ser deres varmeudgifter på et niveau som det, der gjaldt tidligere. Det er enormt vigtigt i forhold til hele den her grønne omstilling, at vi tænker på folks private husholdninger. Der er mange milliarder i spil, men hvis vi skal lykkes med det her uden at have gule veste og alt det, vi ser i Frankrig, er det enormt vigtigt, at udrolningen sker på en måde, så privatøkonomierne ikke

bliver ekstra belastet. Derfor er vi glade for, at når man i dag registrerer sin varmepumpe i BBR, får man automatisk nedskrevet sin elafgift i forhold til det forbrug, der er.

Så vi kan støtte det her, og jeg vil nærmest gå så vidt som til at sige, at vi varmt kan støtte det her fra Dansk Folkepartis side.

Kl. 12:09

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Hr. Ruben Kidde, Radikale Venstre.

Kl. 12:09

(Ordfører)

Ruben Kidde (RV):

Tak. En balanceret omstilling til vedvarende energi kræver, at der gennemføres energibesparelser der, hvor det er samfundsøkonomisk fornuftigt. Derfor er vi mange partier bag energiforliget, som er enige om, at fra 2021 til 2024 skal der gennemføres en ny energispareindsats, som skal fremme energieffektiviseringer inden for henholdsvis procesenergi i industri- og serviceerhverv og energiforbruget i bygninger. Dertil kommer så en række mindre initiativer, f.eks. en pulje til udskiftning af oliefyr.

Lovforslaget giver ministeren beføjelse til at implementere ordningerne i praksis, men i Radikale Venstre har vi en klar forventning om, at forligskredsen vil blive inddraget i den videre udmøntning. Så i den kommende udvalgsbehandling vil der være lejlighed til at drøfte de mange høringssvar i nærmere detaljer. For energieffektivisering spiller en væsentlig rolle, når det handler om at sikre en omkostningseffektiv grøn omstilling, og der er behov for, at vi i god tid, før udløbet af de her puljer, vi vedtager nu, også beslutter, hvordan energispareindsatsen skal se ud efter 2024.

Med de bemærkninger kan jeg sige, at vi som energiforligspart naturligvis bakker varmt op om det lovforslag, der ligger, og vi glæder os til behandlingen i udvalget.

Kl. 12:10

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Fru Signe Munk, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 12:10

(Ordfører)

Signe Munk (SF):

Tak for det. Vi står stadig med en klimakrise, og der er stadig væk et godt stykke vej til den grønne omstilling, der skal indfri vores klimamål. Derfor er det jo helt åbenbart vigtigt, at vi gennemfører gode og bidragende tiltag fra energiforliget fra 2018, og med det her lovforslag fokuseres der på energieffektiviseringer og udfasning af oliefyr.

Det er jo sådan, at den grønne omstilling grundlæggende må gå på flere ben. Vi skal både udfase nogle fossile brændsler og producere mere vedvarende energi, men vi skal samtidig også spare på den grønne energi. Analyser fra bl.a. Ea Energianalyse viser jo, at der faktisk både er en CO₂-reduktion, men også og i særdeleshed nogle økonomiske besparelser, ved at vi sparer på energien, samtidig med at vi omstiller den. Derfor skal vi konstant have et fokus på energieffektiviseringer, og i det her lovforslag er der to puljer, som drejer sig om dette. Det er både i forhold til energiforbedringer i danskernes hjem, men også energiforbedringer ude i virksomhederne i den procesenergi, der bruges.

Tilskudspuljen til energiforbedringer i danskernes hjem har et vigtigt fokus, nemlig at det skal være additionelle eller energibesparende tiltag, man ikke lige gik og planlagde i forvejen, som der gives tilskud til. Det er ret vigtigt, at vi sørger for at oplyse folk godt om de her muligheder for at søge tilskud, men også, at der hurtigt bliver reageret på ansøgninger og der løbende hen over året er flere

udbudsrunder, hvilket der også lægges op til, sådan at der er en kort periode, fra man søger tilskuddet, til man får det.

I forhold til tilskudspuljen til energiforbedringer i virksomhedernes procesenergi kan det jo både bruges til energieffektiviseringer af strømdelen, men også af den fossile energi. Inden for rammerne af det her lovforslag kan man faktisk målrette op til halvdelen af puljen mod energibesparelser på fossil energi. Det er jo særlig interessant, mener vi i SF, set i forhold til at vi altså står med et klimamål, hvor der i særdeleshed er behov for, at vi også sætter ind der, hvor der er nogle CO₂-reduktioner.

Men den her pulje gør det altså ikke alene i forhold til industriens omstilling. For os at se skal vi altså herudover etablere puljer, som giver et direkte tilskud til, at man erstatter den fossile energi – naturgas og petrokoks, hvis vi skal helt ud i det rigtig slemme – med andre former for energi, f.eks. biogas i stedet for naturgas. Vi må også åbent anerkende, at det er en ekstra udgift for virksomhederne, og der vil vi gerne hjælpe her fra Folketingets side. Det mener vi bliver et vigtigt element at tage fat på i klimahandleplanerne.

I forhold til en vigtig del af den grønne omstilling, som er, at vi kommer af med oliefyre og egentlig også naturgasfyre, så tager det her lovforslag jo fat på oliefyre i form af en støtteordning til varmepumper på abonnement ved skrotning af oliefyr, hvis man bor derude, hvor jeg også selv bor, og hvor der kan være lidt langt mellem husene og der derfor ikke er mulighed for at komme på fjernvarmenettet og gasnettet.

Men for os at se kan det ikke stå alene. Vi mener faktisk, at vi skal tænke i endnu flere muligheder for både at låne til elvarmepumper og at skabe mulighed for, at flere kan udbyde varmepumper på abonnement, og samtidig også nogle steder, hvor pengene er små, og hvor der ikke er friværdi i huset, men hvor man har et oliefyr, give et kontant tilskud, så vi fører den her omstilling helt til ende.

Derudover indeholder lovforslaget nogle korrektioner af lovgivningen, hvor der bliver ryddet op i reglerne på tilskudsområdet. Det er selvfølgelig fornuftigt, og samlet set støtter SF lovforslaget.

Kl. 12:14

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Der er ingen kommentarer. Så det er hr. Søren Egge Rasmussen, Enhedslisten.

Kl. 12:14

(Ordfører)

Søren Egge Rasmussen (EL):

De her energibesparelser er utrolig vigtige, når vi skal nå målet om 70 pct. CO₂-reduktioner i 2030 og vi skal frem til at være et CO₂-neutralt samfund. I Enhedslisten vil vi gerne have, at vi kommer frem til det i 2040 eller 2045, og hovedparten af Folketinget mener, at det skal være i 2050. Så vi er altså ude i noget, hvor vi skal langt videre end der, hvor vi er nu.

Det, som vi nu nedlægger i dag, er jo så den nuværende energispareindsats, som er blevet skældt meget ud, og der er også foregået nogle ting omkring hulmursisolering, og der er nogle, der har fået tilskud til at udskifte deres vinduer, som de alligevel ville have udskiftet, hvis ikke der havde været et tilskud. Jeg tror, det er vigtigt at sige her i dag, at der så nu oprettes en ny måde at give tilskud på, og det er så for et mindre beløb, end det har været tidligere, og at det sådan set er vigtigt, at danskerne derude også er med på det her, også selv om de ikke får tilskud. Altså, det er jo ikke sådan, at man skal have tilskud for alle gode gerninger. Man kan jo godt løbe en tur om morgenen eller spise sundt uden at få penge for det, og man kan også godt lave energibesparelser i sit hjem uden at få penge for det.

Men det er jo vigtigt, at vi kommer frem med nogle løsninger her, hvor vi animerer til, at der sker flere energibesparelser, og der er rigtig mange energibesparelser at hente ude i industrien. Med den nuværende ordning er der rigtig mange selskaber, der har været

rundt at gøre opmærksom på, at virksomhederne kunne lave nogle energioptimerende tiltag, som kunne tjene sig hjem på ganske få år, og hvor der ikke alle steder har været en vilje til at gennemføre det, og der tror jeg sådan set ikke, at den her lovændring løser alt. Altså, vi har efterfølgende en opgave, når vi skal til at lave klimahandlingsplaner, hvor vi skal til at drøfte, hvordan vi lige håndterer den tunge industri, og hvordan vi – hvad skal man sige – håndterer energiområdet samlet set. Vi skal også huske, at der er noget, der hedder energibesparelser, når vi kommer til de forhandlinger om klimahandlingsplaner på de felter.

Jeg synes også, det er væsentligt at have med, at der sådan set er nogle muligheder derude. Vi står bl.a. med, at der er en kø på 18,4 mia. kr. til projekter, som er håndteret af Landsbyggefonden, og som er klar til at blive sat i værk, og hvor to tredjedele af de projekter faktisk har et energisparepotentiale, og det er sådan set, uagtet om der er en lovgivning, der sikrer et eller andet tilskud til energibesparelser. Vi har nogle kommuner, som nu har fået ophævet anlægsloftet, men det bør da være noget, som man fortsætter, sådan at kommunerne kan lave flere investeringer i energioptimerende anlæg, og at vi giver kommunerne ret til at opstille solceller, uden at de skal oprette alle mulige små energiselskaber, men at de kan gøre det på samme vis, som man gør i regioner og stat.

I det her lovforslag har man så også et tilskud med til varmepumper på abonnement, og jeg har noteret mig, at der er nogle, der synes, at det er for dårligt, at man vælger en bestemt konstruktion. Men jeg synes, at det er meget sympatisk, at man her understøtter den model på abonnement. For vi har altså at gøre med, at det der, hvor oliefyrene står i Danmark, i høj grad er et pænt stykke ude på landet, hvor man ret nemt kan købe et billigt hus, men hvor det kan være meget svært at sælge et billigt hus, især hvis man så har investeret flere hundrede tusinde kroner i at forbedre det hus. Derfor er en abonnementsordning en god løsning, hvis det er sådan, at man bor i landlige omgivelser og har et gammelt oliefyr, som man egentlig gerne vil af med, men man ikke kan få en realkreditfinansiering af det. Så det er en naturlig ordning, og hvis man som boligejer ikke synes om den ordning, er man jo frit stillet til selv at finansiere sine energiløsninger. Så igen: Jeg synes ikke, at man skal have tilskud til alt. Så hvis der er nogen, der ikke vil have en varmepumpe på abonnement, og de har penge til at investere, så kan de jo gøre det.

Jeg synes også, der er nogle uløste ting i det her, for vi skal også frem til, at der med de her energibesparelser er en balance. For vi står jo over for at få en fjernvarmeforsyning, som bliver mere og mere bæredygtig, og hvordan harmonerer det med at bruge de sidste 20 millimeter isolering til at opnå et nulenergihus, hvis det er sådan, at den fjernvarme, der kommer ind fra det kommunale selskab, er baseret på geotermi og sådan set en vedvarende energikilde? Så vi har noget, hvor vi jo også skal tænke i, at det skal have et eller andet leje, som hænger sammen med de energiløsninger, vi har i fremtiden. Så der ligger nogle store opgaver i de her klimahandlingsplaner, som vi skal have landet meget snart, og som skal gøre, at vi frem mod 2030 får sikret de her 70-procents-CO₂-reduktioner. Der kan det være nemt, at man fokuserer på nye tekniske anlæg, men det er altså vigtigt at huske, at energibesparelser gør opgaven meget nemmere.

Så tilslutning til det her lovforslag og tilslutning til, at vi arbejder videre med energibesparelser.

Kl. 12:20

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Orla Østerby, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 12:20

(Ordfører)

Orla Østerby (KF):

Tak for det. L 116 er jo en udmøntning igen af energiforliget fra sommeren 2018. Det har været omtalt af de forskellige ordførere.

Jeg vil først og fremmest sige tak til de ordførere, der har bakket op om tilskuddet til, at man kan installere en varmepumpe. Os, der bor ude langs kysten, har jo manglende kreditværdighed, så det er rart, at vi så kan få en abonnementsordning, så vi kan udskifte vores oliefyr – dem, der har sådan et. Det er en god ordning, hvor der er 20 mio. kr. om året, der bliver afsat til varmepumper. I stedet for at skulle investere 70.000-100.000 kr. i sådan en varmepumpe kan man få en abonnementsordning til noget, der ligner 20.000 kr. i engangsbetaling og 5.000 kr. om året og så en garanteret kilowattpris, der ligger på et meget lavt niveau. Det er en god ordning, og det vil fjerne mange af de fyr, der i dag bruger fossilt brændstof, nemlig olie, så vi kan komme over på elenergi, som vi jo i kraft af det, vi udbygger på vindmølle- og solcelleområdet, får masser af.

Ellers er der jo konkurrenceudsættelse af den tilskudspulje, som er på 500 mio. kr. årligt, heraf de 300 mio. kr. til energibesparelse i erhverv, dvs. på procesenergi og andre ting. Det er en rigtig god ordning, men det er også rigtig, rigtig mange penge, og forhåbentlig får vi at se på vores klimaregnskab, at vi her får energieffektiviseret både på bygninger, men også på produktion og procesenergi. Så det bakker Det Konservative Folkeparti op om og siger ja til lovforslag L 116.

Kl. 12:22

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Hr. Peter Seier Christensen, Nye Borgerlige.

Kl. 12:22

(Ordfører)

Peter Seier Christensen (NB):

Tak for det. Nye Borgerlige kan ikke tilslutte sig en politik, som tildele 520 mio. kr. i grønne subsidier. Jeg mener, at vi som politikere skal forvalte borgernes skattekrone klogere end det. Vismændene betvivler desuden grundlæggende, at grønne subsidier vil have en målbar effekt i sidste ende. For sænker man prisen på én økonomisk aktivitet, stiger den på en anden.

Nye Borgerlige stiller sig også kritisk over for ønsket om at udmønte energieffektiviseringsmålet i lyset af coronakrisen. Ifølge Dansk Industri er energieffektiviseringsmålet på 32,5 pct. i 2030 ikke bindende, og i disse alvorlige tider er det ikke nu, vi unødigt skal binde os til planøkonomiske energimålsætninger. I stedet kunne vi med fordel skifte fokus. Det er ikke energiforbruget i sig selv, der er problemet. Det er den forurening, hvordan man så end vælger at måle den, der opstår som led i energiforbruget, der er problematisk. Så man bør i stedet rette indsatsen mod at reducere forureningen, ikke energiforbruget. Lad os forholde os til det, vi ved med sikkerhed. Hvis noget er energieffektivt og giver mening, skal husholdningerne og virksomhederne nok selv forestå energibesparelsen.

Men i Nye Borgerlige ønsker vi også at hjælpe. Det er derfor, Nye Borgerlige i stedet foreslår nu, at vi skal halvere elafgiften, hvis vi skal understøtte økonomien. Det er et af de forslag, vi er kommet med her i forbindelse med coronakrisen. Det er en måde at understøtte samfundsøkonomien på uden at forvride markedet at pege på specifikke energibesparelser, uagtet om disse forurenere meget eller meget lidt. I krisetider gribes de fleste politikere forståeligt nok af virkelyst. At fjerne barrierer for markedet, som gør deres gerning, ligger måske derfor fjernt. Men lad os bestræbe os på i det mindste ikke at lave unødige skader. Subsidier kan forvride markedet i mange år frem og kan gøre den grønne omstilling mere pinefuld og ineffektiv. Derfor støtter Nye Borgerlige ikke L 116.

Kl. 12:24

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Den næste er hr. Ole Birk Olesen, Liberal Alliance.

(Ordfører)

Ole Birk Olesen (LA):

Tak for det. Lovforslaget her udmønter dele af den energiaftale, som blev indgået af de fleste af Folketingets partier tilbage i 2018. Det er en energiaftale, som vi i Liberal Alliance i det store og hele synes er god, men der er også elementer i den aftale, som vi havde gjort anderledes, hvis det var os, der bestemte fuldstændig.

Vi har lige behandlet et lovforslag om teknologineutralt udbud af grøn strøm-produktion. Det synes vi var rigtig godt. Nu er vi så kommet til et lovforslag, der, synes vi, har mere karakter af, at man vil understøtte bestemte mennesker, der bor bestemte steder, og ikke har særlig meget med klimaet at gøre. Men sådan er det jo i aftaler – der er positive ting, og der er mindre positive ting, og man skal sige ja eller nej til aftalen, og vi sagde ja til den her aftale.

Når vi for alvor vil den grønne omstilling i Danmark, er det, der skal gøres, at der skal tages fat om de grundlæggende strukturer i det danske samfund. Det handler ikke om små tilskudspuljer til den ene og den anden adfærd. Det handler om at reducere skatter og afgifter på adfærd, man gerne vil have, f.eks. forbrug af grøn strøm, og det handler omvendt om at forhøje afgifter på adfærd, man vil have mindre af. Det vil i det her tilfælde sige, at der er nogle steder i det danske samfund, hvor det at udlede CO₂ er for billigt i forhold til omkostningen for samfundet. Derfor bør der være noget CO₂-afgift. Omvendt giver det jo ingen mening, at vi har en ret høj afgift på forbrug af grøn strøm i Danmark. Derfor er målsætningen – det må den være for alle seriøse folketingspartier – at afskaffe elafgiften, fordi vi er på vej mod en situation i 2030, hvor al dansk strøm, som produceres i Danmark, er grøn. Derfor nytter det ikke noget, at vi bliver ved med at have en høj afgift på forbruget af den strøm.

Vi stemmer for lovforslaget, fordi det er en del af denne aftale, og aftalen under ét synes vi om. Derfor stemmer vi for lovforslaget.

Kl. 12:26

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Den sidste er hr. Torsten Gejl, Alternativet. Værsgo.

Kl. 12:26

(Ordfører)

Torsten Gejl (ALT):

Tak. Det her er jo igen et lovforslag, der udmønter energiaftalen fra 2018, som Alternativet er med i. Så vi stemmer selvfølgelig for, og den her gang gør vi det også med glæde. Lovforslaget støtter energibesparelser i både virksomheder og private hjem.

Et af elementerne handler om støtte til varmepumper, og her deler vi faktisk Dansk Folkepartis store begejstring for varmepumper – modsat den store uenighed, vi havde under forrige debat, hvor det lød på Dansk Folkeparti, som om man vil til at reducere vores 70-procentsmål til et 60-procentsmål. Jeg opfattede faktisk også af Venstres indlæg i den forrige debat en nølende opbakning til 70-procentsmålet. Hvis de borgerlige partier er indgået i den her aftale om at reducere CO₂-forbruget med 70 pct. i 2030 i den tro, at man lige så stille kan reducere målet ved et vedvarende pres, så vil jeg bare sige: Glem det. Det kommer Alternativet aldrig til at gå med til, og det er jeg sikker på at flere af de rød-grønne partier heller aldrig nogen sinde kommer til at gå med til. Så hvis det er planen, vil jeg sige: Glem det.

Derimod var vores enighed med DF meget stor med hensyn til begejstringen for varmepumper. Vi har i forrige periode haft en miljøordfører, der hedder Christian Poll, som stadig væk er blandt vores rådgivere, og det var lige før, vi gav ham mellemnavnet Varmepumper, fordi han er og vi er så utrolig begejstrede for varmepumper. Så det er en af de gode ting i det her forslag, hvor vi deler begejstringen

med DF. I det hele taget glæder vi os til at stemme for den samlede pakke.

Kl. 12:28

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det klima-, energi- og forsyningsministeren. Værsgo.

Kl. 12:28

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Tak for det, og tak til ordførerne for gode og konstruktive kommentarer til lovforslaget. Lovforslaget handler om de fremtidige rammer for den danske energieffektiviseringsindsats. Lovforslaget har sin baggrund i energiaftalen fra 2018, hvor alle partier i det daværende Folketing blev enige om at lukke ned for energiselskabernes energispareindsats – også kaldet energispareordningen – ikke fordi energieffektivisering ikke længere er vigtigt, men fordi der simpelt hen er behov for en ny og mere effektiv måde at tildele støtte på. Derfor lukker vi med udgangen af 2020 ned for ordningen og erstatter den med to helt nye puljer på samlet set 2 mia. kr. i perioden 2021-2024.

For det første etablerer vi en pulje på 300 mio. kr. årligt målrettet besparelser i procesenergi i industri- og serviceerhverv. Ansøgerne vil konkurrere om tilskudsmidlerne, så støtten som udgangspunkt tildeles det projekt, som giver flest besparelser for puljemidlerne. Med lovforslaget åbner vi dog også op for muligheden for, at f.eks. fortrængning af CO₂ kan udgøre et sekundært kriterium.

For det andet kommer en tilskudspulje på 200 mio. kr. årligt målrettet energibesparelser i bygninger i brug. Fra puljen kan der søges om tilskud til energirenoveringsprojekter i helårsboliger ud fra en positivliste, så ordningen bedst muligt målrettes tiltag, som ikke ville være blevet gennemført i fraværet af tilskud. Med de nye puljer til energibesparelser er det målet, at vi får en bedre, mere transparent og effektiv energispareindsats i Danmark.

En anden vigtig del i den grønne omstilling i Danmark er, at vi skal skrotte de sorte oliefyr og erstatte dem med varmepumper, som kører på grøn strøm fra vindmøller og solceller. Det gælder særlig i husstandene uden for de kollektive forsyningsnet, som ikke har adgang til den stadig grønnere fjernvarme. Med energiaftalen blev der derfor afsat 20 mio. kr. årligt i perioden 2021-2024 til at støtte udbredelsen af individuelle varmepumper ved skrotningen af oliefyr i netop de områder, hvor der ikke er adgang til fjernvarme eller naturgas. Forligskredsen er blevet enige om, at tilskuddet skal gives til varmepumper på abonnementsvilkår. Puljerne til både energibesparelser og skrotning af oliefyr kræver en ændring af energispareloven, som ikke i dag indeholder hjemmel til at yde tilskud til støtte til energibesparelser.

Lovforslaget indeholder derudover en række andre mindre ændringer. Bl.a. foreslås det at give mulighed for at fastlægge regler for, hvornår energimærket kan miste sin gyldighed; det kan f.eks. være, hvis energimærket er mangelfuldt eller giver et misvisende billede af bygningernes energimæssige tilstand. Derudover foreslås det at ophæve en række love, som ikke længere anvendes, ikke længere har afsat bevilling, og som dermed vurderes at have udtjent deres formål.

Jeg ser frem til at fortsætte de konstruktive drøftelser om lovforslagets enkelte elementer med Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget. Tak for ordet.

Kl. 12:32

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 1. behandling af lovforslag nr. L 137:

Forslag til lov om ændring af momsloven, kildeskatteloven, skatteindberetningsloven og lov om afgifter af spil. (Modernisering af momsreglerne for grænsoverskridende handel med varer og ydelser solgt til forbrugere i EU, digitale salgsregistreringssystemer, håndtering af A-skat m.v. i forbindelse med udbetaling fra feriegearantiordninger m.v. og udskydelse af ikrafttrædelsestidspunktet for den digitale logbog m.v.).

Af skatteministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 17.03.2020).

Kl. 12:32

Forhandling

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Forhandlingen er åbnet. Troels Ravn, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 12:32

(Ordfører)

Troels Ravn (S):

Tak for ordet. Vækst i erhvervslivet skaber arbejdspladser og gør Danmark rigere, og hvis dansk økonomi skal fortsætte med at være i vækst, også på den anden side af denne krise, så skal vi sætte målrettet ind for at skabe bedre vilkår for private virksomheder. E-handel har været et område med stor vækst over de seneste par år, og vi finder det positivt i Socialdemokratiet, at danskere har adgang til at handle på tværs af landegrænserne, men det er samtidig afgørende, at vi også sørger for, at danske virksomheder kan konkurrere på lige vilkår med udenlandske firmaer, når det gælder e-handel. Og derfor har lovforslaget, som vi behandler i dag, til formål at lette adgangen til onlinevarer og -ydelser for forbrugerne i EU. Det gør vi ved at imødegå byrdefulde momsforpligtelser og konkurrenceforvridning. I dag er det sådan, at netop den momsforpligtelse og konkurrenceforvridning sætter en kæp i hjulet for mange af EU's virksomheder, og lovforslaget vil desuden medføre en såkaldt forbrugsbeskatning, så købet fremover beskattes efter reglerne i det pågældende land, hvor varen eller ydelsen forbruges, og dermed skabes netop mere lige konkurrenceforhold mellem virksomheder i EU.

Konkret foreslås tre tiltag med lovforslaget. For det første ophæves den gældende momsfritagelse på 80 kr. for køb af varer med lav værdi fra ikke-EU-lande, og dermed fjernes man en konkurrencefordel, som virksomheder i lande uden for EU har haft indtil nu, herunder får elektroniske platforme også et større ansvar for afregning af moms på varer solgt gennem deres platforme og indført i EU. For det andet foreslås det, at der indføres en lav EU-fælles fjernsalgsgrænse på 10.000 euro. Forslaget om en fælles grænse betyder, at der skal betales moms i forbrugslande, allerede når en virksomheds salg af elektroniske ydelser og fjernsalg af varer samlet overstiger 10.000 euro i hele EU. Og for det tredje foreslås det, at man forenkler det såkaldte momsangivelses- og betalingssystem – one stop shop – så EU-virksomhederne herefter blot vil nøjes med én momsregistrering i systemet frem for registrering i alle lande, altså frem for i alle de lande, de sælger til. Virksomheder uden for EU

vil samtidig få mulighed for at opkræve momsen hos forbrugeren ved salget og derefter angive og betale momsen i EU via systemet.

Socialdemokratiet støtter naturligvis lovforslaget. Tak.

Kl. 12:35

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Der er en kort bemærkning. Hr. Ole Birk Olesen, Liberal Alliance.

Kl. 12:35

Ole Birk Olesen (LA):

Det er blot et enkelt spørgsmål i forhold til det provenu på godt 300 mio. kr., som lovforslaget vil indbringe til statskassen. Kan Socialdemokratiets ordfører fortælle, hvad de penge skal bruges til?

Kl. 12:35

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 12:35

Troels Ravn (S):

Nej, det kan jeg af gode grunde ikke, men jeg har naturligvis bemærket, at der er et provenu ved lovforslaget. For mig og for Socialdemokratiet har det vigtige i den her omgang været, at vi får fjernet den ulighed i konkurrencen, som danske virksomheder har været underlagt i forbindelse med den her e-handel i EU. At der så er et provenu, gør vel ikke noget.

Kl. 12:36

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så går vi videre. Der er ikke flere spørgsmål lige nu. Hr. Arne Honoré Østergaard ... nej, fru Anne Honoré Østergaard. Jamen jeg er overhovedet ikke i tvivl, når jeg ser på personen. Fru Anne Honoré Østergaard, Venstre. Værsgo.

Kl. 12:36

(Ordfører)

Anne Honoré Østergaard (V):

Er det, fordi jeg lige er blevet klippet? Jeg kan godt lide, når skatteministeren siger, at nu er det Arnes tur. Det bliver han sikkert glad for.

For at tale om noget helt andet: Det her lovforslag har til formål at implementere en række EU-regler på momsområdet, for så vidt angår e-handel. Det kan umiddelbart lyde en kende kedeligt, men det vil faktisk betyde, at en række danske virksomheder vil kunne konkurrere på lige vilkår med udenlandske virksomheder om den øgede e-handel.

For det første vil den nye fjernsalgsgrænse for fysiske varer betyde, at flere virksomheder inden for EU med salg til Danmark fremover skal afregne moms i Danmark i stedet for i hjemlandet. Da momssatsen i Danmark er blandt de højeste i EU, vil den nye fjernsalgsgrænse forbedre danske virksomheders konkurrencevilkår, da virksomhederne i langt de fleste tilfælde vil skulle afregne samme momssats. På samme måde vil ophævelsen af momsfritagelsen for indførsel af varer med en værdi under 10 euro for virksomheder uden for EU fjerne den momsmæssige konkurrencefordel, som disse virksomheder har haft i forhold til virksomheder inden for EU. Fremover skal virksomheder uden for EU således altid afregne dansk moms ved fjernsalg af forsendelser til forbrugerne i Danmark. Det vil føre til, at danske virksomheders konkurrencevilkår forbedres, og det kan igen medføre øget omsætning for danske virksomheder.

For det andet vil elektroniske platforme få større ansvar for afregning af moms af varer solgt gennem deres platforme, og som indføres i EU. Hermed sigtes naturligvis til de kinesiske virksomheder,

som benytter sig af platforme såsom Wish. Med forslaget vil der ske en mere konkret momsbehandling.

Andre elementer i lovforslaget drejer sig om udvidelse af den gældende mini one stop shop til at gælde alle ydelser samt fjernsalg af varer, digitale salgsregistreringssystemer og forslag om udskydelse af ikrafttrædelsestidspunktet for den digitale logbog.

Det er alt sammen fornuftige forslag, som Venstre kan støtte. Samtidig skal jeg hilse fra vores gode venner i De Konservative og sige, at det kan de også.

Kl. 12:38

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Der er ingen kommentarer, så derfor er det hr. Dennis Flydtkjær, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 12:39

(Ordfører)

Dennis Flydtkjær (DF):

Det her er endnu en samlelov, som vi jo tit har på skatteområdet, og her er der ti forskellige tiltag. Både fordi der er så mange, og fordi de to foregående ordførere har været inde omkring de fleste af dem, vil jeg ikke nævne dem alle sammen, men tage nogle af dem ud og kommentere dem.

Det første er omkring momsreglerne for internethandel, hvor det er sådan i dag, at varer under 80 kr. er momsfritaget ved import. Fremover fjerner man den grænse, og det er jo for at give lige konkurrence, og det synes vi faktisk fra Dansk Folkepartis side er en god og fornuftig disposition, for der har været en negativ konkurrence for danske virksomheder, fordi de jo betaler moms af varer, der har en værdi under 80 kr., set i forhold til typisk billigt kineserskrammel, vil jeg sige, som flyder ind over landegrænsen – det er op imod 40.000 pakker, der hver eneste dag kommer ind over grænsen, og som man jo ingen kontrol har med, i forhold til hvad der kan være af usunde ting i varerne. Og det stopper man jo ikke nødvendigvis med det her, men man sørger i hvert fald for, at konkurrencen bliver mere lige, og at der bliver en bedre kontrol med det, fordi man trods alt kan finde ud af, hvad det er for nogle virksomheder, der sælger det, og om de betaler den rigtige skat i Danmark, og det synes vi er ganske fornuftigt.

En anden ting, jeg vil tage ud og fremhæve, er omkring det med fjernsalgsgrænsen for betaling af moms i forbrugerlandet. Altså, hvis en tysk virksomhed sælger nogle varer til en dansk kunde via internettet, har der tidligere været en ret høj grænse, hvor man skulle over 280.000 kr., før man afregnede moms i Danmark. Nu kommer der en fælles grænse på 10.000 euro i alle EU-lande, og det er jo noget, der hjælper den danske konkurrenceevne, fordi vi typisk har en høj moms. Jeg har også bemærket, ligesom hr. Ole Birk Olesen, at det også hjælper den danske statskasse. Det giver 285 mio. kr. i varig virkning, som vi selvfølgelig også er interesseret i at finde ud af hvad man kan bruge til. Men vi synes også, det er et konkurrence-mæssigt ganske godt og fornuftigt punkt at have med i det her.

Så er der det omkring udvidelse af det, der hedder one shop stop-modellen, som også er nævnt, og hvor vi synes, det er ganske fornuftigt, at der kommer en håndtering af den her ferielovsaftale, der er lavet. Og her handler det så om, hvordan man håndterer A-skatten ved udbetaling fra feriegarantiordningen, hvor det jo også er ganske fornuftigt, at man får det på plads. Så det har vi heller ikke nogen indvendinger imod.

Det eneste, jeg vil nævne, som vi måske kan have nogle spørgsmål til, er faktisk det, der egentlig står som en række småjusteringer. Altså, der er noget omkring digitale salgsregistreringssystemer, som vi har været store fortalere for i Dansk Folkeparti, både i forhold til at give det som påbud til virksomheder, som snyder, men også i forhold til at vi har valgt nogle brancher ud, hvor der er massiv svindel, og hvor man har sagt, at de så skal have det. Det er vi

overhovedet ikke kritiske over for – det er vi store fortalere for. Men det, jeg er lidt kritisk over for, er, at man fremover giver det som en ministerbeføjelse, så ministeren kan vælge, hvilke brancher der skal have de her digitale salgsregistreringssystemer. Jeg synes jo, det bør være Folketinget, der bestemmer, hvem der skal pålægges den byrde.

Der står jo i lovforslaget, at hvis der er særlige grunde til at udvide det, kan ministeren vælge at gøre det, men hvem er det, der skal vurdere, om der er en særlig grund til det? Ja, det er vel Folketinget, og i og med at vi som i det her tilfælde har en samlelov med ti forslag, og at vi har dem løbende, så ser jeg altså ikke noget problem ved, at man putter det ind i en af de mange samlelove og lægger det op til Folketinget at vurdere, om der er en ekstra branche, der skal på, eller om der er en branche, der skal af, for at der kommer styr på tingene – så var det jo fornuftigt. Men jeg synes, det bør være en opgave for Folketinget og ikke en ministerbeføjelse. Og det er sådan set den eneste anke, jeg har til det her lovforslag, altså at man måske skulle tage den anden løsning.

Så er der igen det omkring provenuet – altså 285 mio. kr. i varig virkning. Jeg synes, det måske var en idé, at vi kunne blive enige om f.eks. at komme dem over i forbindelse med den øvelse, der kommer nu, og hvor vi skal se, om vi kan skubbe gang i dansk økonomi igen efter coronakrisen. Det er jo ikke det, der rækker i forhold til det lange stykke, men så har man da i hvert fald et provenu her, som man kunne rulle ud. Og der kunne vi måske blive enige om, at man kunne lave en fælles betænkning om det, hvor man skrev, at de 285 mio. kr. i hvert fald kunne være en start på den øvelse, der kommer.

Men som sagt er Dansk Folkeparti positive over for de mange gode tiltag, der er i det her lovforslag, hvor mange af dem jo er ret små. Men vi har lige den enkelte bemærkning til det med de digitale salgsregistreringssystemer, hvor vi synes, at det bør være en folketingsopgave og ikke en ministerbeføjelse. Det var ordene.

Kl. 12:43

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Den næste ordfører er fru Kathrine Olldag, Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 12:43

(Ordfører)

Kathrine Olldag (RV):

Tusind tak. Det er en udsøgt fornøjelse at implementere disse EU-regler med det her forslag og langt om længe fjerne momsbagatelgrænsen for varer importeret fra tredjelande – og ikke bare i Danmark, men i hele EU. At dæmme op for billige varer, hvor det gang på gang i stikprøver viser sig, at man ikke bare snyder med momsen, men også omgår EU's kvalitetsstandards, er i bund og grund den eneste grænsekontrol, som Radikale Venstre går ind for.

Nu skal der betales moms af hele beløbet, og det retter naturligvis op på balancen i konkurrencen mellem dansk og udenlandsk nethandel. Vi har i den sparsomme stikprøvekontrol, der har været af værdiansættelsen af de ca. 35.000-40.000 forsendelser, der dagligt ankommer til Danmark, kunnet se, at leverandører ofte har værdisat pakken til mindre end 80 kr. for at slippe for momsen, selv om indholdet var langt mere værd end det. Så ja tak og atter ja tak til, at vi nu i hele EU fjerner momsbagatelgrænsen. Det var på tide.

Herudover tager lovforslaget hånd om, at landene i EU har haft meget forskellige regler for, hvordan momsen blev afregnet for de varer, der sælges på tværs af landegrænserne inden for EU. I Danmark har det været sådan, at netbutikker i andre EU-lande, der sælger varer til danske forbrugere, har skullet betale dansk moms, hvis de vel at mærke har oversteget et salg på 280.000 kr. om året. Det er i sagens natur ikke nemt for virksomhederne at finde rundt i, og det er nemt at snyde med. I Skattestyrelsens indtil videre eneste kontrol af den type handel undersøgte man i 2017-2018 167 EU-baserede internetvirksomheder. Kontrollen viste, at 94 af dem havde haft så

stor omsætning i Danmark, at de burde have været momsregistreret. Den kontrol affødte regninger fra Skattestyrelsen på i alt 82 mio. kr.

Alt dette vil fremover blive væsentlig nemmere at finde rundt i, fordi vi nu ophæver den danske fjernsalgsgrænse på 280.000 kr. og samtidig indfører en fælles EU-grænse på 10.000 euro. Den nye EU-grænse betyder, at virksomheder med en årlig omsætning på over 10.000 euro vedrørende fjernsalg af varer og e-handelsydelser til forbrugere i andre EU-lande skal betale moms af salget i forbrugslandet frem for i etableringslandet. Samtidig skal leverandører, der ønsker adgang til EU's indre marked, være tilmeldt onestopshop, som vi med dette forslag også udvider til at omfatte varer fra tredjelande – og hurra for det.

Det lyder alt sammen meget godt, og vi støtter det naturligvis varmt. Men skatteministeren meddelte i oktober, at den danske del af det it-system, der skal sikre, at netbutikker fra tredjelande kan indbetale moms, når momsbagatelgrænsen skal fjernes den 1. januar 2021/22, formentlig ikke bliver klar til tiden. Ministeren har i flere aviser udtalt, at der vil blive kompenseret på andre måder, bl.a. ved manuel sagsbehandling. Kan ministeren mere konkret oplyse, på hvilke måder man vil sikre, at reglerne efterleves, og ligeledes, om indsatsen vil sikre, at der fra den 1. januar 2021/22 vil blive betalt moms af alle de tusindvis af forsendelser fra tredjelande?

Vi har en fælles europæisk opgave i at finde ud af, hvordan vi håndterer den globale e-handel. Dette forslag er et solidt skridt i den rigtige retning. Det næste skridt må være, at vi sammen med vores kolleger i EU får lavet regler for, hvordan handelsplatforme som Amazon, Wish, Alibaba og eBay kan gøres ansvarlige for, at de varer, der sælges fra deres hylder, lever op til EU's kvalitetsstandarder. For normen er nu, at det gør de ikke, og platformene vasker deres hænder og frasiger sig ansvaret, og det holder jo ikke. Så næste skridt er at få EU til at tage livtag med platformene, og så kan vi i mellemtiden her i Folketinget måske tage en snak om, hvad vi kan gøre nationalt for at skabe større sikkerhed for de danske forbrugere. Tak.

Kl. 12:47

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Der er ingen kommentarer, så vi går videre. Det er hr. Carl Valentin, Socialistisk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 12:47

(Ordfører)

Carl Valentin (SF):

Tak for det. Lovforslaget her indeholder flere elementer, som allerede har været oppe i debatten. En af de ting, vi er optaget af i SF, er at sikre danske virksomheder fair og lige konkurrencevilkår i kampen om e-handel. I dag er der en lang række regler, som volder problemer og besværliggør momsarbejdet for de selvstændige, der kæmper for at komme ind på eller fastholde deres position på e-handelsmarkedet, og derfor er jeg glad for, at lovforslaget her har fokus på det.

En af de ting, der virkelig forarger mig, er at se, hvordan f.eks. kinesiske virksomheder har kunnet sende varer til Danmark med momsfritagelse, hvis varen har en værdi på under 80 kr. Det booster et marked for plastikdimser og ragelse, ofte fremstillet under elendige arbejdsvilkår, og af dårlig kvalitet, der bliver transporteret halvvejs rundt om jorden for at tilfredsstille diverse behov, som vi slet ikke vidste vi havde. Hele den kæde af unfair konkurrence og unødigt forurening er blevet støttet politisk gennem momsfritagelsen. Det er virkelig trist, og jeg er glad for, at vi nu kan sætte en stopper for det med forslaget her.

Derudover er jeg glad for, at danske virksomheder nu bliver ligestillet med andre virksomheder, ved at de nu ved et salg på over 10.000 euro skal betale moms i det land, de ønsker at sælge deres varer eller ydelser i. Det har tidligere været en hæmsko for danske

virksomheder, da det danske samfund som bekendt er indrettet med en højere momssats end andre lande, og jeg er derfor glad for, at lovforslaget her tager højde for den problematik.

Endelig glæder jeg mig over udvidelsen af One Stop Shop-systemet, sådan at danske virksomheder kun behøver at registrere sig ét sted. Det letter papirarbejdet for rigtig mange virksomheder.

SF støtter forslaget.

Kl. 12:49

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Den næste ordfører er fru Jette Gottlieb, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 12:49

(Ordfører)

Jette Gottlieb (EL):

Tak. Da vores ordfører, hr. Rune Lund, ikke kan være til stede, har jeg lovet at fremføre synspunkterne, og jeg kan sige, at Enhedslisten overordnet er tilfreds med lovforslagets element omkring de nye momsregler. Ensartet fjernsalgsgrænse er godt, da vi kan sikre mere ensartede regler, så der ikke spekuleres i at udnytte særlig lave momssatser i nogle lande. Det er også positivt, at man sikrer, at lande uden for EU ikke længere kan få en konkurrencefordel i forhold til momsfri import.

Det er klart, at vi er spændte på implementeringen af det nye One Stop Shop-projekt. Der er gode muligheder i implementeringen, både i forhold til at forhindre svindel og i forhold til at gøre det lettere for virksomheder at handle på tværs af grænser, men det er jo alt andet lige også en overvæltning af nogle administrative byrder fra erhvervslivet til skatteforvaltningen. Vi synes, det skal overvåges, at der følger de nødvendige ressourcer med. 0,3 mio. kr. lyder umiddelbart ikke af så mange penge.

Specificeringerne vedrørende de digitale kasseapparater er fornuftige, men vi vil ikke misse muligheden for endnu en gang at sige højt, at Enhedslisten er varme fortalere for digitale kasseapparater. Tal fra Sverige viser, at et milliardprovenu, hvis det rulles ud på alle brancher, vil være til stede, og det er også vores dagsorden. Vi ser gerne, at en bredere kreds bliver omfattet af reglerne, og det vil vi arbejde videre for.

Den eneste ting, vi er en lille smule ærgerlige over, er udskydelsen af logbogen. Der står i bemærkningerne til lovforslaget, at det foreslås derfor at bemyndige skatteministeren til at sætte initiativet i kraft, når der foreligger en endelig afklaring af, hvilke systemer der mest hensigtsmæssigt vil kunne understøtte den digitale logbog, men da det er vores opfattelse, at regeringen her deler Enhedslistens ønske om, at det sker så hurtigt som muligt, så forventer vi, at det kommer i gang straks, men det er noget, vi fortsat vil have fokus på fra Enhedslistens side.

Enhedslisten støtter forslaget.

Kl. 12:51

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak til fru Jette Gottlieb. Den næste ordfører er hr. Lars Boje Mathiesen, Nye Borgerlige. Værsgo.

Kl. 12:51

(Ordfører)

Lars Boje Mathiesen (NB):

Grundlæggende er vi i Nye Borgerlige positive over for det her lovforslag, og når vi måske får ca. 200 mio. kr. ekstra i kassen, er det jo straks dér, vi skal gå i gang med at sænke nogle skatter eller afgifter. Vi byder gerne konstruktivt ind med, hvor vi kan sætte ind dér, så vi kan få de her 200 mio. kr. ud og arbejde godt og hjælpe det danske erhvervsliv mere, end det faktisk bliver hjulpet med det her

lovforslag; altså, så ville det jo faktisk have en dobbelt virkning, hvis det her træder i kraft.

Derudover vil vi anmode om at få skilt lovforslaget ad i forhold til det, der handler om digitale kasseapparater. Vi har jo tidligere behandlet en sag, hvor Nye Borgerliges holdning var den modsatte af nogle andres, hvor vi ikke mente, der skulle være en kollektiv straf – en straf af alle – men at det skulle gælde for de enkelte, som ikke kunne finde ud af at opføre sig ordentligt og følge landets love; det skulle selvfølgelig have en konsekvens, men dem i erhvervslivet, som godt kunne finde ud af det, syntes vi ikke, der var grund til at pålægge yderligere byrder. Og derfor vil vi anmode om at få det her skilt ad, så vi også kan stemme for de dele af lovforslaget, som vi støtter.

Kl. 12:52

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det hr. Ole Birk Olesen, Liberal Alliance.

Kl. 12:52

(Ordfører)

Ole Birk Olesen (LA):

Tak for det. Vi støtter lovforslaget, ikke af de samme grunde som SF, der var her på talerstolen og argumentere for dem, men af vores egne grunde. Når man lyttede til SF, fik man det indtryk, at der jo nærmest var tale om en helt grundlæggende idioti, i forhold til at der tidligere havde været en grænse på 80 kr., før man begyndte at pålægge dansk moms, altså en bagatelgrænse. Så derfor bliver jeg nødt til ligesom at forklare, hvorfor der var den grænse. Det var der, fordi PostNord, når der kommer varer ind fra udlandet til Danmark, skal gå i gang med at momsbehandle det, hvis der skal pålægges moms. Og hele det her system med momsbehandling koster. Der er et gebyr på i omegnen af 130 kr., tror jeg, for at momsbehandle en vare, og det vil sige, at hvis man køber en vare fra det store udland, som koster op til 80 kr., skal der altså pålægges op til – altså maksimalt – 20 kr. i moms, og for det skal man betale et gebyr på 130 kr. Det syntes et bredt flertal i Folketinget tidligere var fuldstændig skørt. Jeg tror egentlig også, at hr. Carl Valentins forgænger som skatteordfører i SF syntes, at det ville være skørt at skulle pålægge et gebyr på 130 kr. for at opkræve moms på maksimalt 20 kr.

Så det var baggrunden. Det, der så er sket i mellemtiden, er, at man tilsyneladende har fundet ud af at lave et teknisk system, som kan facilitere, at moms bliver opkrævet i afsenderlandet af det beløb, som der nu skal opkræves moms af, og at vi så kan undgå det her gebyr fra PostNord i Danmark på 130 kr., så det ikke bliver fuldstændig uoverstigeligt at få sin dims fra Kina – også hvis den måtte være lavet af plastik – til Danmark; altså uden at skulle betale et gebyr på 130 kr.

Derfor kan vi gøre det nu, og derfor bør vi også gøre det nu, fordi det er rigtigt, som andre ordførere har sagt, at det er noget mærkelig noget, at man, hvis man er producent og sælger af et produkt fra et land uden for EU, så kan slippe for, at forbrugerne betaler moms af det, hvorimod tilsvarende producenter og sælgere af tilsvarende produkter fra Danmark eller fra andre EU-lande altså skal betale et momsbeløb af det. Det er en ulige konkurrence, som vi bør gøre noget ved, og det kan vi nu, fordi der er fundet den her løsning, så der ikke skal betales et gebyr på 130 kr. for at opkræve maksimalt 20 kr. i moms. Vi stemmer for lovforslaget.

Kl. 12:55

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Det er skatteministerens tur. Værsgo.

Skatteministeren (Morten Bødskov):

Tak for det. Tusind tak for den entydige opbakning til lovforslaget her. Det er et vigtigt lovforslag, ikke mindst for dansk erhvervsliv, og derfor vil jeg selvfølgelig gerne takke for modtagelsen af lovforslaget, som jo ud over kernen i det, nemlig momsforslaget, som det jo oftest er på skatteområdet, og som jeg også tror hr. Dennis Flydtkjær sagde det, indeholder flere elementer. Det er jo selvfølgelig, fordi det er et vigtigt område, vi har med at gøre, men også fordi det er meget omfangsrigt. Det væsentligste element i forslaget er jo som sagt en modernisering af momsreglerne for e-handelen. Herudover indeholder forslaget, som det også har været fremme, så et initiativ om håndteringen af A-skat m.v. i forbindelse med udbetalingen fra feriegarantiordninger og derudover også et forslag om at udskyde ikrafttrædelsestidspunktet for den digitale logbog.

Hvis vi først ser på forslaget, der vedrører e-handel, så er der jo, som det også har været fremme, en række regler på momsområdet, der gør det svært for danske virksomheder, der konkurrerer i udlandet om handel på internettet. Forslaget vil betyde, at danske virksomheder nu kan konkurrere på lige vilkår med udenlandske virksomheder om den stadig øgede e-handel, samtidig med at det, skal vi huske, jo altså også vil reducere omfanget af fejl og svig på området. Den konkurrencemæssige ligestilling foreslås jo så skabt ved for det første at ophæve momsfritagelsen på de her omtalte 80 kr. for køb af varer med lav værdi fra steder uden for EU, således at der skal betales moms uanset varens værdi. Dermed forsvinder så den momsmæssige konkurrencefordel, som virksomheder etableret uden for EU hidtil har haft i forhold til virksomheder, der opererer i EU. Det foreslås samtidig, at platformene får et større ansvar for afregning af moms af varer solgt til forbrugerne gennem deres platforme, som jo altså så indføres i EU.

Forslaget sikrer også mere ligelige konkurrencevilkår mellem virksomheder i EU, da det foreslås at ophæve EU-landenes nuværende forskellige nationale fjernsalgsgrænser for varer. Fjernsalgsgrænsen giver jo i dag virksomheder i andre EU-lande mulighed for at sælge til forbrugere i andre lande med deres hjemlands momssats, og i de lande, hvor momsen er lavere end i Danmark, har virksomhederne en fordel i forhold til danske virksomheders salg. Fremover vil der i langt højere grad skulle betales moms i forbrugerens land, uanset hvor i EU virksomheden er etableret, og for et land som Danmark, som har en momssats i den høje ende, vil en øget forbrugslandsbeskatning jo altså styrke virksomhedernes konkurrenceevne. De nye momsregler forventes også at medføre mindre svig og omgåelse til gavn for såvel statskassen som altså også konkurrencevilkårene for de virksomheder, som spiller efter reglerne. Da det også er vigtigt at sikre, at virksomhederne har så få administrative byrder som overhovedet muligt, indeholder forslaget vedrørende de nye e-handelsregler også et forslag om en udvidelse af det eksisterende momsangivelses- og betalingssystem, altså det, der hedder One Stop Shop.

Et andet element i lovforslaget er et forslag om håndteringen af A-skat m.v. i forbindelse med udbetaling fra feriegarantiordninger. Forslaget har en direkte sammenhæng med den meget brede aftale om et nyt feriesystem, som jo skal fungere her fra september 2020, altså i år. Feriegarantiordninger fungerer på samme måde som Lønmodtagernes Garantifond, og med forslaget skabes der klarhed og ensartethed for garantiordninger, som fungerer ens.

Uanset at der er bred enighed om at indføre den digitale logbog, foreslås det jo også, at ikrafttrædelsen udskydes, indtil der er tilvejebragt en ordentlig systemunderstøttelse. For at sikre, at reglerne kan træde i kraft så hurtigt som muligt – apropos det, som Enhedslisten også var inde på, og at systemunderstøttelsen altså herefter er på plads – foreslås det, at skatteministeren, og det vil i den her situation forhåbentligvis blive mig, bemyndiges til at sætte initiativet i kraft.

Et yderligere element i lovforslaget – det skal være min sidste bemærkning, og som nok skaber en vis genkendelse, det kunne jeg høre på hr. Dennis Flydtkjær, og som måske også kan synes lidt mærkværdigt – er, at det foreslås at ophæve reglerne for digitale salgsregistreringssystemer, som blev vedtaget kort før jul, og så fremsætte dem nu her igen. Jeg tror, det er vigtigt, at jeg understreger, at det hverken er, fordi jeg ønsker at spille Folketingets tid eller at aflede opmærksomheden fra andre ting med sådan en øvelse, men at forslaget alene fremsættes af lovtekniske grunde og for at få paragraffer til at træde i kraft i den rigtige nummerrækkefølge. Det er det, der er i forslaget.

Men endnu en gang tak for en bred opbakning til det her lovforslag, hvis kerne er et forslag, som gør, at danske virksomheder får bedre konkurrencevilkår og altså også bedre muligheder for at konkurrere med virksomheder internt i EU og virksomheder uden for EU's grænser.

Kl. 13:01

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Der er en kort bemærkning til hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 13:01

Ole Birk Olesen (LA):

Skatteministeren og jeg havde forleden en drøftelse af, om man burde afskaffe kaffeafgiften i Danmark. Det foreslog jeg, og det er af den grund, at jeg ikke kan forstå, hvorfor vi har sådan en afgift. Det er jo ikke usundt at drikke kaffe, så hvorfor er det nødvendigt at have en afgift på det? Og til det svarede skatteministeren: Jamen det ville jo koste godt 200 mio. kr. at afskaffe kaffeafgiften, så det kan vi sandelig ikke.

Nu er der knap 300 mio. kr. her, som kommer ind, og det vil sige, at vi pludselig har fået råd til at afskaffe kaffeafgiften. Jeg vil høre, om skatteministeren nu vil revidere sin holdning om, at vi partout skal have en kaffeafgift i Danmark, nu hvor der er kommet penge i kassen til at afskaffe den.

Kl. 13:02

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 13:02

Skatteministeren (Morten Bødskov):

Svaret er nej. Man kan vel sige, at forslaget om at afskaffe kaffeafgiften – som jeg lige husker koster 255 mio. kr. om året – kan siges at være i den lave ende af de forslag, som hr. Ole Birk Olesen spillede på banen i den selvsamme tale, så der er rigeligt at bruge penge på.

Kl. 13:02

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ole Birk Olesen.

Kl. 13:02

Ole Birk Olesen (LA):

Desto nemmere er det jo at afskaffe den, og det er det, jeg ikke rigtig forstår. Hvorfor skal vi have en afgift på kaffe i Danmark, for det er jo ikke usundt at drikke det? Hvorfor insisterer regeringen på, at vi skal have en afgift på kaffe i Danmark, når vi nu får de her knap 300 mio. kr. ind, der ville kunne dække, at vi afskaffede kaffeafgiften. Mange danskere har jo her under coronakrisen oplevet, at hvor de normalt går på arbejde og får kaffen der som en del af et personalegode, så drikker de nu ufattelige mængder kaffe derhjemme og oplever dermed, hvor hård kaffeafgiften er for deres privatøkonomi. Så hvad siger skatteministeren?

Kl. 13:03

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Det er coronarelateret – værsgo.

Kl. 13:03

Skatteministeren (Morten Bødskov):

Det er en brandvarm tale her for at afskaffe kaffeafgiften. Jeg tror, at vi er rigtig mange, der har drukket rigtig meget kaffe, og det er helt fair. Det her handler om noget andet.

Tilbage på den seriøse bane: Vi har lige siddet i weekenden og lavet en kæmpe aftale igen om udvidelse af vores hjælpepakker, som har et omfang på over 35 mia. kr. i øget likviditet til virksomhederne. Så der er rigeligt at bruge penge på i de her måneder og år. Jeg tror, vi kommer til at vende tilbage til, hvad eksempelvis også det her skal bruges til.

Kl. 13:03

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Dermed siger vi tak til skatteministeren.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 1. behandling af lovforslag nr. L 155:

Forslag til lov om ændring af chokoladeafgiftsloven og forskellige andre love. (Ligestilling af kakaodrikke med kakaomælk m.v.).

Af skatteministeren (Morten Bødskov).
(Fremsættelse 26.03.2020).

Kl. 13:04

Forhandling

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Forhandlingen er åbnet. Hr. Troels Ravn, Socialdemokratiet.

Kl. 13:04

(Ordfører)

Troels Ravn (S):

Tak for ordet, formand. Skattereglerne er ofte komplicerede, og selv om skattereglerne generelt er til for at holde hånden under vores velfærdssamfund, kan man til tider også støde på skatteregler, som ikke giver god mening. I Socialdemokratiet lægger vi stor vægt på, at vores skattelovgivning er hensigtsmæssig og sikrer lige konkurrencevilkår, men også at lovgivningen følger med udviklingen i samfundet, når der f.eks. kommer nye produkter på markedet. Det er netop sådan en problematik, som lovforslaget i dag har til formål at adressere.

Konkret skelnes der i den nuværende chokoladeafgiftslov mellem, om kakaodrikke indeholder mælk eller ej. F.eks. skal man i dag betale cirka 25,97 kr. i afgift for 1 l plantebaseret kakaodrik, men blot 0,22 kr. i afgift for 1 l kakaomælk. Og det er forvridende for konkurrencen. Derfor foreslås det at udvide den lempelige beskatning i chokoladeafgiftsloven af henholdsvis kakao og chokolademælk til også at omfatte alle færdigfremstillede kakaodrikke. Udvidelsen omfatter også andre kakaoholdige mælkeprodukter, såle-

des at lignende kakaoprodukter også ligestilles, uanset om de pågældende produkter indeholder mælk eller ej.

Socialdemokratiet støtter naturligvis lovforslaget.

Kl. 13:05

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er en kort bemærkning til hr. Dennis Flydtkjær.

Kl. 13:05

Dennis Flydtkjær (DF):

Tak for det. Vi har jo tidligere behandlet forslag fra Dansk Folkepartis side i Folketingssalen om at gøre op med de her gakkede afgifter, og det her var faktisk et af de forslag, vi nævnte som et eksempel. Der kunne Socialdemokratiet så ikke støtte, fordi man sagde, at der manglede finansiering til det. Nu vil jeg så bare høre: Skal vi andre så stemme nej til det her forslag, for der er jo ingen finansiering i det her forslag, er der? Eller kan ordføreren måske nævne, hvad finansieringen af det her forslag er?

Kl. 13:06

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 13:06

Troels Ravn (S):

Jeg vil gerne medgive, at Dansk Folkeparti, med ordføreren, jo har været helt i front i forhold til at argumentere for afvikling af gakkede afgifter – ordføreren brugte selv ordet gakkede afgifter. Men i forhold til det spørgsmål, der bliver stillet: Nej, lovforslaget her skønnes ikke at indebære nævneværdige økonomiske konsekvenser.

Kl. 13:06

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Dennis Flydtkjær.

Kl. 13:06

Dennis Flydtkjær (DF):

[lydudfald] ... fordi der manglede finansiering. Og så er det samme forslag med igen, hvor det koster ingenting. Altså, det bliver jo lidt spøjst, når man afviser andre partiers forslag, fordi det mangler finansiering, men man kan godt selv foreslå det samme, når man finder ud af, at det ikke koster noget, ikke? Så har Socialdemokratiene fortrudt, at man ikke stemte for Dansk Folkepartis forslag?

Kl. 13:07

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 13:07

Troels Ravn (S):

Nej, det har vi ikke, og jeg mindes også fra selv samme debat, at jeg argumenterede med, at regeringen selv var ved at se på, om der var nogen afgifter, der kunne tilrettes, og det er altså bl.a. derfor, at vi er kommet med det her forslag i dag.

Kl. 13:07

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Jeg ser ikke, at der er flere korte bemærkninger, og derfor siger vi tak til ordføreren. Og så går vi videre til hr. Morten Dahlin, Venstre.

Kl. 13:07

(Ordfører)

Morten Dahlin (V):

Tak for det, formand. Den 11. december sidste år var jeg på besøg hos Nakskov Mill Foods på Lolland. Det er en fabrik, der har en lang historie. De har over hundrede ansatte, og de har et stort vækst-

potentiale. Og så er det også der, hvor OTA Solgryn tidligere blev – og igen lige om lidt bliver – produceret. Og den her fabrik havde et problem, for en stor del af fabrikkens fremtid ligger i plantebaserede fødevarer. Men for en kort stund så det desværre ud til, at den her fremtid ville blive så dyr, at fabrikken kunne vinke farvel til den del af deres vækstpotentiale. Og hvorfor så det? kunne man spørge. Nu gik det jo lige så godt.

Jo, fremtiden så pludselig lidt mere dystre ud, fordi skattemyndighederne mente, at plantebaserede fødevarer med kakao, som f.eks. kakaodrik, skulle beskattes langt, langt hårdere end tidligere og også langt hårdere end mælkebaserede fødevarer med kakao, som f.eks. kakaomælk. Og det på trods af at de grundlæggende dækker nogenlunde det samme behov, og også selv om plantebaserede fødevarer bliver set som klimavenlige og kan bidrage til den grønne omstilling.

Heldigvis for Nakskov Mill Foods og heldigvis for mange andre danske virksomheder og heldigvis for danske forbrugere er der nu et stort flertal på Christiansborg, der er vågnet op til dåd. Flere partier har lagt pres på regeringen, og det betyder, at vi i dag kan førstebehandle et lovforslag, der sikrer, at den absurd høje afgift på plantebaseret kakaodrik, der nærmest kom ud af det blå, nu bliver ligestillet med den langt lavere afgift på kakaomælk. Altså en grøn skattelettelse. Det har Venstre kæmpet for, lige siden vi blev opmærksom på problemet, så vi er selvfølgelig positivt stemt over for det her lovforslag.

Det er vi ikke bare, fordi forslaget sikrer, at det fortsat skal være billigt at købe kakaodrik. Nej, vi er faktisk også glade, fordi det her forslag så smukt illustrerer, hvad der ofte mangler i debatten om den grønne omstilling her i Danmark. Nemlig at løsningen ikke kun er højere afgifter.

Selv om det her forslag jo er et lille forslag, så viser det faktisk i al sin tydelighed, at produktion, økonomisk aktivitet og arbejdspladser ikke står i kontrast til bæredygtighed. Og det viser, at en stor del af klimakampen faktisk ligger i at fjerne bureaukratiske regler og nedsætte tåbelige afgifter og give forbrugerne frihed til at vælge klimavenlige produkter til. Faktisk viser det på trods af sin beskedne størrelse, at kampen mod klimaudfordringerne ikke skal være kampen mod fødevarer, kampen mod vækst eller kampen mod produktion. Faktisk det modsatte: Vi skal kæmpe for mere vækst og mere produktion, men selvfølgelig på en grøn og bæredygtig måde. Det er der, nøglen ligger, og hvis vi kan finde den nøgle, kommer vi som samfund til at vise, at den grønne omstilling kan og skal gå hånd i hånd med økonomisk vækst, ikke det modsatte. Og her er det her lovforslag et skridt – et lille skridt, men dog et skridt – i den rigtige retning.

Nu har jeg stået og glædet mig her på talerstolen, og det hele skal jo ikke være fryd og gammen, så jeg bliver nødt til lige at slå en ting fast. Vi glæder os over det her lovforslag, men vi har også noteret os, at der er nogle partier herinde, der har brugt anledningen til at føre kampagne mod almindelig mælk, og den kampagne ønsker vi fra Venstres side ikke at deltage i. Vi er så at sige ikke så intolerante – laktoseintolerante – at vi ikke under mælkeproduktion en stor plads i fremtidens Danmark. Mælk er sundt, mælk er godt, og det laver den her lovgivning ikke om på. Og så kan vi glæde os over, at vi for fremtiden kan spise OTA Solgryn, lavet i Danmark, med mælk på.

Jeg skal også lige sige et par ord om genindsættelserne, der er lagt op til i den her lov. Det kan godt være, at det er, fordi jeg er ny i Folketinget, at det kan virke helt absurd, at vores lovgivning er så kompleks, at man utilsigtet kan komme til at fjerne vigtige elementer af skattelovgivningen, uden at nogen opdager det. Det kan godt være, vi stiller nogle spørgsmål til det, men det virker helt på sin plads, at vi får rettet op på det med den her lov.

Så på den baggrund vil jeg bare sige: Venstre synes, det er et godt og fornuftigt lovforslag. Det bidrager til den grønne omstilling, det

bidrager til danskernes valgfrihed, og så bidrager det til vækst på steder som Naksbov Mill Foods. Og derfor er Venstre selvfølgelig positive. Jeg skal hilse fra den konservative ordfører og sige, at det er Det Konservative Folkeparti også.

Kl. 13:14

Tak for ordet.

Kl. 13:12

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er lige en kort bemærkning til hr. Lars Boje Mathiesen. Værsgo.

Kl. 13:12

Lars Boje Mathiesen (NB):

Jeg takker ordføreren for fremstillingen af ligestilling af afgifter osv. Er det også Venstres holdning, at det skal ske f.eks. på kødområdet, hvor vegetabilsk kød så skal ligestilles afgiftsmæssigt med traditionelt kød?

Kl. 13:12

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 13:12

Morten Dahlin (V):

Tak til spørgeren for rosen – den er jeg oprigtig glad for – og tak for spørgsmålet. Jeg kommer ikke til at stå her og afgive et løfte om, at Venstre generelt på en masse afgiftsområder ønsker at ændre en masse afgiftssatser, men det, jeg gerne vil sige, er, at vi altid er positivt indstillede over for at kigge på, om der er nogen steder i vores skattesystem, hvor afgifterne er skruet sammen på en måde, så det giver nogle forkerte incitamenter og nogle skævheder. Så vi er altid åbne over for at kigge på positive forslag, også positive forslag fra Nye Borgerlige.

Kl. 13:13

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Lars Boje Mathiesen.

Kl. 13:13

Lars Boje Mathiesen (NB):

Grunden til, at jeg spørger, er netop, at det her jo er en afgiftssænkelse, som ligestiller det. Jeg spørger ind til, om Venstre også kunne være åbne over for afgiftsstigninger, for at det skal være lige i den grønne omstillings navn. Eller er det ikke noget, Venstre ser for sig, altså at man kan være med til afgiftsstigninger på f.eks. kød?

Kl. 13:14

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 13:14

Morten Dahlin (V):

Tak for spørgsmålet. Der er jo ingen tvivl om, at Venstres grundlæggende holdning er, at det ikke skal være dyrere at være dansker eller dyrere at have en virksomhed i Danmark, og derfor er vores udgangspunkt jo ikke, at afgiftsstigninger er gode. Jeg synes også, at jeg prøvede i min tale at illustrere, at vi har behov for politisk at gå væk fra den der tankegang om, at den eneste måde at lave en grøn omstilling på er ved at gøre det hele dyrere og mere besværligt. Måske skal vi også have åbnet for den anden del af den grønne omstilling: der, hvor vi gør det billigere og lettere. Det kunne være en positiv grøn-blå dagsorden. Den håber jeg Nye Borgerlige vil deltage i.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger. Derfor kan vi gå videre til hr. Dennis Flydtkjær, Dansk Folkeparti.

Kl. 13:14

(Ordfører)

Dennis Flydtkjær (DF):

Tak for det. Det her lovforslag handler jo om en ligestilling mellem kakaodrikke og kakaomælk. Der er jo i dag den ulige konkurrence, at kakaomælk ikke er pålagt chokoladeafgift, mens kakaodrikke, som måske er baseret på soya, er. Og det er klart, at en så ulige konkurrence i forhold til to fuldstændig sammenlignelige produkter ikke rigtig giver mening, så jeg synes, det er supergodt, at vi får ryddet op i én af de gakkede afgifter.

Jeg synes, det er godt, at vi får startet, men vil også sige, at det er et lille skridt, men et godt skridt, for hvad med resten af alle de gakkede afgifter? Skulle vi ikke tage at få taget fat i dem? Altså, der er f.eks. afgift på en autopære til en bil, selv om vi har lovkrav om, at man skal have lys på bilen. Altså, der er ingen adfærdsmæssig effekt. Vi har stadig væk afgift på luften i softice – 65 pct. af afgiften er luft. Endnu mere gakket er det, når man så ved, at den samme masse, man bruger til at lave en softice, kan være den samme masse, man bruger til en milkshake, men der er afgift på softicen, men ikke på milkshaken – altså igen fuldstændig ens produkter, men forskelligt afgiftsbelagt.

Der er heldigvis ikke afgift på saftvand, men er man så dum, at man fryser saftvand til is og sælger det i en butik, er der isafgift på. Jeg ved ikke, om det er mere usundt at drikke saftvand eller at fryse den ned og spise den bagefter. Altså, det er nok temmelig sikkert lige usundt. En frys-selv-is – jeg tror, vi alle sammen kan huske dem, fra da man var barn, en skub-op-is, tror jeg det blev kaldt – bliver tit solgt i optøet tilstand, hvilket gør, at der ikke er afgift på, men sælger man den som frossen, skal der så isafgift på. Altså, hvad er mest usundt, når man køber den – frossen eller ikke frossen? Det er nok lige usundt. Køber man så til gengæld sådan en is med en pind oppe i enden til at holde den med, er der ikke afgift på pinden, men køber man den tilsvarende mængde is i et bæger, hvor pinden er med til at spise med, er der engangsserviceafgift, for så er det jo så en ske, man bruger, i stedet for. Og det kan være det samme materiale, der er brugt.

Helt gakket bliver det, hvis man tager tillægsafgiften for mousserende vine, altså typisk en asti, hvor der er afgift på luftboblerne. Altså, det virker jo ikke specielt logisk. Det kommer af, at hvis der er over 3 bars tryk i en vinflaske ved 20 grader – det står der faktisk i lovgivningen, 3 bars tryk ved 20 grader – er der afgift på luftboblerne. Det kunne vi også kigge på. Eller lad os kigge på sammenlignelige produkter. Hvis man tager en kiks, hvor der er vaniljecreme i midten, er der ikke afgift på, men er det en kiks med chokoladecreme i midten, er der afgift på. Eller hvad med kaffeafgiften, som allerede er blevet nævnt? Det er slet ikke usundt at drikke kaffe, men hvorfor har vi så en afgift på det? Og jeg er med på, at nogle af dem er gamle afgifter. Det er ikke nogle, der sidder i salen i dag, der er skyld i dem, men kunne vi ikke være lidt mere ambitiøse end lige alene at kigge på det lovforslag, der ligger i dag?

En ting, der så f.eks. peger på EU, er, at der er importtold på ildvåben til forladning. Altså, kan I huske i 1864, hvor man gik og ladede nede foran. Altså, hvis man fjernede den importtold på det, tror jeg ikke at der er ret mange jægere, der ville gå rundt og have det som yndlingsvåben. Hvad er det, vi prøver på at bremse importmæssigt her? Altså, der er importtold på våben til forladning.

Vi har vægtafgifter på bæreposer; det kan man så være for eller imod, men det giver jo ingen mening, at de bæreposer, der faktisk er lavet af genbrugsplast, er højere afgiftsbelagt end dem, som er helt

nyproduceret. Vi vil vel gerne have den miljømæssige gevinst af, at man genbruger plast, men hvorfor afgiftsbelægger vi så de miljøvenlige højere? Helt gakket er det, hvis man tager en pølsebakke. Der er der engangsserviceafgift på, men bliver pølsebakken over 33 cm lang, er det jo ikke længere en pølsebakke, men et fad, og så er det uden afgift. Pindemadspinde og sugerør er heller ikke omfattet af engangsserviceafgiften, men tager du en drinkspind, er den. Jeg tror, de fleste, der har prøvet at få en drink på en bar, har fundet ud af, at man godt kan røre rundt i drinks med et sugerør, som så ikke er afgiftsbelagt, men drinkspinden er i hvert fald noget svineri, og det skal vi have mindre af. Altså, der er så mange gakkede afgifter, vi kan tage fat i.

Det seneste eksempel, jeg er stødt på, er en bakke pomfritter. Jeg kan huske, at man, når man var nede i hallen, kunne få en firkantet bakke med ketchup nede i hjørnet, hvor man – lidt irriterende faktisk – sad og fik alle pomfritterne søbet ind i ketchup eller remoulade. Der er afgift på pomfritbakken, for så er det noget engangsservice, men den samme bakke kan bruges til at få jordbær i, og så er der ingen afgift på, for så er det til at transportere jordbærerne i, og så spiser vi jo ikke af den. Altså, det er jo præcis samme materiale, de er lavet af, men det er fuldstændig gakket, at der er afgift på pomfritbakken og ikke på jordbærbakken. Hvis man så til gengæld køber pomfritter i de der bakker nede ved grillbaren, hvor der så er et låg på, i stedet for – altså hvor man typisk bruger mere materiale – så er det også uden afgift, fordi det jo så er en bakke til at transportere pomfritterne i og ikke til at spise af. Jeg tror, at mange af os måske har spist pomfritter af de bakker også. Altså, der er så mange huller i vores skattelovgivning, vi godt kunne rydde op i.

Jeg synes virkelig, vi skylder danskerne at få et mere simpelt skattesystem, som man kan forstå. Det er sådan set også kun en fordel for skattevæsenet, for jeg tror, at mange af de skandaler, der er i dag, også skyldes, at ingen kan finde ud af, hvad lovgivningen går ud på. Altså, ikke engang skattemedarbejderne kan nødvendigvis gennemskue, hvad der skal skat på, og hvad der ikke skal skat på. Skal man så ud og kontrollere, om det er en pølsebakke under eller over 33 cm? Der er jo en medarbejder, der skal kontrollere de her afgifter. Så jeg tror, at vi kunne få noget ud af at få et simplere skattesystem.

Så det her er et godt lovforslag, men også et meget lille skridt på vejen. Så jeg håber, at vi kan tage fat i den lange liste af gakkede afgifter, som kunne trænge til at blive kigget på.

Kl. 13:20

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Der er en kort bemærkning til Lars Boje Mathiesen.

Kl. 13:20

Lars Boje Mathiesen (NB):

Jeg vil gerne takke ordføreren. Jeg er fuldstændig enig i, at vi skal have gjort op med de her gakkede afgifter, og det kan kun gå for langsomt.

Når jeg tager ordet, er det, fordi mange af de her afgifter jo ikke er nogen afgifter, som er kommet ind, efter at den nuværende regering er indtrådt. De var der også under den tidligere regering. Og jeg kunne egentlig godt tænke mig at spørge: Hvad var svaret, da hr. Dennis Flydtkjær gik til tidligere ministre med den her problemstilling og ville have fjernet de her gakkede afgifter? Hvorfor fjernede man dem ikke dengang under en Venstreledet regering og en VLAK-regering? Hvorfor fjernede man dem ikke dengang? Hvad var svaret?

Kl. 13:20

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:20

Dennis Flydtkjær (DF):

Ja, svaret var, at vi faktisk gik i gang. Vi fik fjernet en del af dem. Man lavede sådan et saneringsudvalg, som man kaldte det, hvor man skulle kigge på, hvilke afgifter man kunne sanere. Der blev fjernet afgifter på f.eks. kaffeerstatning. Jeg tror ikke, der er nogen, der bruger kaffeerstatning mere. Det var sådan et levn fra krigens tid. Der var afgift på gassen i engangslightere. Der var en lang række af sådanne gakkede afgifter, vi faktisk fik fjernet. Men det er klart, at vi ikke kom i mål, og det er derfor, jeg synes, vi skulle prøve at gå skridtet videre og så komme videre ned ad den vej.

Jeg må også ærligt sige, at en del af grunden til, at vi ikke fik gjort det hele, også var et spørgsmål om finansieringen på det tidspunkt, hvor der var andre ting, man gik i gang med. Da vi sanerede en del af afgifterne, var der bl.a. vækstpakke fra 2017, hvor der var alt muligt andet med i det, bl.a. en aktiesparekonto, som vi skal diskutere lige om lidt, hvor der også var andre prioriteter, man så valgte at bruge skattekrone på. Så det er forklaringen på, at man ikke er nået hele vejen, men det forhindrer os jo ikke i, at vi godt kan gøre det nu. Selv om man ikke nåede det hele for få år siden, synes jeg, at Folketinget fint kunne begynde at gå i den retning nu.

Kl. 13:21

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 13:21

Lars Boje Mathiesen (NB):

Det er jeg fuldstændig enig i. Når man så også her fremfører, at der ikke er nogen provenuændring i det, så duer argumentet om finansiering ikke, fordi det jo så er gratis at fjerne dem, og det ville også have været gratis at fjerne dem dengang. Men jeg håber da på, at man bredt her i Folketinget kan sige, at man vil gå i gang med det her arbejde. Det er jeg fuldstændig enig i at vi skal. Jeg kunne bare undre mig over, hvorfor de ikke allerede var fjernet, når man har siddet her i 3-4 år, endda under en borgerlig regering. Når man ser på det udefra, spørger man, hvorfor man ikke har fjernet dem - og især dem, der var provenuneutrale, som vi kan se at det her eksempel er.

Kl. 13:22

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 13:22

Dennis Flydtkjær (DF):

Den problemstilling, som vi behandler i dag, med plantebaserede kakaodrikke over for kakaomælk, tror jeg ikke man var klar over for et par år siden. Den er forholdsvis ny. Så det er grunden til, at man ikke har løst den tidligere. Nogle af eksemplerne har jeg faktisk ikke været klar over før. Jeg vidste slet ikke, at den gakkede afgift på pomfritbakken, som jeg nævnte før, eksisterede. Heldigvis er der mange, der skriver til os: De dykker selv ned i lovgivningen og finder mange af de her gakkede ting, som gør, at man så senere bliver klar over det. Så en del af den liste, jeg har, med gakkede ting, kendte jeg ikke selv for 2 år siden.

Kl. 13:22

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Jeg ser ikke flere til korte bemærkninger. Derfor siger vi tak til ordføreren og går videre til fru Kathrine Olldag fra Det Radikale Venstre.

Kl. 13:22

(Ordfører)

Kathrine Olldag (RV):

Tak for det. Det er jo svært at komme efter hr. Dennis Flydtkjær oplysende opremsning her, men hvorom alting er, har jeg også glædet mig til at førstebehandle det her lovforslag, for når man står nede i supermarkedet og skal have 1 l kakaodrik med hjem, duer det jo ikke, at man som laktoseintolerant, som Venstre nævnte, eller veganer skal betale dobbelt op for en plantebaseret kakaodrik i forhold til en kakaomælk. Men det ville have været tilfældet fremover, hvis ikke vi havde lavet den her "søg og erstat" i forslaget om ændring af chokoladeafgiftsloven. For selvfølgelig skal plantebaseret kakaodrik undtages fra chokoladeafgiften, ligesom kakaomælk er. Det er jo ikke en bevidst diskrimination, der har været, men et udtryk for kultur og for fødevarerproduktionens historie i Danmark og for den lovgivning, som følger med det. Og det er jo lige det.

Jeg kunne godt tænke mig her i dagens anledning at sætte mig lidt op i helikopteren et øjeblik. Der er ikke ret meget, vi danskere føler så stærkt for som vores madkultur. Vi ser igen og igen det mest basale i vores liv blive gjort til identitetspolitik og værdipolitik. Det er, som om der, hver gang mad dukker op i vores politiske diskussioner, omgående opstår et "dem" og "os". Det kunne f.eks. være dem, der spiser kød, og dem, der ikke gør, eller dem, der spiser svinekød, og dem, der ikke gør. Og vi er ikke tilbageholdende med højroret at udskamme hinanden på begge sider af det hegn.

Den følelsesladede debat om, hvad man skal spise og ikke spise, har det med at overdøve og nulstille den sobre politiske samtale, for følelser er stemmer. Og derfor er rationalet hos langt de fleste af os her på Christiansborg, at det er bedst slet ikke at tale om fødevarerpolitik. Men med en klimakrise, der raser derudad, og med yngre generationer af borgere, som er meget bevidste om, at de former verden gennem deres personlige valg, så tror jeg, at vi får en brat opvågning her på Borgen.

Vi bliver nødt til at kunnet tale bare nogenlunde rationelt om fødevarer. Det duer ikke, at vi bliver ved med at stikke hovedet i busken. Dette forslag er af teknisk karakter, så det er ufarligt. Det er lille, det er sikkert, og det er et sjældent vindue ind til et politikområde, som jeg er stensikker på, at fremtidens vælgere kommer til at afkræve os flere og bedre versioner af.

Kl. 13:25

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Der er heller ingen korte bemærkninger her, så vi kan gå videre til hr. Carl Valentin, SF.

Kl. 13:25

(Ordfører)

Carl Valentin (SF):

Tak for det. I sensommeren faldt jeg over en af de mest ulogiske afgifter, jeg længe har set. Jeg opdagede nemlig, at kakaodrik baseret på andet end komælk stod til at blive ramt af en afgift på 26 kr. pr. liter. Det vil sige, at producerede man en kakaodrik baseret på havre eller soya eller mandel eller lignende, skulle man betale 76 gange så meget i afgift, som hvis man producerede en kakaodrik baseret på komælk. Det ville rent ud sagt være en katastrofe for de virksomheder, der producerer plantebaseret kakaodrik, og jeg tror godt, at man kan regne med, at en sådan afgift ville smide stort set alt plantebaseret kakaodrik af det danske marked.

Det her er, som flere allerede har påpeget fra talerstolen, ikke nogen kæmpesag, især ikke når man sammenligner med, hvor om-siggribende tiltag vi ellers behandler her i Folketinget i de her dage, men jeg synes faktisk, at det er vigtigt – også symbolsk. Virksomheder, der bidrager med innovative produkter og fornyer vores madkul-

tur, skal ikke straffes for det, særlig ikke når de bidrager med et produkt, der i den grad bidrager til den grønne omstilling.

Komælk udleder tre gange mere CO₂ og bruger mere end ti gange mere landareal sammenlignet med forskellige typer plantedrikke. Hvis der endelig skulle gøres forskel på afgifterne, burde det være de mest klimabelastende, der betalte mest.

Nu er det jo skatteordførerne, som er samlet i dag, og det er måske ikke alle, der er så vant til at debattere fødevarer, men jeg mener faktisk, at det, vi er vidne til i de her år, er begyndelsen på en madrevolution. Flere og flere danskere vælger de plantebaserede fødevarer til, skifter komælk ud med havredrik, spiser gode plantebaserede proteinkilder som linser og bønner – og pludselig konkurrerer supermarkeder om, hvem der kan præsentere det bredeste udvalg af plantefars og havredrikke og veganske burgerbøffer. Alt sammen til gavn for klimaet, velfærden og miljøet og dyrene.

Da jeg voksede op, var det de voksne, der sagde til børnene, at de skulle spise nogle flere grønsager. Nu er det de klimabevidste unge, der beder deres forældre om flere kødfrie dage derhjemme. Den udvikling er tiltrængt, og politikerne skal ikke spænde ben for den. Tværtimod synes jeg, vi skal hjælpe den på vej. Og det gør vi med det her lovforslag.

Tak til regeringen og Folketingets mange partier for at lytte. SF støtter selvfølgelig forslaget.

Kl. 13:28

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er en kort bemærkning fra hr. Dennis Flydtkjær. Værsgo.

Kl. 13:28

Dennis Flydtkjær (DF):

Tak for det. Først tak til ordføreren, for jeg har godt bemærket, at hr. Carl Valentin har stillet nogle spørgsmål om det her og prøvet på at få det på dagsordenen. Så tak for det.

Jeg er jo helt enig i, at det er vigtigt, at der er en lige konkurrencesituation på det her område, så jeg vil egentlig spørge, om SF vil være med til at kigge på andre områder, hvor der også kunne være en ulige konkurrence, f.eks. det, at en softice er pålagt afgift, mens en milkshake ikke er pålagt afgift, selv om det er præcis samme grundmasse; det kommer i samme spand. Er det ikke også et problem rent konkurrencemæssigt, at det ene produkt er afgiftsbelagt og det andet ikke er? Eller hvad med vin? Går man ned og køber en ganske almindelig vin, så er det med vinafgift, men uden en tillægsafgift. Køber man en vinflaske med 3 bar tryk ved 20 grader, ja, så er der en afgift på luftboblerne i vinen. Men det er jo ikke det, der er usundt. Vil SF's ordfører ikke være med til at kigge på nogle andre områder, hvor der også er sådan en konkurrencesituation, som virker tudesosset for at sige det direkte?

Kl. 13:28

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 13:29

Carl Valentin (SF):

Jo, det vil vi i SF rigtig gerne være med til at kigge på. Jeg synes, der er masser af mærkelige afgifter i det danske system, som hr. Dennis Flydtkjær også har påpeget meget grundigt i dag. Det vil vi gerne være med til at kigge på.

Når det er sagt, skal det også siges, at vi ikke er bange for at skabe lidt unfair konkurrence på nogle områder, hvis vi på den måde kan være med til at sikre nogle grønnere vaner f.eks. Vi synes, det giver god mening at give konkurrencefordele til bæredygtige produkter. Men når afgifterne er fuldstændig meningsløse, som de f.eks. kan være på kaffe, som er fremhævet i dag, eller måske på softice, så er vi sådan set villige til at kigge på det. Det, som tit splitter os

her i Folketingssalen, er jo, hvordan man så skal finansiere det, og jeg tror, det tit har været en stopklods. Men principielt set er vi totalt klar på at være med til at rydde op i afgiftssystemet.

Kl. 13:29

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Dennis Flydtkjær.

Kl. 13:29

Dennis Flydtkjær (DF):

Tak for den positive tilkendegivelse. Jeg er jo enig i, at det godt kan give mening at differentiere i afgifter, hvis der er noget, man gerne vil fremme. Men der, hvor der er sådan nogle ting, der ikke giver mening, er det jo gakket.

Jeg er med på, at der skal findes finansiering til nogle af tingene, men hvis man nu tog f.eks. vinafgiften, hvor man i dag har en normal vinafgift, og så er der en tillægsafgift, vil jeg spørge, om SF kunne leve med en model, hvor man jo kunne fjerne tillægsafgiften og så hæve den almindelige vinafgift en smule, så det blev provenu-neutralt, men så man sikrede, at der var lige konkurrence mellem de to produkter. For det virker jo ikke til, at det skal være luftboblerne i vinflaskerne, vi skal adfærdsregulere på. Det er mængden af alkohol, vi skal adfærdsregulere på. Det tror jeg vi er enige om. Men kunne det være en finansieringsmodel?

Kl. 13:30

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak. Ordføreren, værsgo.

Kl. 13:30

Carl Valentin (SF):

Jeg er ikke sådan gået meget indgående ind i spørgsmålet om vinafgiften, men jeg vil bestemt ikke afvise det. Vi kan da sagtens kigge på det og se, om det giver mening.

Kl. 13:30

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til hr. Carl Valentin. Der er ikke flere korte bemærkninger, og så går vi videre til fru Jette Gottlieb, Enhedslisten.

Kl. 13:30

(Ordfører)

Jette Gottlieb (EL):

Tak for det. Da vores ordfører på området, hr. Rune Lund, ikke kan være til stede, har jeg lovet at fremføre vores synspunkter. Som det fremgår af debatten, kan afgiftssystemer en gang imellem være uhensigtsmæssigt skruet sammen. Det her er jo et klart eksempel på det. Derfor støtter vi selvfølgelig også elementet om, at vi ikke skal have forskel på kakaodrikke, der er baseret på mælk, og kakaodrikke, der er baseret på andre grundsubstanser.

Vi synes også, det er positivt, at vi får rettet en fejl, selv om det ikke har noget med det her lovforslag at gøre i øvrigt – men at vi får rettet en fejl i forhold til regnskabskravene i sanktionsbestemmelserne i CFC-afgiftsloven. Det kan man jo ikke andet end støtte.

I forhold til det sidste element, hvor skatteministeren kan fastsætte nærmere regler for, at vi kan leve op til EU-regler i forhold til statsstøtte, vil vi i behandlingen af lovforslaget spørge ind til, om der er konkrete sager, hvor EU er utilfreds med den danske administration af ordningen. Kort sagt: Er der tale om et konkret problem, som der er grundlag for at lave lovændring på?

Men samlet set er Enhedslisten altså positivt indstillet over for lovforslaget.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger, og derfor kan vi gå videre til hr. Lars Boje Mathiesen, Nye Borgerlige.

Kl. 13:31

(Ordfører)

Lars Boje Mathiesen (NB):

Jeg elsker altså bare en god ribeye eller en côte de boeuf eller en entrecôte. Sådan et ordentligt rack med ribs – det bliver ikke meget bedre end det. Og der er ingen politikere i Folketinget, hverken i den ene ende af salen eller i den anden ende af salen, der skal begynde at prøve på at bestemme, hvor meget jeg vil spise af det. Jeg spiser lige præcis så meget, som jeg overhovedet kan komme i nærheden af, for det smager bare lækkert.

Derfor synes jeg, det er forfejlet, hvis det her skal være en debat om, om man skal spise rigtig mad eller man skal spise vegansk mad. Det burde bare være en debat om, at vi skal fjerne en masse afgifter, som ikke giver mening. Det kan vi godt støtte i Nye Borgerlige. Derfor så vi gerne, at man fuldstændig fjernede de her afgifter i stedet for bare sådan at gøre dem lige. Væk med dem. Lad da borgerne selv beslutte, hvad de har lyst til at spise derude. Det tror jeg at vi får et bedre samfund af.

Kl. 13:32

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det, og der er ingen korte bemærkninger. Derfor er det hr. Ole Birk Olesen, Liberal Alliance.

Kl. 13:33

(Ordfører)

Ole Birk Olesen (LA):

Tak for det. Sådan som jeg læser det af papirerne fra regeringen, er der i dag en afgift på 26 kr. pr. liter kakaodrik, som er fremstillet på planter, mens der kun er en afgift på 22 øre på 1 liter kakaomælk. Det vil sige, at afgiften på den plantebaserede kakaodrik altså er over 100 gange større end afgiften på den almindelige kakaomælk. Lovforslaget vil så gøre op med den forskelsbehandling, og det kan vi ikke andet end støtte.

Jeg vil så også tilslutte mig Nye Borgerliges forslag om, at man helt ophører med at have en afgift på kakaomælk. I nogle familier er der børn, som egentlig ikke rigtig bryder sig om at drikke almindelig mælk. De vil helst have noget kakao i det for at få det ned, og børn skal have kalk, og man kan få kalk fra mælk – også fra andre produkter, men det kan være svært at få sine børn til at spise grønsager. Så hvorfor skal vi egentlig have en afgift på kakaomælk i det hele taget, blot fordi det er noget mælk, der er tilsat noget kakao og noget sukker? Så lad os gøre det. I mellemtiden gør vi så det her med at sænke afgiften på kakaodrikke.

Kl. 13:34

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det, og der er ingen korte bemærkninger. Derfor er det nu skatteministeren.

Kl. 13:34

Skatteministeren (Morten Bødskov):

Tak for det, formand, og tusind tak for opbakningen til lovforslaget her, som jo altså hænger sammen med, at et flertal nu og selvfølgelig også regeringen prioriterer, at skattelovgivningen er hensigtsmæssig og også kan være med til at sikre lige konkurrencevilkår, ligesom regeringen også har et ønske om, at lovgivningen skal følge med tiden, og det gør heller ikke noget, at den også følger med udviklingen i det samfund, som vi er en del af. Det gælder jo eksempelvis, når

det kommer til, at der kommer nye produkter på markedet, som kan bidrage til den grønne omstilling.

Med det her lovforslag sikres det, som det har været fremme, at chokoladeafgiftsloven ikke indebærer en uhensigtsmæssig forskelsbehandling mellem kakaomælk og andre kakaodrikke, som ikke indeholder mælk, eksempelvis plantebaserede kakaodrikke. Mere konkret foreslås det at udvide den lempelige beskatning i chokoladeafgiftsloven for henholdsvis kakao- og chokolademælk til også at omfatte alle færdigfremstillede kakaodrikke. Herudover foreslås det som sagt også at udvide den lempelige beskatning af de såkaldte andre kakaoholdige mælkeprodukter til at omfatte lignende kakao-produkter, uanset om de pågældende produkter indeholder mælk eller ej.

Endelig foreslås det at give de her ændringer en tilbagevirkende kraft fra den 1. september 2016, så en eventuel efteropkrævning af chokoladeafgift i henhold til de gældende regler, som vil betyde betaling af en meget høj afgift, undgås.

Lovforslaget indeholder desuden nogle mindre ændringer af en række afgiftslove på energi- og miljøområdet, som vi også har været omkring. Ændringerne har udelukkende til formål at rette op på, at der ved tidligere ændringslove utilsigtet er blevet ophævet nogle bestemmelser i de her love. De bliver så genindsat nu.

Lad mig runde af med at slutte, hvor jeg startede, med at takke for både den debat, der har været, men også for den brede opbakning, der er, til det her forslag. Tak for det.

Kl. 13:37

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til skatteministeren.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) 1. behandling af lovforslag nr. L 165:

Forslag til lov om ændring af aktiesparekontoloven, kildeskatteloven, selskabsskatteloven og skatteindberetningsloven. (Forhøjelse af loftet for indskud på aktiesparekontoen og genindførelse af skattefriheden ved investering i danske obligationsbaserede investeringsinstitutter med minimumsbeskatning m.v.).

Af skatteministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 31.03.2020).

Kl. 13:37

Forhandling

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Forhandlingen er åbnet. Hr. Troels Ravn, Socialdemokratiet.

Kl. 13:37

(Ordfører)

Troels Ravn (S):

Tak for ordet. Over de seneste årtier har vi set en forøgelse af den økonomiske ulighed i Danmark. Og vi kan se, at den stigende ulighed herhjemme i særlig grad skyldes forskelle i kapitalindkomst, herunder aktieindkomst. Hvis vi derfor skal gøre op med den stigende ulighed, skal vi også få flere danskere med almindelige indkom-

ster til at investere deres frie midler i f.eks. aktier, så de får mere ud af deres penge; selvfølgelig med den sunde fornuft in mente, man altid bør gå til aktier med. Derfor støttede Socialdemokratiet i sin tid også lovforslaget bag etableringen af en aktiesparekonto under den daværende regering. Det gjorde vi, fordi den har til hensigt at udbrede, at de lønmodtagere, der har frie midler, får noget mere ud af deres frie midler, f.eks. ved at investere i aktier.

Formålet med aktiesparekontoen er derfor at gøre det nemt og attraktivt for almindelige danskere at investere i aktier; det gøres altså ved at indføre den her aktiesparekonto, hvor personer kan placere deres opsparing i noterede aktier og aktiebaserede investeringsbeviser til en lavere beskatning end den, der ellers er den normale beskatning for aktieindkomst.

Lovforslaget, vi behandler her i dag, skal ses i tilknytning til finansloven for 2020 og har konkret til formål at forhøje loftet for indskud på aktiesparekontoen fra 50.000 kr. i 2019 til 100.000 kr. i 2020. Den foreslåede forhøjelse skal forøge incitamentet til at oprette en aktiesparekonto, så flere lønmodtagere investerer deres frie midler og dermed får mere ud af dem.

Lovforslaget har også til formål at lempe beskatningen ved investering i investeringsinstitutter. Det foreslås at genindføre skattefriheden for udenlandske investorer og danske investeringsselskaber af udbytter fra investeringsinstitutter, der udelukkende investerer i obligationer.

Derudover foreslås det at tilpasse kildeskattesatsen for udbytte, der betales til danske investeringsselskaber og danske investeringsinstitutter med minimumsbeskatning, således at den indeholdte udbytteskat svarer til den endelige skat. Dermed undgås det, at der skal søges om tilbagebetaling af en ellers for meget indeholdt skat. Socialdemokratiet støtter lovforslaget.

Kl. 13:40

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er først en kort bemærkning til hr. Dennis Flydtkjær. Værsgo.

Kl. 13:40

Dennis Flydtkjær (DF):

Tak for det. Grunden til, at jeg tager ordet, er, at jeg undrer mig over, at den socialdemokratiske regering fremsætter et forslag om at hæve loftet for en aktiesparekonto, for den 29. november 2018 var der kommet en pressemeddelelse fra Socialdemokraterne om nogle forslag om, at man ville have, at folk med store indkomster skulle betale noget mere til fællesskabet. Og der er et citat fra Mette Frederiksen i pressemeddelelsen, som jeg vil læse op. Der står:

Det handler ikke om, at dygtige folk ikke må tjene penge, eller at der ikke må være forskelle, men forskellene må ikke blive for store. Derfor handler vores forslag først og fremmest om at modvirke en udvikling, der underminerer vores tillid og samfundskontrakt.

Der ville man altså ikke hæve loftet for aktiesparekontoen, for det ville så underminere vores tillid og samfundskontrakten. Hvorfor foreslår man det så alligevel nu? Og det må vel betyde, at Socialdemokraterne så mener, at nu kan man godt fremsætte forslag, som vil gøre, at man får en underminering af vores tillid og en underminering af vores samfundskontrakt, for det er vel det, man selv har sagt med den nuværende statsminister i spidsen i pressemeddelelsen.

Kl. 13:41

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 13:41

Troels Ravn (S):

Altså, formålet med aktiesparekontoen her er at gøre det nemt og attraktivt for almindelige danskere at investere i aktier, og ved at hæve loftet til 100.000 kr. er det jo hensigten at skabe et endnu større inci-

tament for danske opsparende til at investere via aktiesparekontoen. Og det har også noget at gøre med, at vi i Danmark ønsker at opnå en bedre aktiekultur, sådan som vi også ser det i vores nabolande. Det her er et udtryk for, at de politiske vinde jo kan forandre sig. Vi har her en regering og nogle støttepartier, eksempelvis Radikale Venstre, og der kan være ønsker hos støttepartierne, også om at man ændrer på sin politik, og det er sådan set en helt almindelig fremgangsmåde, når vi arbejder med politik.

Så jeg vil i forhold til det her lovforslag understrege, at Socialdemokratiet bestemt synes, at det her er en god idé, og det her er også en måde, hvorpå vi kan bekæmpe en økonomisk ulighed i samfundet, som ellers er tiltagende.

Kl. 13:42

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Dennis Flydtkjær.

Kl. 13:42

Dennis Flydtkjær (DF):

Jamen jeg kan jo ikke undgå at blive lidt forvirret, for nu synes man, det er en god idé, men man sendte før valget en pressemeddelelse ud om, at man syntes, det var en dårlig idé, og at man ikke ville hæve loftet, fordi det ville medvirke til en udvikling, der underminerer vores tillid og samfundskontrakt.

Så vil jeg egentlig bare spørge den socialdemokratiske ordfører, om man stadig væk mener, at når man hæver loftet for aktiesparekontoen, vil det være med til at fremme en udvikling, der underminerer vores tillid og samfundskontrakt. For det var jo det, fru Mette Frederiksen skrev i den socialdemokratiske pressemeddelelse.

Kl. 13:42

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:42

Troels Ravn (S):

For mig er det vigtigt her på talerstolen i dag at sige, at vi skal gøre op med den stigende ulighed, og det kan vi gøre med det her lovforslag, fordi vi får flere danskere med helt almindelige indkomster til at investere deres frie midler i f.eks. aktier. Og vi støttede jo også i sin tid lovforslaget bag etableringen af en aktiesparekonto, altså under den daværende regering, og det gjorde vi, fordi den har til hensigt at udbrede, at de lønmodtagere, der har frie midler, kan få mere ud af deres penge.

Kl. 13:43

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det fru Marie Bjerre. Værsgo.

Kl. 13:43

Marie Bjerre (V):

Tak for det. Det er ikke nogen hemmelighed, at vi i Venstre er meget glade for, at regeringen er begyndt at se mere positivt på aktiesparekontoen, og at man er begyndt at se, at det er nødvendigt at gøre mere for at fremme investeringer, særlig i iværksætteri.

Derfor vil jeg gerne spørge ordføreren, om regeringen også vil se positivt på at hæve loftet yderligere i overensstemmelse med den trappemodel, som man blev enige om i iværksætterhvervsaftalen.

Kl. 13:43

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:43

Troels Ravn (S):

Jeg henholder mig til, at med det her lovforslag og ved at hæve loftet til 100.000 kr. får vi skabt endnu større incitament hos de danske opsparende til at investere via aktiesparekontoen. Det er det, der er det væsentlige med lovforslaget her, nemlig at vi i Danmark kan opnå en bedre aktiekultur, sådan som vi også ser det i vores nabolande. Det her er også en indsats i forhold til stigende ulighed. Vi vil gerne, at mennesker med helt almindelige indkomster også kan investere deres frie midler i aktier.

Kl. 13:44

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Marie Bjerre ønsker ordet igen. Værsgo.

Kl. 13:44

Marie Bjerre (V):

Tak. Vi er i Venstre rigtig glade for de her positive toner, der kommer fra regeringens side i forhold til aktiesparekontoen, og vi mener også, at det er helt nødvendigt for at få nogle flere penge ud i samfundet. Og særlig i den situation, vi står i nu, mener vi, at det er vigtigt, at vi får mere kapital ud at arbejde. Derfor spørger jeg også, om ikke det her er et godt middel til at få flere penge ud at arbejde i det danske samfund, og om det ikke ville være fornuftigt at hæve beløbsloftet på kontoen yderligere næste år.

Kl. 13:44

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:44

Troels Ravn (S):

Jeg vil gerne fastholde, at vi med det her lovforslag altså hæver beløbet fra 50.000 til 100.000 kr., og det er, som jeg har forklaret flere gange, ud fra en hensigt om at ville skabe et større incitament hos danskere med helt almindelige indkomster og give dem mulighed for at investere i aktier. Så er jeg fuldstændig enig i, at det som følge af den her coronasundhedskrise, hvor vi har oplevet kraftige fald på aktiemarkederne, kan være fornuftigt, at vi via de her investeringer på aktiesparekontoen kan være med til at gavne både virksomhederne og deres medarbejdere. Og som vi også tidligere har drøftet i dag, skal vi holde hånden under vores virksomheder.

Kl. 13:45

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 13:45

Lars Boje Mathiesen (NB):

Mit spørgsmål er: Øger eller mindsker det her lovforslag uligheden i samfundet?

Kl. 13:45

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:45

Troels Ravn (S):

Det er Socialdemokratiets opfattelse, at vi de seneste år har set en forværring af den økonomiske ulighed i Danmark, og at den ulighed herhjemme i særlig grad skyldes forskel i kapitalindkomst, herunder også aktieindkomst, og at vi med det her forslag kan være med til at imødegå noget af den stigende ulighed. Her giver vi mulighed for, at mennesker med helt almindelige indkomster kan investere deres frie midler i aktier.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 13:46

Lars Boje Mathiesen (NB):

Men det er jo ærlig talt noget vrøvl. Altså, jeg spørger, om det her lovforslag øger eller mindsker uligheden generelt i samfundet. Det kan godt være, at det her giver bedre muligheder for folk, der kan investere; det kan jeg heller ikke rigtig se, for man kan jo stadig væk investere nu. Man ændrer bare, hvor meget man kan tjene på det. Så jeg må spørge igen: Øger eller mindsker det her forslag uligheden i samfundet?

Kl. 13:46

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:46

Troels Ravn (S):

Jamen som jeg har svaret: For os at se er det her er et vigtigt greb, også i forhold til at mindske den stigende økonomiske ulighed. Hermed giver vi også mennesker med helt almindelige indkomster mulighed for at investere i aktier. Så vi mindsker den økonomiske ulighed.

Kl. 13:46

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så siger jeg tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger, og derfor kan vi gå videre til fru Marie Bjerre fra Venstre.

Kl. 13:47

Kl. 13:47

(Ordfører)

Marie Bjerre (V):

Tak for ordet. Først må jeg sige, at det er dejligt at være tilbage på Folketingets talerstol, og dejligt, at vi nu også behandler et lovforslag, der ikke har noget at gøre med coronakrisen. Det tror jeg faktisk vi er mange der har glædet os til.

Lovforslaget her udspringer af erhvervs- og iværksætteraftalen fra 2017, der blev indgået mellem den tidligere, Venstreledede regering, Dansk Folkeparti og Radikale Venstre. Lovforslaget går grundlæggende ud på at gøre det mere attraktivt for helt almindelige danskere at investere i aktier. Det er værd at bemærke, at lovforslaget egentlig var tænkt i en helt anden tid og en helt anden sammenhæng end den, vi står i nu. Men aldrig har det været mere aktuelt med netop det her lovforslag.

Dansk økonomi står nemlig i en dyb og alvorlig krise. Der er sket en brat opbremsning af både dansk og international økonomi, og prognoserne er desværre dystre. Derfor er der særlig nu behov for, at vi får flere penge ud i samfundet, ligesom der er brug for, at vi får flere penge vekslet til gode ideer, så de økonomiske tandhjul, der driver samfundet, ikke går i stå.

Heldigvis har danskerne mange penge, rigtig mange penge faktisk. Under coronakrisen sparer danskerne op som aldrig før. På bare de 3 første uger af nedlukningen steg danskernes nettoformue med 13 mia. kr. Kort fortalt har danskerne aldrig haft flere penge, og samtidig har der aldrig været større behov for, at de penge kommer ud at arbejde. Desværre har vi en dårlig aktiekultur i Danmark, hvilket vil sige, at alt for få danskere investerer. Og det er der måske også en god grund til. For sagen er, at vi har den næsthøjeste beskatning af aktieindkomst i hele OECD. Det korte af det lange er, at vi alt for længe har haltet efter andre lande, også lande, som vi normalt sammenligner os med. Det er simpelt hen ikke holdbart, og det er helt sikkert ikke holdbart lige nu.

Så som I nok kan forstå, er der behov for at gøre noget, og derfor er initiativet med en aktiesparekonto rigtig. For på simpel vis får man mulighed for at investere i aktier til en lavere beskatning end ved normal investering i aktier. Desuden er der brug for, at vi får hævet loftet. Heldigvis blev vi med erhvervs- og iværksætteraftalen enige om, at der hvert år skal tages stilling til at forhøje loftet frem mod 2022, så vi ender på 200.000 kr. Med lovforslaget her tager vi nu det første skridt og hæver loftet fra 50.000 kr. til 100.000 kr., gældende fra den 1. januar i år. Næste år ser vi så frem til at kunne hæve loftet med yderligere 50.000 kr.

I den sammenhæng vil jeg gerne understrege, at Venstre mener, at det er helt centralt, at vi holder fast i den stigning af loftet, særlig i den situation, som vi står i nu. Derfor mener vi også, at regeringen med det samme burde lægge sig fast på den aftalte stigning af loftet. Det skal ske, så danskerne ved, hvad de har at regne med, ja, så danskerne kan komme ud at investere de mange penge, de har stående, i gode, danske virksomheder. Det har vores virksomheder nemlig brug for lige nu.

Lad mig konkludere: Venstre trykker med glæde på den grønne knap til det her lovforslag. Jeg kan i øvrigt hilse og sige, at det gør De Konservative også. Men kære regering: Kun at hæve aktiesparekontoen i år er ikke nok. Beslut jer for, om I allerede nu vil være med til at hæve loftet til 200.000 kr. i 2022. Sagen er jo, at pengene er afsat i aftalen. Der burde altså ikke være noget, der holder jer tilbage. Så det er bare med at komme i gang, så meget desto mere, hvis I gerne vil gøre noget for dansk erhvervsliv, som jo trænger som aldrig før.

Tak for ordet.

Kl. 13:51

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er først en kort bemærkning fra hr. Dennis Flydtkjær.

Kl. 13:51

Dennis Flydtkjær (DF):

Tak for det. Grunden til, at jeg tager ordet, er, at jeg bemærkede, at Venstres ordfører sagde, at der er brug for, at der kommer flere penge ud i samfundet. Og så vil jeg egentlig bare høre, hvordan hun kommer frem til den præmis, for penge på en aktiesparekonto er jo ikke penge, der kommer ned i virksomhedernes kasser. Det er jo penge, der kommer til at skifte mellem aktionærer, når man har en aktiesparekonto. Altså, jeg køber måske aktier af fru Marie Bjerre, men det gør jo ikke, at der kommer flere penge i Carlsbergs kasse eller i DSV's kasse, så det er jo ganske ulogisk. Der kommer jo ikke flere penge i virksomhedernes kasser, for det er noterede aktier. Det kommer heller ikke iværksætterne til gavn, for det er unoterede aktier i nystartede selskaber. Så det handler jo om at flytte penge imellem dem, der i forvejen ejer aktier.

Når man siger, at man gør det her, fordi man gerne vil have en bedre aktiekultur, så vil jeg bare spørge ordføreren, om hun er vidende om, at der er lavet en evaluering af den her ordning, som viser, at det faktisk er eksisterende aktionærer, som benytter sig af den her ordning – bare til en lavere beskatning. Og at erfaringerne det første år ikke har været – *ikke* har været – at man skaber en aktiekultur. Altså, der er ikke en masse nye almindelige medarbejdere, der køber aktier nu – det er eksisterende aktionærer.

Så jeg forstår ikke helt logikken i, hvorfor det er en god idé, og hvordan der kommer penge ud i samfundet

Kl. 13:52

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 13:52

Kl. 13:54

Marie Bjerre (V):

Tak for spørgsmålet, det sætter jeg stor pris på. Jeg er opmærksom på, at der er lavet en analyse af den her ordning, som jo altså kun har fået lov til at gælde et års tid. Og jeg er også opmærksom på, at der faktisk er rigtig mange danskere, som gerne vil benytte den her ordning, men som endnu ikke har fået det gjort. Så derfor er der jo netop en grund til at få ordningen til at virke – og der er brug for noget tid.

Når jeg siger, at vi har en dårlig aktiekultur, skyldes det, at der ikke er nok, der køber aktier, der investerer i aktier. Det her er nemlig et redskab, der kan være med til at sikre, at vi får en bedre aktiekultur. Men det tager jo lang tid at ændre en kultur, så derfor er der også behov for, at vi kigger på det i lidt længere tid end bare lige et enkelt år.

Kl. 13:53

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Dennis Flydtkjær.

Kl. 13:53

Dennis Flydtkjær (DF):

Tak for svaret. Jeg manglede svar på det andet, nemlig hvordan det her skulle sikre penge ude i samfundet. Hvordan giver det her penge i virksomhedernes kasser? Er ordføreren ikke enig i, at det her jo handler om, at man flytter penge mellem aktionærerne. Det handler jo ikke om, at hvis jeg køber aktier, lægger jeg penge ned i Carlsbergs kasse eller i Mærskes kasse. Jeg køber jo aktierne af en anden, for det er noterede aktier, det handler om, og det giver jo ikke nogen penge i samfundet, og det giver ikke nogen penge i virksomhedskasserne.

Så var det ikke bedre at bruge de her penge på at hæve f.eks. investorfradraget? Altså, det er jo unoterede aktier – typisk i iværksættervirksomheder. Det ville give penge direkte ned i virksomhedskasserne. Kunne vi ikke gøre det i stedet for?

Kl. 13:53

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 13:53

Marie Bjerre (V):

Nu kan man jo altså sådan set også lave en aktieudvidelse, en kapitaludvidelse, og så er der jo sådan set tale om nye aktier, så vi netop får flere penge ud i samfundet. Så det er jeg ganske enkelt ikke enig med ordføreren i.

Kl. 13:54

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 13:54

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak. Jeg kunne godt tænke mig at spørge til det her med, at der her nu laves endnu en ordning. Kunne Venstre ikke støtte, at man bare sænkede kapitalbeskatningen generelt, i stedet for at der skal være en eller anden ordning, hvor politikerne må bestemme, hvor meget det skal være op til? Lad os nu lave det simpelt og sænke kapitalbeskatningen.

Kl. 13:54

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Marie Bjerre (V):

Jeg tror meget gerne, at vi i Venstre vil være med til at kigge på, om vi kan få nogle mere simple regler for aktiebeskatning. Men nu er det jo sådan, at vi også skal have et flertal for at gøre det, og den her ordning er en så simpel ordning, som vi har kunnet finde, for at få flere danskere til at investere i aktier. Og derfor stemmer vi naturligvis også for.

Kl. 13:54

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 13:54

Lars Boje Mathiesen (NB):

Det synes jeg er dejlige takter, og hvis der engang kommer et flertal, kan man håbe, at vi så kan lave en fast lav kapitalbeskatning i stedet for det her med trapper og misundelsseskatt og alt muligt andet. Da Venstre sad med magten i sidste periode, hvorfor lavede man så ikke det her lidt mere simple system?

Kl. 13:55

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 13:55

Marie Bjerre (V):

Det skal jeg ikke kunne svare på, al den stund at jeg stadig væk er nyvalgt folketingsmedlem. Så hvad der gik igennem der, kan jeg ikke redegøre for. Men faktum er bare, at vi med den her ordning får skabt en bedre aktiekultur, hvor det er billigere at investere i aktier, og det håber jeg da også at Nye Borgerlige kan støtte.

Kl. 13:55

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger, og derfor kan vi gå videre til hr. Dennis Flydtkjær, Dansk Folkeparti.

Kl. 13:55

(Ordfører)**Dennis Flydtkjær (DF):**

Tak for det. Det her lovforslag indeholder også flere elementer, og jeg vil bruge hovedparten af min taletid på at snakke om aktiesparekontoen. Det er jo sådan i dag, at der er en aktiesparekonto, der har en grænse på 50.000 kr., altså som man kan skyde ind i den, og hvor det så foreslås, at den sættes op til 100.000 kr. Og som det rigtigt er sagt af den foregående ordfører, er det for at øge aktiekulturen. Og spørgsmålet er jo så: Har vi så fået en øget aktiekultur på den tid, den har fungeret? Det kan jeg altså ikke se, må jeg ærligt sige, ud fra den beskudne evaluering, der er lavet. For den siger jo, at de fleste, der har brugt den her ordning, er folk, der i forvejen handler aktier. Der er omkring 35.000 brugere af aktiespareordningen, hvor langt de fleste i forvejen havde et depot, som de handler aktier fra. Det har altså ikke givet en øget aktiekultur, så jeg synes ikke, det er en god idé at hæve grænsen.

I øvrigt synes jeg også, det var en sjov debat med Socialdemokratiets ordfører, som siger, at det her er for at skabe øget lighed. Altså, det er jo helt uomtvisteligt, at det her skaber ulighed. Og man kan jo godt synes, at det her forslag er en god idé, altså fordi man gerne vil have en øget aktiekultur, men det skaber altså ikke øget lighed. Det synes jeg er helt uomtvisteligt at man kan konkludere.

Jeg synes, det ville være langt mere oplagt, at vi brugte pengene på noget andet; først og fremmest måske bare – som inspiration fra det foregående lovforslag – på at få et mere simpelt skattesystem. Aktiesparekontoen er jo sådan en hybrid, der sidder uden på resten

af skattelovgivningen på aktieområdet, og som gør, at det bare bliver mere kompliceret og derved gør det endnu sværere for danskerne at gennemskue. Altså, det er jo i forvejen ikke svært at få et depot i en bank og handle en aktie. Man kan gøre det ret simpelt fra sin mobiltelefon; man kunne uden problemer gøre det, mens man sad nede i salen. Det er rimelig nemt at håndtere; beskattningen er faktisk ikke svært at finde ud af. Men nu kommer der så en anden hybrid oven i her, og det gør det altså ikke nemmere, og det er ikke noget, der sådan lige fremmer, at man så synes, at det er simpelt og nemt at lave.

Så jeg synes jo, at man skulle bruge de samme penge på at fjerne nogle af de gakkede afgifter i stedet for. Det var da noget, der var til at forstå for folk – noget, der kunne gøre, at man måske nemmere kunne håndtere skattesystemet, også for skattevæsenet. Men jeg vil godt sige – for det er jo en aftale, vi oprindeligt selv var med i – at skal man holde pengene i den samme boldgade, og hvis det skal være noget i forbindelse med aktionærer eller andre ting, kunne man da med fordel hæve investorfradraget i stedet for. Det er jo noget, der gavner unoterede aktier. Altså, opstartsvirksomheder, som typisk kan have svært ved at skaffe likviditet, ville få noget ud af, at vi i stedet for brugte pengene på at hæve investorfradraget og så gavned mindre virksomheder.

Man kunne også kigge på aktieindkomstprogressionsgrænsen. I dag er det sådan, at der er en grænse på 55.300 kr., og der betaler man 27 pct., og over det betaler man 42 pct. Så hvis man vil gøre noget for dem, som ikke har ret mange aktier, så kunne man jo f.eks. hæve progressionsgrænsen. Det er bare for at nævne, at der er mange ting, man kunne gøre i stedet for at udvide grænsen på en aktiesparekonto, som der ikke er nogen der bruger, og hvor det ikke er noget, der skaber en øget aktiekultur.

Man kunne også vælge at bruge pengene på f.eks. at gøre det mere attraktivt at få medarbejderaktier – ikke sådan til direktionsgangen, men for den brede skare af medarbejdere er der jo en ordning i dag til, hvordan de kan få medarbejderaktier. Det kunne også være en mulighed. Altså, det er jo også at fremme en aktiekultur, at man som medarbejder finder ud af, at man faktisk har en aktiv ejerandel i sin virksomhed. Det tror jeg faktisk er rigtig sundt, fordi man så også får et større ejerskab til den – en større motivation til selv at gøre en forskel og lave forbedringer, fordi man så trods alt også selv får noget ud af den værdistigning, der kommer.

Det er bare for at sige, at der altså er rigtig mange ting, vi kunne gøre i stedet for. Og jeg synes jo så, at en af dem, vi måske først skulle tage fat på, var at få et mere simpelt afgiftssystem, så man bedre kunne gennemskue det.

Så Dansk Folkeparti støtter altså ikke hævelsen af loftet på aktiesparekontoen, og det sætter os jo i en parlamentarisk lidt spøjssituation, som vi så må finde ud af at håndtere, for vi er jo en del af aftalepartierne, som skulle blive enige om at hæve det. Men når et af aftalepartierne så ikke er enig i at hæve det, hvad gør vi så? Og jeg har ikke været indkaldt til nogen forhandlinger eller drøftelser om, om vi skulle hæve det eller ej, før vi kom herved i salen, så jeg ved ikke lige, hvordan vi kommer videre herfra. Og jeg er ærlig talt også lidt forundret over, at vi har fået lovforslaget herved, for som jeg nævnte, kom der jo en pressemeddelelse fra Socialdemokraterne, som har fremsat forslaget, som sagde, at man ikke skulle hæve det her, fordi det skabte øget ulighed. Man sagde sågar, at det her ville være med til at skabe en udvikling, der øger vores mistillid til samfundet og vores samfundskontrakt. Nu er det så en anden argumentation, hvor man siger, at det er noget, der ikke skaber ulighed. Så jeg undrer mig faktisk over, hvorfor Socialdemokraterne kommer med det her forslag, som ikke var en del af aftalen. Man har kæmpet imod det før valget og har sendt en pressemeddelelse ud om, at det her var forfærdeligt, og nu foreslår man det så alligevel selv.

Men konklusionen på min tale her er, at jeg synes, vi skulle bruge de her penge på noget andet. Vi kunne generelt gøre skattesystemet simplere. Og hvis det endelig var sådan, at man i aftalekredsen ville bruge dem på aktionærer og investeringer, skulle man måske øge investorfradraget i stedet for. Det er i hvert fald noget, der kommer de unoterede aktier til gode, altså hvor små virksomheder kunne tænke, at det da ville være bedre. Så vi er åbne over for at kigge på andre løsninger, men jeg synes ikke, det er en god idé at hæve loftet på aktiesparekontoen.

Kl. 14:00

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er en kort bemærkning fra Kathrine Olldag. Værsgo.

Kl. 14:00

Kathrine Olldag (RV):

Tak for det. Jeg undrer mig en lille smule – ordføreren fremfører det jo sådan set også selv – over, at Dansk Folkeparti har været med til at indgå den her aftale. I den aftale lå der sådan set også en halv aftale om, at vi ville hæve loftet til 100.000 kr. og forhåbentlig også 200.000 kr. senere. Når ordføreren så står og hælder det forslag ned ad brættet nu, handler det om, at ordføreren ikke mener, at det har haft nogen effekt. Den evaluering, som ordføreren henviser til, har jo kun et år på bagen, som Venstres ordfører også fremførte, og i den har et af argumenterne jo netop været, at loftet var for lavt, altså at det ikke har givet mening for mange investorer at investere i en aktiesparekonto. Så kunne ordføreren ikke komme sin egen argumentation sådan lidt i møde og sige, at netop ved at hæve loftet ville vi måske faktisk kunne lykkes med den her ordning?

Kl. 14:01

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 14:01

Dennis Flydtkjær (DF):

Det er jo rigtigt, at vi er med i aftalen, og der står faktisk ret tydeligt i aftalen, at vi som politiske partier i aftalekredsen skal tage stilling til, om det skal stige eller ej. Grunden til, at vi endte på det kompromis, var, at der var nogle, der syntes, at det skulle være 200.000 kr.; vi syntes, det skulle være 50.000 kr. – i øvrigt i enighed med bl.a. fagbevægelsen. Det var, fordi vi sagde, at efter et år kunne vi evaluere på det og spørge, om der så var behov for, at det skulle stige eller ej.

Det er en meget begrænset evaluering, der er kommet, og den evaluering af det, der så er kommet, viser ikke, at der har været nogen effekt af det. Så jeg kan virkelig ikke se, hvorfor man så skulle hæve det. Hvis det er, fordi man synes, det har været der for kort tid, kunne man da lade det køre 1 år mere eller 2 år mere, før man hævdede det, fordi man så trods alt fik noget mere evidens for, hvordan det så har virket. Jeg synes, det er for hurtigt, man vælger at sige, at bare fordi vi ikke rigtig har en ordentlig evaluering, skal det bare stige. Så burde vi da omvendt vente, til vi så havde en ordentlig evaluering, og det synes jeg ikke vi har fået endnu.

Kl. 14:02

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Kathrine Olldag. Værsgo.

Kl. 14:02

Kathrine Olldag (RV):

Det, jeg også hører ordføreren sige, er, at netop fordi der ikke har været indkaldt til drøftelser, og fordi det her ikke har været aftalt, inden vi står her i salen og diskuterer det, så er det, at Dansk Fol-

keparti vælger at trække støtten til sin egen aftale. Kan ordføreren bekræfte det?

Kl. 14:05

Kl. 14:02

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:02

Dennis Flydtkjær (DF):

Nej. Jeg fremhævede bare den lidt specielle parlamentariske situation. Vi har aftalt det i papiret, som vi skrev under på i 2017, altså at partierne skulle være enige om det, før man hævdede loftet. Nu står vi så i Folketingssalen og har fundet ud af, at vi ikke har haft nogen drøftelser om det, og at vi ikke er enige om det. Hvad gør vi så? Jeg er egentlig meget åben over for, at vi i fællesskab kan bruge pengene på noget andet, som måske kunne gavne virksomhederne, f.eks. et investorfradrag, kigge på proportionsgrænsen, eller kigge på at gøre det nemmere og mere attraktivt med hensyn til medarbejderaktier. Det er bare for at være konstruktiv. Det kunne også være afgiftssystemet, som jeg personligt synes er vigtigt, men det er jo så lidt en anden boldgade inden for beskattning. Så jeg er egentlig meget åben over for at kigge på andre områder, men jeg synes bare ikke, at aktiesparekontoen er den bedste måde at støtte vores virksomheder på.

Kl. 14:03

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger, og derfor er det nu Kathrine Oildag, Radikale Venstre.

Kl. 14:03

(Ordfører)

Kathrine Oildag (RV):

Vi er i Radikale Venstre naturligvis positive over for det her forslag. Det kommer jo ofte frem i den politiske debat, at iværksættere og små og mellemstore virksomheder har udfordringer med at skaffe risikovillig kapital til at udvikle virksomheden, skabe flere arbejdspladser og også skabe nye store virksomheder, som vi kan nyde godt af alle sammen. Internationale undersøgelser viser også, at finansieringen, altså det at få adgang til kapital, er en af dansk erhvervslivs helt store udfordringer. Samtidig ved vi, at danskerne i år samlet rundt opsparinger i banken eller i pensionsselskabet på 1.000 mia. kr. Det er jo de penge, som aftalekredsen bag den her lov igennem lang tid har haft kig på. For hvordan får vi danskerne til at springe ud i at sætte deres formuer i cirkulation? Det er for os at se et højaktuelt spørgsmål, ikke mindst set i lyset af de løsninger, som den grønne omstilling fordrer af os og af erhvervslivet. Her er aktiesparekontoen et redskab til at fremme investeringslysten hos flere danskere. Det handler altså for os om investeringskultur.

Men som noget af kritikken også har lydt, giver det økonomisk bedst mening for investorerne, hvis indskudsloftet er højere end 50.000 kr. Derfor er jeg meget glad for, at vi i dag fremsætter det her forslag, der hæver loftet til 100.000 kr., og jeg ser frem til den dag, hvor vi hæver det yderligere til 200.000 kr., som det blev drøftet i aftalekredsen, og som Venstre også nævnte. Jeg håber, at det her tiltag vil give aktiesparekontoen mere medvind, så danskerne i højere grad har lyst til at investere deres opsparing til gavn for os alle sammen. Det var ordene.

Kl. 14:05

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er en kort bemærkning fra Dennis Flydtkjær. Værsgo.

Dennis Flydtkjær (DF):

Tak for talen. Ordføreren nævnte i starten af sit indlæg, at der var meget fokus på at skaffe kapital til iværksættere og nystartede selskaber. Det er jo rigtigt, og det er også en vigtig dagsorden. Men kan ordføreren så ikke også bekræfte, at det her slet ikke handler om det? Det her er en måde at kunne handle aktier på, altså noterede aktier. Det kan være Carlsberg, det kan være Jyske Bank eller Danske Bank – alle de noterede aktier på børsen, som man kender. Det er at flytte penge mellem aktionærerne, men ikke at flytte penge ned i virksomhederne. Hvis man gerne vil fokusere på at støtte iværksættere og få kapital ud, er det jo nogle andre ting, man skal kigge på. Så er det iværksætterfradrag eller andre ting. Har det ikke givet nogen refleksioner hos Det Radikale Venstre om, at der kunne være andre måder at bruge pengene på, som netop støttede det formål, som man ønsker? Det her er jo sådan en meget indirekte måde at støtte det på. Sagt med andre ord: Kunne vi ikke sammen finde en mere effektiv måde at støtte iværksætterne på i stedet for at have en aktiesparekonto?

Kl. 14:06

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 14:06

Kathrine Oildag (RV):

Vi er meget åbne over for at diskutere det. Det har vi også været før, også sammen med Dansk Folkeparti. Da vi lavede den her lov i sin tid, var vi meget åbne over for, at den også skulle gælde unoterede aktier, altså støtte iværksætterkulturen. Det kunne ikke lade sig gøre i den aftalekreds, der var på det tidspunkt. Men skulle vi blive ved med at udvikle og forbedre den her ordning, som vi jo faktisk også gør i dag, så ville det helt klart være på vores ønskeliste, måske som prioritet nummer et, altså at unoterede aktier og iværksætterkultur kunne støttes.

Kl. 14:06

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger, og derfor siger vi tak til ordføreren. Vi går videre til hr. Carl Valentin, SF.

Kl. 14:06

(Ordfører)

Carl Valentin (SF):

Tak. Forslaget her har to elementer. Det ene handler om at forhøje loftet for indskud på aktiesparekonto, det andet handler om at ophæve skattefriheden ved investering i danske investeringsinstitutter, der udelukkende investerer i obligationer.

Aktiesparekontoen blev mig bekendt oprindeligt begrundet med, at man efter svensk model skulle have en mere udbredt aktiekultur i Danmark. Herved skulle aktiemarkedets goder og gevinster udbredes til en større del af befolkningen end blot den relativt lille og økonomisk privilegerede del, som historisk har benyttet sig af aktiemarkedet. En sådan intention om at demokratisere eller udbrede ejerskabet af aktier til en større del af den danske befolkning støtter SF op om, da vi mener, at aktiemarkedets goder bør tilkomme den brede befolkning og ikke kun den økonomiske elite.

Vi mener dog ikke, at aktiesparekontoen løser den opgave. I stedet vil skattefordelene primært tilkomme dem, der har tilstrækkelige formuer at investere, og med forslaget om at hæve loftet på aktiesparekontoen vil skattefordelene for de personer, som allerede benytter sig af aktiemarkedet, blot forøges. Det er umiddelbart usandsynligt, tror vi, at mange flere mennesker med mindre formuer vil benytte sig af aktiemarkedet, blot fordi loftet bliver hævet. Derfor frygter

vi, at forslaget vil medføre en skattebonus til allerede velhavende aktionærer og ikke nødvendigvis sikre en øget udbredelse af aktiemarkedet til den almindelige dansker. I SF ønsker vi ikke at give skattelettelser til aktionærerne, og vi hæfter os ved, at både Oxfam IBIS og Fagbevægelsens Hovedorganisation påpeger forslagens skæve fordelingsprofil i høringssvarene.

Jeg synes, vi skal overveje at dele forslaget op i to. Den anden del af forslaget her finder vi nemlig umiddelbart fornuftig nok. Som jeg ser det, er det en tilbageførsel af en utilsigtet regelændring. Situationen i dag betyder, at man stilles bedre skattemæssigt ved direkte investering i obligationer i stedet for køb af de samme obligationer igennem en investeringsforening. Det er u hensigtsmæssigt, da der er fordele ved, at bl.a. folk med mindre opsparinger får mulighed for at sprede deres risici gennem investeringsforeninger. Bare for at undgå misforståelser vil jeg dog understrege, at vi i SF fortsat mener, at beskatningen af kapital- og aktieindkomst bør øges for topskatteydere.

Det var, hvad jeg havde. Tak for ordet.

Kl. 14:09

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er en kort bemærkning til hr. Dennis Flydtkjær.

Kl. 14:09

Dennis Flydtkjær (DF):

Det er lidt i forlængelse af den debat, der var med den socialdemokratiske ordfører. Jeg vil egentlig bare spørge, hvordan SF ser på det her forslag: Synes man, at det her er noget, der skaber ulighed eller mindsker uligheden? Jeg kunne nemlig forstå på den socialdemokratiske ordfører, at han syntes, at det giver mere lighed i samfundet, når man lemper beskatningen for aktionærer. Jeg vil egentlig bare høre, om SF's ordfører er enig i den logik, som Socialdemokraterne bruger.

Kl. 14:09

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 14:09

Carl Valentin (SF):

Jeg hæfter mig ved, at både Oxfam IBIS og Fagbevægelsens Hovedorganisation skriver i høringssvarene, at det her forslag samlet har en skæv fordelingsprofil. Det synes jeg er problematisk, og det tror jeg sådan set de har ret i.

Kl. 14:09

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Dennis Flydtkjær.

Kl. 14:09

Dennis Flydtkjær (DF):

Tak for det. Det er jeg jo enig i. Så vil jeg bare spørge, om SF's ordfører ikke også er enig med mig i, at det er lidt underligt med den her pressemeddelelse fra Socialdemokraterne, som netop argumenterer imod at hæve loftet, fordi det netop skaber ulighed, og som siger, at det jo skader sammenhængskraften i vores land og underminerer tilliden. Er det så ikke lidt underligt, at man har en socialdemokratisk regering, som selv foreslår det nu? Altså, man brugte selv den samme argumentation som SF før valget, men efter valget har man skiftet mening og gør det stik modsatte. Synes SF ikke også, at det er en smule underligt?

Kl. 14:10

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 14:10

Carl Valentin (SF):

Jo, det er lidt mærkeligt.

Kl. 14:10

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det, og vi går videre i ordførerrækken. Værsgo til fru Jette Gottlieb, Enhedslisten.

Kl. 14:10

(Ordfører)

Jette Gottlieb (EL):

Tak for det. Vi kan lige så godt sige det med det samme: Enhedslisten stemmer imod det her forslag. Det gør vi, fordi lovforslaget er en aflægger af erhvervspakken, hvor de blå partier sammen med Radikale Venstre lavede en række ulighedsskabende skattelettelser til fordel for personer, der har mange frie midler, som de kan investere i bl.a. aktier. Vi er grundlæggende ikke enige i, at vi har en voldsomt brutal beskatning af aktieindkomst i Danmark. Tværtimod mener vi, at aktieindkomstbeskatningen burde være tættere på den skat, man betaler af lønindkomst. Det er jo grotesk, at det skattemæssigt bedre kan svare sig at spekulere i aktier end at gå på arbejde. Og jeg måber lidt over den opfattelse, at folk, der lige har 100.000 kr. at sætte i aktier, kan opfattes som helt almindelige danskere. Jeg har i hvert fald en anden grænse.

Aktiesparekontoloven har jo sænket skatten til 15 pct. for op til 50.000 kr. indtil nu, og den grænse sættes så op til 100.000 kr. Det kan vi ikke bakke op om. Enhedslisten var ikke med i erhvervspakken. Vi bakkede ikke op om lovforslaget om aktiesparekontoen, da det kom i salen efterfølgende, og vi kommer naturligvis ikke til at støtte det her lovforslag.

Enhedslisten havde i lighed med andre partier i rød blok gerne set, at man havde anvendt aktiesparekontoen som finansiering i finansloven for 2020. Der var et forslag om, at de penge, der bruges på at hæve maks.-beløbet til 100.000 kr., kunne anvendes til at finansiere klimatiltag eller velfærd. Det var der jo ikke opbakning til blandt alle partier i blokken, og derfor blev finansieringselementet pillet af bordet. Det måtte vi jo leve med. Men det betyder altså ikke, at vi samtidig kommer til at stemme for det her lovforslag, som er os inderligt imod.

De øvrige lempelser for investeringsinstitutter understøtter bare vores modstand mod L 165. Der er lavet flere lempelser for investeringsinstitutter, bl.a. i samme erhvervspakke, og stod det til os, blev disse lempelser fjernet. Også derfor kan vi ikke støtte det, som ligger i det her forslag.

Så vil jeg til sidst bede ministeren om med store åbne øjne at forsikre Folketinget om, at man forventer, at forslaget her vil føre til en øget lighed i samfundet, sådan som det klartest blev sagt af den socialdemokratiske ordfører i dennes indlæg. Det vil vi gerne have en forsikring om.

Kl. 14:12

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger, og derfor går vi nu videre til hr. Lars Boje Mathiesen, Nye Borgerlige.

Kl. 14:13

(Ordfører)

Lars Boje Mathiesen (NB):

Jeg skal først sige, at vi selvfølgelig støtter det her forslag. Det er en skattesænkning, og det kan vi selvfølgelig godt støtte i Nye Borgerlige. Derudover vil jeg også sige, at vi gerne så, at man generelt bare sænkede kapitalbeskatningen til 25 pct. – ikke noget med trappetrin, ikke noget med aktieopsparingskonto og alt muligt andet. Lad os

gøre det simpelt, lad os gøre det attraktivt at spare op og investere i aktier i Danmark. Og det gør man med en flad kapitalbeskatning på 25 pct.

Kl. 14:13

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger, og derfor kan vi gå videre til Ole Birk Olesen, Liberal Alliance.

Kl. 14:13

(Ordfører)

Ole Birk Olesen (LA):

Tak for det. I Liberal Alliance vil vi rigtig gerne gennemføre en forsimpning af kapitalbeskatningen i Danmark og også have en lavere kapitalbeskatning i Danmark. Det ville være godt for dansk økonomi, det ville være godt for virksomhederne, det ville være godt for hele det danske samfund. Det har vi endnu ikke kunnet skaffe opbakning til fra et flertal i Folketinget, og i mangel på den opbakning tilslutter vi os det her forslag, som lempet beskatningen for bestemte aktieinvestorer. Det gør lidt af det, vi gerne ville, ganske lidt, og derfor kan vi selvfølgelig tilslutte os det.

Men i bund og grund er det her et plaster på et sår, i stedet for at man går i gang med at gøre det, der rigtigt skal til, nemlig en grundlæggende forandring af strukturen omkring kapitalbeskatningen i Danmark.

Men lad mig også sige, at der også er en anden grund til, at vi støtter det her. Der er jo en meget stor ulighed i det danske samfund på den måde, at nogle betaler utrolig meget i skat, mens andre slet ikke betaler noget i skat. Det er ikke bare i kroner og øre, det er også sådan, at nogle betaler en meget høj procent af deres indkomst i skat, og andre betaler en meget lavere procent af deres indkomst i skat. Det synes vi er en ulighed, som man bør gøre noget ved. Den er alt for stor. Derfor glæder det os, at det her forslag giver nogle af de mennesker, som betaler rigtig meget i skat, en mulighed for at komme til at betale mindre i skat via en aktiesparekonto og dermed mindsker uligheden i skattebetalingen i det danske samfund, som er så stor. Vi stemmer for forslaget.

Kl. 14:15

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Der er ikke nogen korte bemærkninger, og derfor er det nu skatteministeren.

Kl. 14:15

Skatteministeren (Morten Bødskov):

Tak for det, formand. Tusind tak for debatten, og tak for den overvejende positive modtagelse af forslaget her. Jeg tror, at der nogle gange, når man som mindretalsregering skal lave finanslov, bliver lavet aftaler på siden af finansloven, som er med til at sikre, at der rigtig mange andre gode ideer, som man har brugt uger og nogle gange måneder på at diskutere, også kan blive virkeliggjort. Og det er sådan en situation, man står i her. Så dem, der nogle gange har været i regering, har oplevet den her slags situationer, og det er der sådan set ingen grund til at skjule. Sådan er politik jo også en gang imellem.

I kalenderåret 2019 havde danskerne for første gang mulighed for via aktiesparekontoen at spare op ved investering af frie midler i børsnoterede aktie- og investeringsbeviser. Formålet med at indføre aktiesparekontoen var jo at få flere danskere til at investere i børsnoterede aktier for derigennem at styrke, som det også har været fremme, en dansk aktiekultur. Ved at hæve loftet til 100.000 kr. er det hensigten at skabe et endnu større incitament for danske opsparende til at investere via aktiesparekontoen, så vi i Danmark kan opnå en bedre aktiekultur, sådan som vi også har set det i vores nabolande.

Den anden del af forslaget har til formål at rette op på en utilsigtet ophævelse af skattefriheden ved investering i danske investeringsinstitutter, der udelukkende investerer i obligationer. Ved at genindføre skattefriheden for den her type af investeringer genopretter vi den retsstilling, som den så ud før vedtagelsen af lov nr. 84 af 30. januar 2019. Skattefriheden gælder for udenlandske investorer og danske investeringsinstitutter, som investerer i danske investeringsinstitutter med minimumsbeskatning, som udelukkende investerer i obligationer.

Den her del af lovforslaget har derudover til formål at tilpasse kildeskattesatsen, så den indeholdte udbytteskat kommer til at svare til den endelige skat. På den måde undgår vi, at der skal søges om tilbagebetaling af ellers for meget indeholdt skat. Med de her justeringer sikrer vi, at investeringer via et såkaldt rent obligationsbaseret investeringsinstitut kan udgøre et fornuftigt alternativ til selv at investere direkte i danske obligationer og også i forhold til valg af andre typer af investeringer.

Tak for opbakningen til forslaget. Jeg ser frem til det videre arbejde med forslaget i udvalget.

Kl. 14:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er lige et par korte bemærkninger. Først er det hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 14:18

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak. Det var bare lige for at få opklaret, om det er ministerens overbevisning, at det her forslag isoleret set øger uligheden eller mindsker uligheden i samfundet.

Kl. 14:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 14:18

Skatteministeren (Morten Bødskov):

Det tror jeg er for tidligt at sige noget om. Det afhænger jo af, hvordan det bliver benyttet. Der er ingen tvivl om, at hvis der er flere almindelige mennesker, som investerer deres opsparede midler i det her, så er det noget af det, som vil skabe mere lighed i skattebetalingen i det danske samfund. Det er noget, der er med til at sikre mere lighed, men det er også klart, at når man ser på den udvikling af det, der har været indtil videre, så kan man jo se, hvem det er, der investerer i det her. Det er jo nok først og fremmest folk i den højere del af indkomstgrupperne.

Kl. 14:19

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Lars Boje Mathiesen.

Kl. 14:19

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak for det svar. Kunne vi ikke få en skriftlig besvarelse af, om man mener, det her forslag isoleret set vil øge uligheden på Giniko-efficienten, så vi kan få det bekræftet eller afkræftet? Det vil jeg godt have et skriftligt svar på. Tak.

Kl. 14:19

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren.

Kl. 14:19

Skatteministeren (Morten Bødskov):

Vi svarer til enhver tid på alle de spørgsmål, der bliver stillet i Folketinget, så det kan man bare stille.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Dennis Flydtkjær. Værsgo.

Dennis Flydtkjær (DF):

Jeg ville egentlig bare høre, om jeg kunne få et svar og få afkræftet den forvirring, jeg har over det her. Pressemeldelsen fra den 29. november 2018 går på, at man vil mindske uligheden i Danmark. Man foreslår, at der ingen forhøjelse er af loftet for aktiesparekontoen, og man siger:

Det handler ikke om, at dygtige folk ikke må tjene penge, eller at der ikke må være forskelle, men forskellene må ikke blive for store, og derfor handler vores forslag først og fremmest om at modvirke en udvikling, der underminerer vores tillid og samfundskontrakt.

Det var altså for at mindske uligheden. Den ville blive for stor, hvis man hævede loftet. Nu hæver man så loftet og siger det modsatte. Jeg forstår ikke logikken i det. Hvad er det, der gør, at Socialdemokraterne er vendt på en tallerken og synes, at det her med at hæve loftet for aktiesparekontoen er et godt forslag, hvor man før valget sagde, at det var noget, der kunne være med til at skabe øget mistillid i vores samfund og sætte spørgsmålstegn ved vores samfundskontrakt, fordi uligheden bliver for stor? Nu gør man så det modsatte. Hvor har vi Socialdemokraterne henne?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Skatteministeren (Morten Bødskov):

Socialdemokratiet står der, hvor Socialdemokratiet altid har stået, også i forhold til den pressemeldelse, og det hænger sammen med det, jeg startede med at sige: Som mindretalsregering er det nogle gange sådan, at man bliver bragt i en situation, hvor synspunkter, man sådan populært sagt ikke selv aktivt tidligere har fremført og måske ligefrem har været imod, kan man blive nødt til at gennemføre nogle af.

Fra de mange år, hvor Dansk Folkeparti var parlamentarisk grundlag for den tidligere, borgerlige regering, kan jeg nævne en hel perlerække af tilfælde, hvor man er blevet bedt om at gennemføre noget, som man ikke lige umiddelbart syntes om. Eksempelvis kan jeg huske, at der var en afgiftslettelse på registreringsafgiften på privatfly. Jeg er ikke helt sikker på, at det var noget, Dansk Folkeparti syntes var en god idé.

Men sådan er der jo så meget i politik, og nogle gange må man se politik som det, det jo også er, et mulighedsnetværk arbejde, og det er så det, vi har fundet frem til her. Vi har i øvrigt lavet en fantastisk finanslov, som på ret mange områder – eksempelvis skattekontrollen, som vi diskuterer i de her dage – er udtryk for et klart sporskifte.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Dennis Flydtkjær.

Dennis Flydtkjær (DF):

Hold da op, man kom i gang med udenomssnakken på et spørgsmål, man ikke rigtig kunne lide at svare på. Hvem har bragt Socialdemokraterne i den her situation? Der er jo ikke nogen aftaletekst. Det er jo ikke en del af finansloven. Der er jo ingen, der tvinger Socialdemokraterne til at stemme for det her.

Jeg er med på, at hvis man laver en aftale, får man nogle ting for at gå med til noget andet. Sådan er demokratiets spilleregler

Kl. 14:19 herinde. Men der er jo ikke nogen aftale, Socialdemokraterne er en del af, som siger, at de skal stemme for hævelsen af loftet på en aktiesparekonto. Man var imod det før valget, og nu er man så vendt på en tallerken og siger, at man er blevet bundet til masten. Det er man jo ikke. Hvad er det, der har gjort, at man er blevet bragt i den situation? Det parlamentariske grundlag stemmer nej til det. Det er ikke en del af finansloven. Der er jo ikke nogen, der binder Socialdemokraterne. Ministeren kan jo stemme nej.

Kl. 14:22

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 14:22

Skatteministeren (Morten Bødskov):

Det kunne han godt, men han er også en mand, som holder de aftaler, som er blevet lavet, og den aftale er blevet lavet med et enkelt parti, som er i det parlamentariske grundlag, og som var positive over for det. Jeg synes ikke, der er nogen grund til at skjule det. Sådan er politik. Man kan høre, at politik jo også er sådan for Dansk Folkeparti, al den stund at Dansk Folkeparti nu har forladt aftalen. Det var jo det, hr. Dennis Flydtkjær stod og sagde heroppe fra Folketingets talerstol før. Så nogle gange bliver vi som politikere jo bragt i den her situation, og her er der så et eksempel på det. Der er masser af eksempler på det. Det store mål er så i den gode sags tjeneste her, at vi har fået en fantastisk finanslov igennem med det parlamentariske grundlag, som vi nu har.

Kl. 14:23

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak for det. Så er det hr. Ole Birk Olesen. Værsgo.

Kl. 14:23

Ole Birk Olesen (LA):

Jeg er også rigtig nysgerrig efter at høre, hvad det er, der er sket. For som hr. Dennis Flydtkjær påpeger, står der jo ikke noget i finanslovsaftalen om, at regeringen skal gøre det her. Finanslovspartierne Enhedslisten og SF – i hvert fald Enhedslisten – stemmer imod. Altså, har Radikale Venstre sagt til regeringen: Enten gør I det her, eller også fremsætter vi i Radikale Venstre et forslag i Folketingssalen sammen med de borgerlige partier – i øvrigt i håb om at Dansk Folkeparti også vil bakke det op? Og så bliver regeringen presset til det af et flertal uden om regeringen. Er det det, der er baggrunden? For der står jo ikke noget i finanslovsaftalen, forstår jeg. Ellers ville Enhedslisten jo ikke kunne stemme imod.

Kl. 14:24

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 14:24

Skatteministeren (Morten Bødskov):

Vi har en fantastisk god dialog med vores parlamentariske grundlag, og det her er et bevis på, at vi finder løsninger sammen. Vi har ikke behov for at holde pressemøder og stå med stålsatte øjne og tale om at få skatte- og afgiftslettelser igennem, som hr. Ole Birk Olesens parti på et tidspunkt havde. Det har vi ikke behov for. Vi taler sammen om tingene, finder løsninger og finder gode aftaler, som er til gavn for Danmark, og som heldigvis er udtryk for et sporskifte i forhold til den politik, som blev ført, dengang hr. Ole Birk Olesen sad i regering.

Kl. 14:24

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ole Birk Olesen.

Ole Birk Olesen (LA):

Ja, det er fint. Jeg synes bare, det er interessant, at skatteministeren bliver ved med at snakke om finanslovsaftalen. Så tænker jeg, at det, der er sket dér, er, at Radikale har stillet som krav, at det her skulle ske i finanslovsaftalen. Så har Enhedslisten siddet og sagt: Det vil vi under ingen omstændigheder være med til. Så har regeringen sagt: Okay, så laver vi bare sådan en aftale under bordet om, at regeringen fremsætter det i Folketingssalen, og så kan Radikale og de blå partier stemme for det. Enhedslisten har så tilladt, at der laves den lokumsaftale i finanslovsforhandlingerne. Bare de ikke skal stemme for det, har de alligevel tilladt, at det her kan ske.

Kl. 14:24

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 14:25

Skatteministeren (Morten Bødskov):

Det er lige før, jeg vil opfordre hr. Ole Birk Olesen til at søge tilbage til sit gamle erhverv som journalist. Der er jo masser af muligheder for at skrive politiske kommentarer og proceshistorie om det her. Jeg synes, det ville være rigtig godt, hvis hr. Ole Birk Olesen med tilsvarende energi vil kaste sig ind i det, som vi har lavet, nemlig en fantastisk finanslovsaftale, som det her isoleret set ikke har noget med at gøre, men det var med til at sikre, at vi kunne få den fulde finanslovsaftale igennem. Sådan er politik, og det er det her også et udtryk for.

Kl. 14:26

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Fru Jette Gottlieb.

Kl. 14:26

Jette Gottlieb (EL):

Tak. Jeg tager det for pålydende, når ministeren siger, at han ikke kan bedømme, om det her fører til større ulighed eller større lighed nu. Men så vil jeg bede om, at vi får sådan en vurdering, når der er gået et år. Hvordan kom det faktisk til at virke? Kan jeg få et tilsagn om det?

Kl. 14:26

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 14:26

Skatteministeren (Morten Bødskov):

Det kan vi selvfølgelig sagtens levere.

Kl. 14:26

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Så er der ikke flere korte bemærkninger, og dermed siger vi tak til skatteministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

9) 1. behandling af lovforslag nr. L 174:

Forslag til lov om ændring af lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, pensionsbeskatningsloven og lov om fremgangsmåden ved inddrivelse af skatter og afgifter m.v. (Restanceinddrivelsesmyndighedens håndtering af fordringer med dataproblemer, forældelse m.v. samt fradrag for seniormedlemskabskontingent i arbejdsløhedskasser).

Af skatteministeren (Morten Bødskov).
(Fremsættelse 16.04.2020).

Kl. 14:26

Forhandling

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Forhandlingen er åbnet. Hr. Troels Ravn, Socialdemokratiet.

Kl. 14:27

(Ordfører)

Troels Ravn (S):

Tak for ordet, formand. Den danske samfundsmodel bygger i høj grad på tillid – tillid til hinanden og tillid til, at centrale samfundsinstitutioner som skatteforvaltningen, sundhedsvæsenet, politiet løser deres opgaver på en ordentlig måde. Og derfor gik Socialdemokratiet til valg på at styrke vores skattevæsen, og det løfte har vi med finansloven for i år indfriet. I 2020 er der sikret penge til de første 250 kontrolfolk, og de får nu adresse i to nye centre i henholdsvis Fredericia og Frederikssund. Det er et meget vigtigt første skridt mod skrapere kontrol af dem, der snyder. Men hvis vi skal genoprette tilliden til vores skattevæsen, og det skal vi, så hænger det i høj grad også sammen med, at vi også får styr på gældsområdet. Der er ingen tvivl om, at vi står over for store udfordringer, og hvis ikke vi gør noget nyt og noget andet, vil gælden fortsætte med at stige.

Siden inddrivelsessystemet EFI blev suspenderet i 2014, er der gennemført flere lovgivningstiltag med henblik på at genoprette den offentlige gældsinddrivelse. Den daværende regering indgik i 2017 en aftale om styrkelse af den offentlige gældsinddrivelse sammen med et bredt flertal i Folketinget. I forlængelse af den aftale er det blevet nødvendigt at gennemføre regler, der har til formål at understøtte oprydningsarbejdet. Reglerne skal bl.a. gøre så mange fordringer som muligt såkaldt konverteringsparate, så de kan overflyttes til og inddrives effektivt via det nye inddrivelsessystem PSRM.

Lovforslaget består konkret af en række tekniske elementer. Der foreslås bl.a. en forlængelse af oprydningsperioden, og at vi ændrer reglerne for rykkerprocedurer og underretning til skyldneren og dennes mulighed for forældelsesindsigelse – ændringer, der tager højde for de situationer, hvor dataoplysninger fra fordringshaver kan være forkerte. Gældsstyrelsen får mulighed for i særlige tilfælde at undlade at pålægge rykkergebyr, og der sker også en forenkling af reglerne om forrentning ved modregning af udbetalingerne med gæld til det offentlige. Endelig foreslås det også, at der indføres fradragsret for seniormedlemskontingent i arbejdsløhedskasser. Det forslag vedrører dog ikke oprydningsarbejdet på gældsområdet, men er alligevel taget med som en del af dette lovforslag.

Socialdemokratiet støtter naturligvis hele lovforslaget. Tak for ordet.

Kl. 14:29

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Der er ikke nogen korte bemærkninger, og derfor kan vi gå videre til fru Anne Honoré Østergaard, Venstre.

Kl. 14:29

(Ordfører)

Anne Honoré Østergaard (V):

Dette lovforslag er en opfølgning på aftalen om styrkelsen af den offentlige gældsinddrivelse fra den 8. juni 2017, som er indgået af næsten alle Folketingets partier. Der er igangsat et stort arbejde med at rydde op i gælden til det offentlige. I forbindelse med det arbejde har man fundet ud af, at der er behov for nye regler, der skal understøtte oprydningsarbejdet – regler, der bl.a. skal gøre så mange fordringer som muligt konverteringsparate, så de kan overflyttes til og potentielt inddrives mere effektivt via det nye inddrivelsessystem PSRM. Det drejer sig bl.a. om regler, der udskyder forældelse af gæld under inddrivelse, og om forlængelse af paralleldriftsperioden, hvor inddrivelsen sker i flere systemer. Formålet er at undgå en forældelse af gældsposter, som følge af at oprydningsarbejdet har vist sig betydelig mere vanskeligt end forudsat.

Lovforslaget vil forbedre den fremtidige inddrivelseseffektivitet og understøtte oprydning og konvertering af gældsposter og vil bidrage til, at der kan komme flere penge i statskassen, og forhåbentlig vil der ske en genoprettelse af tilliden til skattesystemet.

Lovforslaget indeholder også et forslag om at indføre fradragsret for seniormedlemskontingent i arbejdsløsheds-kasser. Indførelsen af fradragsretten vil understøtte folkepensionisters lyst til og mulighed for fortsat at være medlem af en arbejdsløsheds-kasse, som kan tilbyde hjælp til jobsøgning m.m. og dermed yde støtte til, at man kan blive eller komme tilbage på arbejdsmarkedet. Det er i og for sig et meget fornuftigt forslag, og da vi jo gerne vil have folk til at blive lidt længere på arbejdsmarkedet, er det noget, vi i Venstre kan støtte. Og jeg skal samtidig hilse fra de gode Konservative og sige, at det kan de også.

Kl. 14:31

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Der er ikke nogen korte bemærkninger, så vi går videre til hr. Dennis Flydtkjær, Dansk Folkeparti.

Kl. 14:31

(Ordfører)

Dennis Flydtkjær (DF):

Tak for det. Vi har efterhånden stået her i salen mange gange for at behandle sager omkring gældsinddrivelse. Man kan se i lovforslaget, at det her er det tiende lovforslag i rækken. Det gør det selvfølgelig ikke mindre alvorligt, for der har jo været massive udfordringer med gældsinddrivelsen i Danmark, og jeg tror egentlig, at rigtig mange af danskerne sidder måbende derude og kigger på, at gælden bare stiger og stiger, og at den modsat ikke falder og folk kommer til at betale det, de skal.

Det arbejder vi så på, bl.a. med det her lovforslag, som jo handler om, at der skal ryddes op i de gamle gældsposter. Det er man allerede i gang med, men det handler kort fortalt om, at man skal finde ud af lovligheden på de gamle gældsposter, før de kan konverteres over i det nye system, og der er det her lovforslag en del af det for at sikre, at man så kan få ført den opgave ud i livet; det har taget længere tid, end det egentlig oprindelig var planlagt.

Et af tiltagene er at forlænge forældelsesfristen af gæld under inddrivelse – så vidt jeg husker, var det 3 år, tror jeg, vi udskød den med i første omgang, og nu bliver den så udskudt med nogle år ekstra, så man har lidt tid at løbe på til at få løst opgaven. Hvis man ikke gør det, vil man opleve, at mange af gældsposterne, kan man sige, ryger ud over bagkanten og simpelt hen forsvinder, eller at man i hvert fald ville skulle bruge uforholdsmæssigt mange ressourcer på hele tiden at gældsafbryde, og det er heller ikke særlig praktisk. Der er en masse gode tiltag i det her, som er med til at gøre, at man kan

få håndteret at komme igennem de her gamle poster. Det er noget, som vi i Dansk Folkeparti støtter fuldt ud.

Jeg vil også bare sige, at overordnet er det jo helt afgørende, at vi får et velfungerende inddrivelsessystem, så selv om vi er med på, at der er nogle retssikkerhedsmæssige overvejelser, man skal gøre sig, når man siger ja til de her tiltag, der ligger, vægter det altså bare højere, at vi får et inddrivelsessystem, der fungerer, at folk igen oplever, at man kommer til at betale det, man skal. Jeg frygter faktisk mere, at der kan være en skattemoral, som smuldrer. En ting er gældsinddrivelsen. En anden ting er udbytteskat. Der er mange sager, som vi har oplevet, som folk sidder og kigger tilbage på og tænker: Hvorfor skal jeg betale min skat, når jeg kan se, at alle andre slipper for det? Det gør de selvfølgelig ikke, altså slipper for det. Men det er den overvejelse, vi har med i det fra Dansk Folkepartis side, nemlig at det simpelt hen er så afgørende, at vi får genoprettet det her område, så derfor støtter vi forslaget.

Så er der et andet element, som jeg vil nævne kort, og det handler om at indføre fradragsret for seniormedlemskab af en arbejdsløsheds-kasse, som jeg også synes er ganske fornuftigt. Det har faktisk været efterspurgt igennem en del år, så det er helt sikkert positivt, og vi støtter fuldt ud, at det kommer med i det her lovforslag.

Vi støtter lovforslaget.

Kl. 14:34

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det fru Kathrine Olldag, Radikale Venstre.

Kl. 14:34

(Ordfører)

Kathrine Olldag (RV):

Tusind tak, formand. Vi støtter naturligvis også dette forslag i Radikale Venstre. Gældsinddrivelsen til det offentlige er jo et kæmpestort område og er ekstremt paradoksalt. Skal man lade skyldnere slippe, hvis de overhovedet ikke har nogen betalingsevne? Kan man lave det med en afdragsordning? Kan vi afskrive gæld osv.? Vi kommer til at behandle det her område rigtig mange gange.

Det er jo sådan, at man måske kan opleve det som lidt paradoksalt, at skyldnerne egentlig lægger alle mulige benspænd ind for at slippe for at betale deres gæld til det offentlige. Men der, hvor vi i hvert fald ikke skal have nogen forhindringer, er i Gældsstyrelsen rent lovmæssigt. Så vi kan i hvert fald gøre det, at vi rydder alt, hvad der kan være af teknikaliteter og lovmæssigheder af vejen, for at vi i det mindste kan komme i mål med den del af opgaven, der ligger hos os. Så naturligvis er det her et rigtig godt forslag.

Den anden del af forslaget, som handler om fradragsret for seniormedlemskab af a-kasser, støtter vi også. Det er jo sådan, at der er rigtig mange seniorer, som også efter deres folkepensionsalder er på arbejdsmarkedet, og de vil gerne have samme muligheder for at få ret til dagpenge som alle andre på arbejdsmarkedet. Det er jo en underlig forskelsbehandling, som har eksisteret rigtig længe, og derfor er det rigtig godt, at vi får ryddet den ad vejen. Jeg kan som et kuriosum nævne, at Ældre Sagen jo nok suverænt er den største forening eller lobbyorganisation i Danmark. Jeg kender ikke andre, der er lige så store. Ældre Sagen er jo rigtig, rigtig glade for det her og har været fortalere for det længe. I min egen kommune er der 40.000 indbyggere, og der er 10.000 medlemmer af Ældre Sagen, så det er en fjerdedel af kommunens indbyggere. Så jeg bliver populær, når jeg kommer hjem, hvis vi stemmer det her igennem. Tak.

Kl. 14:36

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Der er ingen kommentarer. Så er det hr. Carl Valentin, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 14:36

(Ordfører)

Carl Valentín (SF):

Tak. Hovedindholdet i lovforslaget her er en længere række regelforenklinger m.v. i forhold til gældsinddrivelse. SF er med i aftalen om en styrkelse af den offentlige gældsinddrivelse fra 2017, hvor man var enige om at adressere en række problemer på området. Der er f.eks. tale om en udskydelse af visse forældelsesfrister for gæld med det formål at undgå utilsigtet forældelse af gældsposter. Det begrundes i, at oprydningsarbejdet har vist sig betydelig vanskeligere og mere tidskrævende end forudsat. Vi synes grundlæggende, at det er nogle gode ændringer, der ligger i forslaget her, og vi støtter det. Det er vigtigt, at vi sørger for de bedst mulige omstændigheder for inddrivelse af gæld.

Desuden foreslås det at indføre fradragsret for seniormedlemskontingent i arbejdsløshedskasser. Det har godt nok ikke meget at gøre med det, som det her forslag ellers indeholder, men når man kigger på, hvor mange lovbehandlinger vi har på skatteområdet, f.eks. i dag, så forstår man godt, at man er nødt til at pulje tingene lidt en gang imellem. Det vurderes i lovforslaget, at der ikke er nævneværdige provenumæssige konsekvenser ved indførelse af fradragsretten her, og det noterer vi os, og vi synes også, det lyder som et fornuftigt tiltag. SF støtter lovforslaget.

Kl. 14:37

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Den næste ordfører er fru Jette Gottlieb, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 14:37

(Ordfører)

Jette Gottlieb (EL):

Tak for det. Sagt med det samme: Enhedslisten støtter forslaget, men vi gør det altså ikke med glæde. For baggrunden er i virkeligheden tragisk: Massive besparelser og organisatorisk og it-mæssigt kaos har kastet vores inddrivelsessystem ud i en dødsdansk, der bare fortsætter år efter år. Det er ved at være noget tid siden, at restancernes nominelle værdi rundede de 100 mia. kr. Det er jo fuldstændig uacceptabelt og en af de mange negative konsekvenser af, at skiftende regeringer i mange år ødelagde SKAT ved at spare og spare SKAT helt i stykker og lave evindelige omstruktureringer, der smadrede hele forvaltningen.

Grundlæggende mener vi i Enhedslisten, at tiden for længst er inde til at begynde at ansætte flere mennesker til at håndtere den offentlige restancemasse manuelt. Jo længere tid vi venter på, at det nye inddrivelsessystem PSRM kommer til at virke fuldt ud, jo mere vil restancemassen vokse. Lad os nu få ansat nogle flere mennesker til inddrivelsen. Det ene udelukker altså ikke det andet. Vi kan sagtens lave gode it-løsninger, men når vi nu gentagne gange har kunnet se, at it-systemerne er mere end udfordret, så lad os da samtidig prøve at bruge andre løsninger. På grund af de it-mæssige udfordringer bliver vi nødt til hele tiden løbende at lave omfattende regeljusteringer af lovgrundlaget. Det betyder, at der skal hugges en hæl og klippes en tå, i forhold til hvad der egentlig er rimeligt af hensyn til et it-system. Hvis jeg lige må citere et par guldorn fra bemærkningerne:

»Med henblik på at sikre korrekt administration af dækningsrækkefølgen foreslås det at indføre en hjemmel til at placere de tidligere konverterede fordringer i dækningsrækkefølgen ud fra den i inddrivelsessystemet registrerede modtagelsesdato, uanset at denne modtagelsesdato kan være udtryk for en forkert registreret dato«.

Ja tak. Altså, vi ved, at datoen er forkert, men det må vi se stort på, for ellers fungerer det ikke i it-systemet. Eller hvad med den her:

»Restanceinddrivelsesmyndigheden vil efter opsplitningen ikke længere have mulighed for at identificere det hovedkrav, som renterne og gebyrerne oprindeligt var relateret til. Det vil derfor være fordringshaverens ansvar at sikre, at fordringer, der i opkrævnings-sammenhæng skal behandles samlet, også bliver behandlet samlet af fordringshaveren efter en opsplitning«.

Jamen hør nu her: Det er jo grundlæggende ikke særlig hensigtsmæssigt, at man mister enhver sammenhæng, mellem hvad ens udestående er, og så hvad der er løbet på af renter og gebyrer. Men det er bare et par eksempler; der er også andre elementer i bemærkningerne, man kunne have fremhævet.

Med hensyn til seniorer på arbejdsmarkedet er det fint med fradrag på a-kassekontingentet, hvad det så ellers har med det her at gøre.

Men som sagt: Enhedslisten stemmer uden glæde for forslaget, fordi det er nødvendigt. Det er uden glæde, men vi stemmer for det, fordi det er nødvendigt, og fordi det for os er en hovedprioritet at få inddrivelsen nogenlunde tilbage på sporet. Men der er elementer i det her, som vi kommer til at kigge nærmere på i lovbehandlingen.

Kl. 14:40

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Vi har jo regler for oplæsning af citater, men jeg tror, det holdt sig inden for normen, og det var i hvert fald virkningsfuldt.

Værsgo, hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 14:40

(Ordfører)

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak. Jeg bliver simpelt hen lige nødt til at tage lidt vand – i et splitsekund der blev jeg simpelt hen enig med Enhedslisten, og det kan jo skræmme enhver. Men man har fuldstændig ret.

Det er jo ikke, fordi jeg sådan ikke bryder mig om teknologi og nye data og alle sådan nogle ting, men jeg er måske nok også på det her område lidt gammeldags, og det er jo ikke, fordi vi skal tilbage til helt gamle dage, hvor man hængte en seddel op i Brugsen eller foran skattekantoret om, hvem det var, der skyldte penge osv. Men tanken om at gøre det mere decentralt kan jeg godt lide. Jeg tror faktisk på, lige sådan som når man gør magten decentral og får den tæt på borgerne, at det, når man gør det med at opkræve gæld tæt på borgerne, så også bliver mere effektivt. Så jeg kan godt lide tanken om, at vi måske lægger mere af det her ud til kommuner eller andet, altså decentralt. De har faktisk vist, at de godt kan løfte nogle af de her opgaver i forbindelse med noget af det her. Så tanken om måske at gøre det mere centralt kan jeg godt lide.

Så ved jeg godt, at det her forslag handler om et it-datasystem og så lige nogle fradrag til nogle ældre. Men grundlæggende støtter vi selvfølgelig også det her forslag, for det er sådan noget meget teknisk it-system-agtigt, som skal være ordnet. Men grundtanken om at flytte gældsinddrivelsen ud mere decentralt synes jeg altså er spændende.

Kl. 14:42

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Hr. Ole Birk Olesen, Liberal Alliance.

Kl. 14:42

(Ordfører)

Ole Birk Olesen (LA):

Liberal Alliance kan også støtte lovforslaget. Der er ingen grund til, at jeg gentager alle de gode argumenter. Vi stemmer for.

Kl. 14:42

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak, og så er det skatteministeren.

Kl. 14:42

Skatteministeren (Morten Bødskov):

Tak for det, og tak for opbakningen til forslaget. Det er jo, som det også har været fremme i dag, tydeligt, at hovedparten af arbejdet her i salen lige i øjeblikket handler om den forfærdelige situation, vi står i, både for dansk økonomi og danske lønmodtagere, i lyset af coronavirusspredningen. Derfor er jeg sådan set meget glad for og vil gerne kvittere for, at vi på trods af den alvorlige situation, vi er i, også har tid og overskud til at kigge på nogle af de andre alvorlige problemer, der er for vores samfund.

Der er ingen tvivl om, at det er afgørende, at vi får set på genopretningen af inddrivelsen af gæld til det offentlige. Det er afgørende, at vi sikrer, at den her fremdrift, som der jo trods alt har været den seneste tid på området, fortsættes, for at sikre, at vi kan have en inddrivelse, som er med til at understøtte, at enhver svarer sit. Det gælder jo ikke mindst i de tider, som vi er i lige i øjeblikket.

Lovforslaget, som vi behandler her i dag, er vigtigt, fordi det er nødvendigt for at understøtte oprydningsarbejdet efter det nedlukkede inddrivelsessystem, EFI, for at sikre en mere effektiv inddrivelse. Lovforslaget er, som det også har været fremført, fremsat i forlængelse af aftale om styrkelse af den offentlige gældsinddrivelse fra juni 2017, som blev indgået af et enigt Folketing.

Selv om der stadig er store problemer på inddrivelsesområdet, er der faktisk også lyspunkter i den indsats, som vi står bag her i Folketinget – lyspunkter på vej mod genopretningen af inddrivelsen af gælden til det offentlige. Det nye inddrivelsessystem er stort set færdigudviklet. De primære inddrivelseskridt er systemunderstøttede og allerede taget i brug i Gældsstyrelsen, og det er positivt. Det er også positivt, at over 300 offentlige kreditorer indtil videre er tilsluttet det nye inddrivelsessystem og nu kan sende ubetalte krav til inddrivelse.

Der udestår dog stadig en omfattende opgave med at gøre hovedparten af den samlede gældsmasse klar til inddrivelse. Store dele af gælden i det gamle inddrivelsessystem – det, som hedder DMI – er ramt af datafejl. Der kan eksempelvis være tvivl om, hvornår gælden er stiftet, eller om samme gældspost er indsendt flere gange af en kreditor. Dataproblemerne kan skyldes tvivl om gældens gyldighed som følge af fejl i EFI-systemet og også kreditorernes systemer og praksis ved indsendelse af gældsposter til inddrivelse, herunder fra skatteforvaltningen selv.

Fælles for alle de her fejl er, at de nødvendiggør oprydning i gældsmassen. Den oprydningsindsats har primært til formål at klarlægge gæld til at blive overført til det nye inddrivelsessystem og sekundært at øge andelen af den gæld, som altså ligger i det nuværende DMI-system, og gøre den klar til inddrivelse. Oprydningen kan både ske ved en manuel gennemgang af gælden og ved en automatiseret afhjælpning af de fejl, vi ser nu.

Der er allerede fra 2018 udført en omfattende oprydning af gælden til det offentlige med henblik på at udbedre datafejl og afklare tvivl om gældsposternes retskraft, som det hedder i det sprog, vi bruger på det her område. Oprydningsarbejdet har vist sig betydelig vanskeligere og mere tidskrævende end forudsat, og der er derfor behov for yderligere tiltag for at kunne komme videre med den store og nødvendige opgave, der er på det her område.

Tilbage til det lovforslag, vi behandler i dag: Lovforslaget har jo bl.a. til formål at understøtte den videre oprydningsindsats, så oprydningen kan gennemføres på den mest effektive måde. Lovforslaget er således et vigtigt skridt i retning af, at gæld med en kursværdi på op imod 18 mia. kr. potentielt kan overføres til mere effektiv inddrivelse i det nye inddrivelsessystem.

De foreslåede ændringer tager bl.a. sigte på at udskyde forældelsen af gældsposter under inddrivelse og forlænge parallel driftsperioden, hvor inddrivelsen sker i flere systemer, med yderligere 3 år. Herudover foreslås, som det også har været fremme, en lempelse af

kravet om sædvanlig rykkerprocedure og underretning til skyldnere om overdragelse til inddrivelse, så bl.a. en manglende adresse på skyldneren ikke forhindrer, at gæld oversendes til inddrivelse. Det er også nødvendigt at fastsætte regler vedrørende indsigelser om forældelse for at undgå, at en skyldner efter f.eks. 15 år kan påstå, at en gældspost er forældet, og få ret, fordi dokumentationen for et forældelsesafbrydende skridt ikke længere er til stede.

Kl. 14:47

Endvidere indeholder lovforslaget regler, der giver mulighed for at kunne inddrive gældsposter, hvor der er tvivl om, om en dato er korrekt, men på en måde, så skyldneren ikke stilles dårligere. Endelig foreslås der en forenkling af inddrivelsesprocessen, tilpasning af regler med henblik på it-understøttelse, og at Gældsstyrelsen kan undlade at pålægge rykkergebyrer, hvis dette er urimeligt.

Ud over de foreslåede ændringer på inddrivelsesområdet indeholder lovforslaget også, som det har været fremme, et forslag om indførelse af et ligningsmæssigt fradrag for seniormedlemskontingenter i arbejdsløshedskasser.

Det var det hele. Tusind tak for en rigtig positiv modtagelse. Der er ingen tvivl om, at der for den første del på gældsområdet venter mange timer, som vi kommer til at bruge sammen, på forhåbentlig at få genoprettet vores inddrivelsesområde.

Kl. 14:48

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Der er ikke nogen korte bemærkninger, så forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget, og hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 14:48

Meddelelser fra formanden**Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):**

Der er ikke mere at foretage i det her møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 24. april 2020, kl. 10.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 14:49).